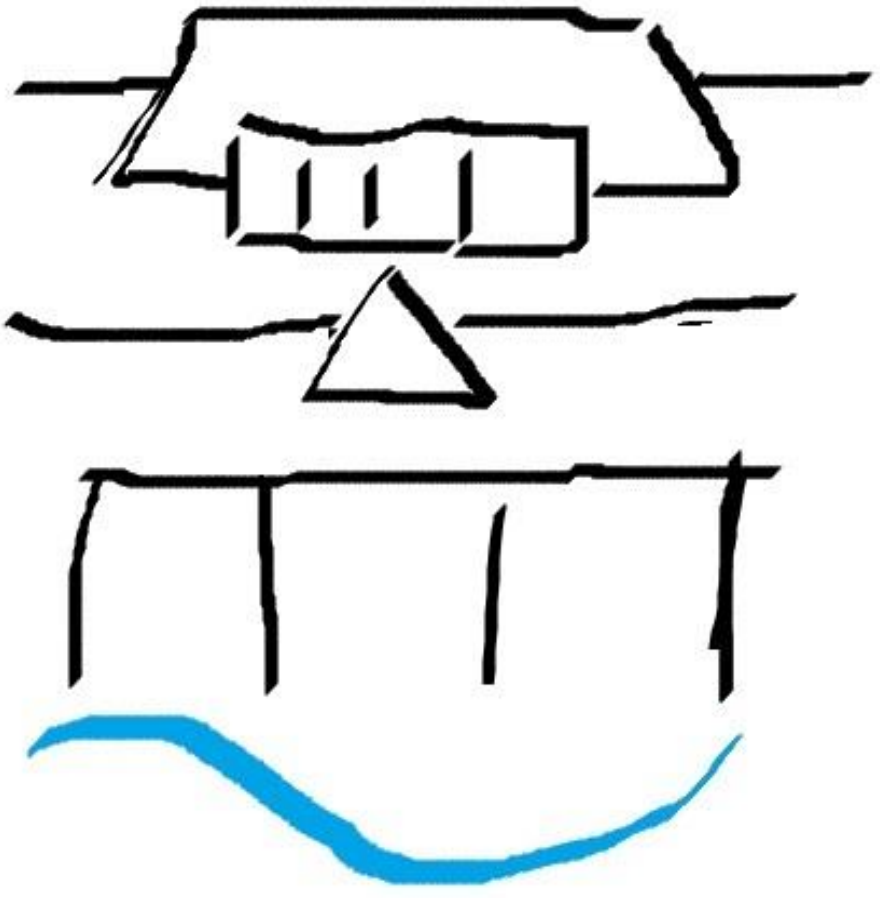
2020.

A Kimlei Nemzetiségi Általános Iskola Pedagógiai Programja

Kimlei Nemzetiségi Általános Iskola

Kimlei Nemzetiségi Általános Iskola

OM-szám: 030652

2020.07.27.

„Mi vagyunk a művelődés emelői, a mi fáklyánk hinti a szellemi világosság első sugarait, mi neveljük az embert emberré és hazafivá.”

Gárdonyi Géza

I. Nevelési program

1. Az intézmény bemutatása

1.1 Az intézmény definiálása

Az intézmény fenntartója a kimlei Német Nemzetiségi Önkormányzat együttműködve a kimlei Horvát Nemzetiségi Önkormányzattal. E fenntartó által kiadott alapító okirat határozza meg intézményünk működését, feladatkörét.

Kimle község 1966-ban 4 településrész – Horvátkimle, Magyarkimle, Novákpuszta és Károlyháza – egyesítésével jött létre, majd 2003-ban Károlyháza önálló település lett, de gyerekeinek oktatását továbbra is iskolánk látja el.

Iskolánk beiskolázási körzetében a lakosok száma 3800-3900 fő körül mozog. Horvátkimlén – a Mosoni-Duna partján lévő településrész - 1538 óta horvát nemzetiségű lakosság él, Magyarkimlén – a Mosoni-Duna túloldalán fekvő településrész - németek települtek le a XVII. században.

Lakóhelyünk adottságait földrajzi fekvésén kívül a Mosoni-Duna léte határozza meg. A lakosság nagy része aktív kereső. A családok anyagi helyzete differenciált.

1.2 Az iskola arculatának meghatározása

Intézményünk szerkezete: 1-8 évfolyamos **általános iskola**, ahol a szülők választhatnak a **horvát** vagy **német** nemzetiségi nyelvoktató forma közül. Egyik legfontosabb célunk a Kimléhez kötődő **nemzetiségi hagyományok** és nyelv megőrzése, ápolása, fenntartása, míg a másik fő cél a szülői igényeknek **megfelelő modern oktatás**, élményalapú oktatási módszerek, eszközök segítségével.

Alsó tagozatban (1-4. évfolyam) célunk, hogy egy tanítóhoz kötődhessenek a gyermekek a négy évfolyam alatt. Az alapkészségek, kompetenciák kialakításának időszaka ez, ami kiegészül a felzárkóztató, megsegítő, valamint teljes személyiségfejlesztő neveléssel.

A felső tagozatban (5-8. évfolyamig) következetesen folytatjuk eddigi munkánkat. Ennek érdekében egyik fontos célnak tekintjük, hogy a négy év folyamán azonos legyen az osztályfőnök, és a szaktanárok se cserélődjenek. Törekszünk arra, hogy a tudás, a tanulás fontos érték legyen tanulóink számára. Létfontosságú az **egészséges életmódra nevelés** a szabadidő kulturált eltöltésének tanításával, a szenvedélybetegségek megelőzése érdekében. Az oktatás területén arra törekszünk, hogy a differenciálódó tantárgyi rendszerben kialakítsuk az **önálló tanulás képességét**. A tanulási tevékenységben kiemelt szerepet kapjon a szóbeliség arányának növelése.

A napközis csoportjainkba **elsőtől hatodik évfolyamig** kerülhetnek diákok. Arra törekszünk, hogy a tanulási időben a lehető legtöbb segítséget megadjuk a felkészüléshez. A szabadidős foglalkozások pedig járuljanak hozzá pihenésük, mozgásigényük kielégítéséhez, egyéni érdeklődésük kibontakoztatásához.

Iskolánk nevelő-oktató munkáját a **demokrácia**, az **európai humanista értékrend** hatja át, mely az Európához való tartozást erősíti. Kiemelt figyelmet fordítunk a különböző kultúrák

iránti nyitottságra, a nemzeti azonosságtudat fejlesztésére, beleértve az ország nemzetiségeihez tartozók azonosságtudatának ápolását, kibontakoztatását.

Iskolánk **világnézetileg semleges**, az emberi jogokkal összhangban a lelkiismereti és vallásszabadságot tiszteletben tartjuk.

A társadalom, a pedagógusok és a szülők célja azonos: gyermekeinkből művelt, jól képzett, az életben boldogulni tudó embereket szeretnénk nevelni. Iskolánk hosszú múltja alatt többször változtak a falak, az épületek, de nem változott a bennük munkálkodó pedagógusok fő célja: **emberséget és tudást adni a felcseperedő polgároknak!**

1.3 Az iskola küldetésnyilatkozata

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka céljait emberi és a nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg. Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos értékeket tanulóink sajátítsák el, váljon meggyőződésükké és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

Fő feladatunk:

- a nevelés, nemzetiségi nevelés előtérbe helyezése,
- nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadása, megőrzése,
- egyetemes kultúra megőrzése,
- minőségi oktatás – ismeretek tárgyilagos közvetítése,
- egyéni és egyenlő bánásmód párhuzamos alkalmazása,
- az erkölcsi érzék és a szellemi fogékonyság elmélyítése,
- az egyéni és életkori sajátosságok figyelembe vétele;
- diákjainknak az életkoruknak megfelelő követelmények állítsunk,
- az alapvető emberi és szabadságjogok tiszteletben tartása, a gyermekeket megillető jogok érvényesítése, tanulóinkban e fontos értékek megszilárdítása;
- az egymás iránti felelősség, bizalom, szeretet és tapintat kiépítése;
- az egészséges fejlődés érdekében: az egyéni és közösségi érdekek egyensúlyban tartása;
- a nemzeti, etnikai kisebbségi azonosságtudat tiszteletben tartása, fejlesztése;
- építés a tanulók öntevékenységére, önszerveződő képességére;
- a szülőkkel való konstruktív együttműködés,
- a családdal együttműködve cselekvő elkötelezettségre nevelés,
- az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránti érzékenység fejlesztése,
- a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességek kialakítása.

2. A köznevelés céljai és feladatai, eszközei és eljárásai intézményünkben

2.1 Alapvető céljaink

A hazánk Alaptörvényében megfogalmazott feladatokat szem előtt tartva és „A nemzeti köznevelésről" szóló törvényben foglalt célok elérése érdekében, a törvény elveinek és szabályozásának megfelelően a Nemzeti alaptanterv (a továbbiakban: Nat) a köznevelés célját alapvetően **a nemzeti műveltség**, a **hazai nemzetiségek kultúrájának átadásában**, megőrzésében, **az egyetemes kultúra közvetítésében**, az **erkölcsi érzék** és **a szellemi-érzelmi fogékonyság** elmélyítésében jelöli meg. Célja továbbá a **tanuláshoz és a munkához** szükséges **képességek, készségek, ismeretek, attitűdök** együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos **teljesítmény ösztönzése**, a **közjóra** való törekvés megalapozása, a **nemzeti, közösségi összetartozás** és a **hazafiság** megerősítése.

A **családdal együttműködve** cselekvő elkötelezettségre neveljen az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlessze a **harmonikus személyiség** kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi **képességeket**. Ezáltal járul hozzá ahhoz, hogy a felnövekvő nemzedék

— a haza felelős polgárává váljék;
— kifejlődjék benne a hazafiság érzelemvilága;
— reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szert;
— megtalálja helyét a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában;
— törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására;
— legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsát illetően;
— váljék képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;
— ismerje meg és értse meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat;
— tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

A nevelési-oktatási folyamatnak és az oktatásnak mindenkor összhangban kell lennie hazánk Alaptörvényével, a jogállam rendjével, az élet és az emberi méltóság tiszteletének elvével, valamint az ezzel összefüggő lelkiismereti és vallásszabadsággal, továbbá a Föld, az ember, a természet és a kultúra védelmét szolgáló nemzetközi egyezményekkel.

Fontos szerepet szánunk az egyetemes magyar nemzeti hagyománynak, a nemzeti öntudat fejlesztésének, beleértve a magyarországi nemzetiségekhez tartozók öntudatának ápolását is. Ebből következően a nemzetiségekre vonatkozó tudástartalmak főbb tartalmi jellemzői (illeszkedve a regionális és lokális sajátosságokhoz) a tartalmi szabályozás különböző szintjein, illetve az iskoláztatás minden szakaszában arányosan meg kell, hogy jelenjenek. Kiemelten kezeli az ország és tágabb környezete, a Kárpát-medence, különösen a környező országokban élő magyarság életének megismerését, ugyanakkor fontosnak tartja azokat a tartalmakat, amelyek Európához tartozásunkat erősítik.

Különös figyelmet fordítunk az egész világot érintő átfogó kérdésekre, hangsúlyozva a fenntarthatóság iránti közös felelősséget.

Az együttműködés a szülőkkel, a gyermekek családi neveléséhez nyújtott pedagógiai segítség, a szülői vélemények, javaslatok befogadása és hasznosítása a hatékony intézményes nevelés-oktatás nélkülözhetetlen feltétele, ezért az iskolának meg kell teremtenie azokat a fórumokat, ahol a szülők és a pedagógusok közötti tapasztalatcsere kölcsönössé, az együttműködés eredményessé válhat.

Szándékunk, hogy a teljesítmény növelésére sarkalljon tanítványt és tanárt egyaránt, hogy az elsajátított tudás értékálló és a kor igényeinek megfelelő legyen, ennél fogva egyensúlyra törekszik a műveltség értékhordozó hagyományai, valamint az új fejlesztési célok és tartalmak között. Ahhoz, hogy egy ország polgárai szót értsenek egymással, szükséges, hogy létezzék olyan közös műveltséganyag, amelynek ismerete minden felnőtt állampolgárról feltételezhető.

Ez az a közös nyelv, amelyen a nemzedékek közötti párbeszéd a kölcsönös megértés és tisztelet jegyében folytatható.

2.2 Pedagógiai munkánk alapvető feladatai

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselete váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat:

Cél	**Feladat**
Nemzeti és egyetemes műveltség átadása	Tanítási órákon és azon kívüli foglalkozásokon jelenik meg e
Hazai nemzetiségek – kiemelten horvát és német – kultúrájának megismertetése	A nemzetiségi nevelés egyik fő feladata ***a horvát és német nemzetiségi identitástudat erősítése tanulóinkban***. A származás, az ősök, a gyökerek fontosságának tudatosítása a nemzetiségi órák feladata. Azonban fontos minden tanuló számára a hazai nemzetiségek kulturális sokszínűségének megismerése hon-és népismereti órákon, közismereti tanórákon. Az iskola története arra kötelez bennünket, hogy nevelő és oktató munkánkban kiemelt figyelmet fordítsunk a horvát és a német nemzetiségi nyelvekre, a lakóhely és a nemzet történetének, hagyományainak megismertetésére, a haza iránti szeretet felébresztésére, a különféle világnézetű emberek cselekvő együttélésének gyakoroltatására.
Továbbtanuláshoz és sikeres életkezdethez szükséges képességek kialakítása	A továbbtanulás szempontjából fontos alapkészségek, képességek kialakításán túl a nemzetiségi horvát és nemzetiségi német nyelv, az idegen nyelvek, az informatika, a néptánc és modern mozgásformák, a zene és a sport oktatása iránt jelentkező fokozott szülői igény kielégítése.
Erkölcsi érzék és **szellemi - érzelmi fogékonyság fejlesztése**	Az erkölcsi nevelés már önálló tantárgyként és feladatként jelenik meg iskolánk nevelési feladatai között. Lehetőséget adunk egyházaknak hit-és erkölcstan tanítására, az abból kimaradt tanulóknak pedig etika tanórák szervezésére, hogy erős, korunk erkölcsi normáival rendelkező tanulóink legyenek. Szellemi fogékonyság, érzelmi stabilitás kialakítása a boldog és hatékony életkezdet elengedhetetlen jellemzői. Tanórákon és azokon kívül szervezett foglalkozásainkon, programjainkon is e tulajdonságok kialakítását szolgáljuk.
A **tanuláshoz és a munkához** szükséges **képességek, készségek,**	Tanóráinkon a pedagógusok vállalták a kompetenciaalapú oktatás bevezetését, amivel az Európai Unió által meghatározott

ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése	legfontosabb alapkompetenciák kialakítását és megerősítését szeretnénk elérni. E módszerekkel, modern pedagógiai eljárásokkal kívánjuk a tanulóink önálló tanulási stratégiáit, sikeres életkezdethez szükséges képességeit, ismereteit, készségeit fejleszteni. Minél sikeresebben tudják megállni helyüket a munkaerő-piacon. Kiemelt módszerek ehhez az élményalapú tanulásszervezési eljárások, és a tanulásmódszertani ismeretek átadása.
Egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése	A modern pedagógiai eljárások keretében gyakran alkalmazzuk a csoportmunkát, páros munkát, team-munkát, projektmódszert, hogy tanulóink leendő munkahelyeiken is meg tudják állni helyüket. Az egyéni érdek – csoport érdek megfelelő arányosításának kialakításához sokféle élethelyzetet kell produkálnunk, ahol gyakorolhatják e képességeket, kialakíthatják személyiségükhöz legmegfelelőbb stratégiát.
A közjóra való törekvés megalapozása, közösségi összetartozás erősítése, másokért vállalt felelősségtudat kialakítása	Az élet tisztelete, védelme, a természeti környezet megóvása, az állatok és növények védelme, szeretete alapvető nevelési feladat, mely az iskolai élet minden területén megjelenik. Ki kell alakítani a tanulókban az élő és az élettelen természet szépsége iránti fogékonyságot. Ez vezet a közösségi érdekekre való érzékenység megjelenéséhez. Az egyéni felelősségvállalás, másokért való tenni tudás, önkéntesség példamutató tevékenységekkel, egymás segítésére szolgáló feladatokkal, közösségi munkával erősíthető, melyhez az iskola számos lehetőséget biztosít.
A hazafiság megerősítése	A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása, a nemzeti és helyi nemzetiségi kultúra ápolása közös feladatunk. Ennek színterei a közismereti tanórák, tanórán kívüli tevékenységek és a formális, informális nevelési módszerek szervezett formái. A nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése tanórai feladat. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet kialakítása nemzeti ünnepeink és a közösség hagyományainak megőrzésével történhet.
Harmonikus személyiség fejlesztése	Az ember testi és lelki egészsége egységet alkot. Az erre irányuló nevelés, ismeretek átadása tanórai feladat, de fontos egészségmegőrző programokat is szervezünk. A testmozgás testi egészségmegőrző tevékenység, mely a mindennapi testnevelés megjelenésével erősödik. A személyiség az erkölcsi stabilitás kialakításával fejlődik, kialakul a jó, szép, igazságosság szavak mögöttes tartalma.
Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom)	Fontos értékek kialakítása a feladat e területen: felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás). Tanórai és azon kívüli foglalkozásainkon e tulajdonságok kialakítását tekintjük célnak.
Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra.	Feladatunk a hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, tolerancia, figyelmesség és udvarias magatartás kialakítása diákjainkban. Ennek lehetőségei az iskolai élet számos területén megvannak. Egymás közötti kapcsolatok fejlesztése, konfliktuskezelés minden alkalmazott feladata.
Család tisztelete, szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete	A szülőkkel való kapcsolattartás egyik fő feladata a szülői szerepből adódó feladatok tisztázása. A családi kapcsolatok erősítése minden gyermek számára érdek, hiszen egy biztos családi háttérrel rendelkező tanuló sikeresebb az életben is.

	Ezért fontos a család, szülői háttér erősítése család-látogatások, szülői értekezletek, szülői fórumok, megbeszélések gyakorításával.
Alkotmányosság és törvényesség	Feladatunk az állampolgári jogok megismertetése tanulóinkkal, azok tiszteletben tartása. Mindannyiunk feladata érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt; igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Tetteinkben, döntési folyamatainkba kell beágyazni a demokratizmus módszereit, értékeit. Az iskola minden alkalmazottja nevelési minta a diákok szemében, amit tudatosítanunk kell minden nap. Viselkedésünk, tetteink befolyásolják a rólunk, ezáltal az intézményről alkotott képet is.
Felzárkóztatás és esélyegyenlőség	A beiskolázási körzetünkben élő családok szociális, anyagi és kulturális helyzete egymástól nagymértékben eltér, ezért nevelő és oktató munkánk ehhez a helyzethez igazodik: tanórán és tanórán kívül megpróbáljuk segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását, ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatnak tekintjük a tehetséges, jó képességű gyermekek fejlesztését is.
Pedagógiai kultúránk folyamatos fejlesztése	Intézményünk pedagógiai feltételei jók, nevelőtestületünk szakmailag jól felkészült, szakmai és emberi biztosítékot jelentenek az iskola egészét érintő, a tanulók javát szolgáló minőségi követelmények teljesítésében. Kiemelt célunk a környék iskoláival működő erős kapcsolat, mintaértékű pedagógiai kultúra kialakítása, erősítése.

2.3 Módszertani alapelveink

2.3.1 Egységesség és differenciálás

Iskolánk pedagógusainak, tanulóinak sokféle, differenciált tevékenysége a teljesítmény növelésére sarkalló, az életesélyek tanulással történő növelését szolgálja. Ez a feladat közös alapok létrehozásával oldható meg. Ily módon van lehetőség a fenntartó, a szülők, a tanulók érdeklődésének, a pedagógusok szakmai törekvéseinek megvalósítására az iskolát körülvevő környezet helyi sajátosságainak figyelembevételével.

Az aktív tanulás a tanulónak a tanulási tevékenységekben történő részvételét hangsúlyozza. A **tanulási tevékenység legfőbb célja olyan tanulói kompetenciák** fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását. A **tevékenységekre** épülő tanulásszervezési formák segítik a tanulót a tanulási eredmények által kijelölt ismeretek megszerzésében, és ezen keresztül a kompetenciák fejlesztésében. Lehetőség szerint

- ki kell használni a tanulás társas természetéből adódó előnyöket, a differenciált egyéni munka adta lehetőségeket;
- segíteni kell a párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködésen alapuló tanulást.

A tanulási eredmények elérését segítik elő az olyan differenciáló módszerek, mint

- a minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet biztosítása,
- a tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált célkijelölés,
- a többszintű tervezés és tananyag-alkalmazás,
- a fejlesztő, tanulást támogató értékelés.

A differenciált tanulásszervezés jellegzetességeit képviselik az olyan eljárások, mint az egyéni rétegmunka vagy az adaptált szövegváltozatok felhasználása, melyek kiterjeszthetik és elmélyíthetik a tankönyvek tartalmát.

A pedagógusaink a probléma-megoldási és a jelenségértelmezési folyamatot - **a tanuló szükségleteinek megfelelően** - *közvetett*, illetve *közvetlen eszközökkel* segítik. Az aktív tanulói tevékenységek megvalósítása során lehetővé teszik

- **iskolán kívüli szakemberek** bevonását;
- a **külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek** felhasználását (könyvtár, múzeum, levéltár, színház, koncert).
- Együttműködnk más tantárgyakat tanító pedagógusokkal azért, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen a tanórákon vagy a *témahetek, tematikus hetek, projektnapok*, témákhoz szervezett *események*, *tanulmányi kirándulások*, *iskolai táborok* alkalmával a tantárgyak szervezett, összefüggő, illetve kapcsolódó tartalmainak **integrálására**.

Tanítási évenként több olyan tanóra megszervezését tervezzük, amelyben több tantárgy ismereteinek integrálását igénylő (multidiszciplináris) **téma kerül a középpontba**, a tanóra céljának, tartalmának és megvalósítási módszereinek megjelölésével.

A **különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében** a tananyag feldolgozásánál a pedagógusnak figyelembe kell vennie a *tantárgyi tartalmaknak* a **tanulói sajátosságokhoz** való **illesztését**. Ez az adaptálás lehetővé teszi

- az egyéni haladási ütem biztosítását,
- a differenciált (optimális esetben személyre szabott) nevelés, oktatás során az egyéni módszerek alkalmazását.
- az aktív tanulás segítése a tanuló tehetségének, különleges nevelési-oktatási szükségleteinek vagy fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező szakember támogatásával történik.

2.3.2 Az eredményes tanulás segítésének elvei

Minden tanköteles korú tanulónak törvényben biztosított joga, hogy a neki megfelelő nevelésben-oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez az iskolának (az iskolafenntartóval, a családdal, a gondviselővel, szakmai és civil szervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint kell biztosítania a nevelő-oktató munka feltételeit:

Tanulási környezet

A **tanulás közvetlen helyszíneként** használt helyiségeket (kiemelten osztálytermeket) lehetőség szerint úgy kell biztosítani, hogy a különböző tanulásszervezési eljárások alkalmazásához a berendezések

- rugalmasan és gyorsan átalakíthatók legyenek,
- illeszkedjenek az osztályba járó tanulók korosztályi és egyéni szükségleteihez,
- nyugodt, biztonságos és támogató tanulási környezetet teremtsenek valamennyi tanuló számára.
- Lehetőség szerint biztosítani kell, hogy a tanulók a foglalkozásokon IKT és digitális eszközöket (számítógép, más iskolai vagy saját eszköz), internetkapcsolatot és prezentációs eszközöket vehessenek igénybe,
- hozzáférhetővé váljanak a hagyományos iskolai és az elektronikus könyvtárak egyaránt.

A tanulók, a pedagógusok, a szülők és a pedagógiai munkát támogató minden szereplő **kapcsolata** - a közös célt szem előtt tartva - a kölcsönös tiszteleten és nyílt párbeszéden alapul.

A **tanulók értékelését** egyéni fejlődésük és sikeres tanulási teljesítményük érdekében az *igazságosság, az esélyteremtés és a méltányosság* alapelveit szem előtt tartva, emberi méltóságuk tiszteletben tartásával, az **értékelés személyes jellegének** figyelembevételével szükséges megvalósítani.

A tanulók **tanulási tevékenységekben** való **aktív részvétele** kulcsfontosságú, ezért ennek előmozdítása érdekében a pedagógusoknak mindvégig

- a *tevékenységközpontú* tanulásszervezési formákat kívánatos előnyben részesíteniük.
- a *differenciált egyéni munka* adta lehetőségek kihasználása,
- a párban vagy csoportban végzett kutatásalapú, felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködő tanulás kialakítása a cél.

A tanulóval szemben támasztott **elvárások**

- egyértelműek legyenek, az azokhoz igazodó mérési stratégiákkal együtt,
- már a tanulási folyamat elején ismertté váljanak.

Az **iskolai légkör bizalmi jellege** elsődleges feltétele annak, hogy a tanulási problémákra és a személyes nehézségekre időben fény derüljön. Ennek a bizalomnak a megteremtése és fenntartása az intézményvezető és a pedagógusok állandó felelőssége.

Az **aktív tanulási alapelvek** szerint szervezünk

- témanapokat,
- témaheteket,
- tematikus heteket, projekteket

melyek segítik a tanulót a jelenségek megértésében, komplex módon történő vizsgálatában. Ezekben több tantárgy, tanulási terület ismereteit integráljuk.

2.3.3 Egyénre szabott tanulási lehetőségek

Iskolánk a tanulók tanulmányi előmenetelét a képességeiknek megfelelő, egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosításával tudja a leghatékonyabban támogatni.

A **tanulók közti különbözőségeket**

- a különféle környezeti feltételek
- az egyénenként eltérő idegrendszeri érés,
- az egyéni képességek kölcsönhatásának eredménye.

Ezért **fejlesztési céljaink** háttere, hogy nemcsak a tanulótól várunk illeszkedést a tanulási környezethez, hanem a **tanulási környezet is alkalmazkodik** a tanuló *egyedi jellemzőihez*.

Ennek értelmében a képességtartományok mindkét határán (tehetség és fejlődési késés, fejlődési zavar, esetleg ezek együttes megléte) – kihívást jelentő feladatokat tervezünk.

Ennek szellemében

- biztosítjuk a **tanulás egyéni lehetőségeit,**
- a személyre szabott nevelés-oktatás során megszerezhető tanulási tapasztalatokat,
- enyhítjük a hátrányok hatásait, és igyekszünk kiküszöbölni azokat.

- Kialakítjuk a családi és településszerkezeti hátrányokból eredő, az eltérő kulturális és nyelvi elsajátítási lehetőségekhez köthető, valamint a különleges bánásmódot igénylő tanulókhoz illeszkedő fejlesztő tevékenységet.

Minden gyermek, tanuló fejlődésében lényeges szerepet játszik a pedagógus fejlesztő tevékenysége. Különösen igaz ez a *kiemelkedően kreatív*, egy vagy több területen *tehetséges*, a *hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű*, a *sajátos nevelési igényű* (SNI), valamint a szakmai besorolásukat tekintve heterogén, az ok-okozati összefüggéseket tekintve fel nem tárt, ám tanulási-tanítási szempontból kihívást jelentő, *beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel* (BTMN) küzdő tanulók fejlesztésének területén. Ennek a feladatnak az **ellátásában támaszkodunk**

- a **segítő szakterületekre** (iskolapszichológia, gyógypedagógia, fejlesztő pedagógia),
- a különböző tantárgyakat tanító pedagógusok tudásmegosztásra épülő, egymást segítő szakmai tevékenységére.

A **különleges bánásmódot igénylő tanulók** esetében a **közös felelősségvállalásnak** lényeges szerepe van a nevelés sikerességében. A pedagógus

- a tanulást-tanítást speciális szakmai kompetenciák alapján segíteni tudó **különböző szakemberekkel együtt** (például gyógypedagógus, gyógytestnevelő, iskolapszichológus, szociális munkás, fejlesztő pedagógus, tehetséggondozó pedagógus, gyermekvédelmi jelzőrendszer szakembere) kialakított foglalkozások keretében,
- a szülők és a tanuló folyamatos bevonásával,
- a pedagógiai tevékenység részeként elismert **konzultációs tevékenységet** folytatva **végzi pedagógiai munkáját**.

Szeretnénk alkalmazni a **teamtanítást**, amely a több tantárgy ismereteit integráló témákat feldolgozó foglalkozásokat közös tanítás keretében valósítja meg, az együttnevelést megvalósító iskolában pedig a tanulót tanító pedagógus és a gyógypedagógus közösen tervezett tanulási-tanítási programjára, a közös tanításra, valamint az e tevékenységet követő közös értékelésre épül.

A **differenciálás** speciális megvalósulása lehet az együttnevelés során a *habilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése*. A **hátránykompenzáció** biztosítása érdekében (SNI, BTMN, HH, HHH) a tanuló szükségleteihez, képességeihez, készségeihez illeszkedő módszertani eljárások (eszközök, módszerek, terápiák, a tanulást-tanítást segítő speciális eszközök, a gyógypedagógus módszertani iránymutatásainak beépítése, egyéni fejlesztési terv készítése és rendszeres ellenőrzése) alkalmazása szükséges a különböző pedagógiai színtereken.

Ehhez szükség van az **egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények**, a pedagógiai **szakszolgálati**, illetve **pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények**, valamint az **utazó gyógypedagógiai hálózatok** igénybevételére. Ez elősegíti az integrációt, illetve ennek magasabb szintjét, az inklúziót is annak érdekében, hogy a Nat-ban foglalt nevelési-oktatási alapelvek és célok minden tanuló esetében megvalósulhassanak.

A tehetséges tanulók tekintetében ezek a szempontok kiemelten fontosak lehetnek, mivel az ő esetükben a tanulási fókuszt és az érdeklődést jellemzően a megfelelően motiváló feladatokkal lehet fenntartani. A tehetséggondozás kiemelt célja az intézménynek.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók integrációja és hatékony együttnevelése olyan **pedagógusokat** kíván, akik rendelkeznek az ehhez *szükséges szemléletmóddal* és *kompetenciákkal*.

A **technológiai fejlődés** nyújtotta lehetőségek alkalmazása sokféle módszertani lehetőséget biztosítva segíti a tanulás-tanítás folyamatát. A XXI. századi tanulási környezet kialakítása nélkülözhetetlen az intézmény sikeres pedagógiai munkájának megvalósításában.

2.3.4 Képesség-kibontakoztatás támogatása

A tanulói teljesítmény **értékelésének** céljai:

- segítse a *tanuló és a szülő objektív tájékoztatását*,
- hozzájáruljon ahhoz, hogy a pedagógus folyamatosan meggyőződjön a tanulási folyamat hatékonyságáról,
- lehetőséget biztosítson a pedagógiai munka nyomon követésére, és az újratervezésére, a célok újra definiálására és továbbiak meghatározására, amennyiben ezt a tanulók fejlődése megkívánja.

Az értékelésnek adatokra és tényekre kell támaszkodnia. Az erre alapozott értékelés segíti a tanulót további tanulási módszereinek, technikáiknak meghatározásában.

Az értékelési folyamatokat **megalapozó tervező munka** figyelembe veszi

- a tanuló előzetes tudását,
- aktuális fejlettségi szintjét,
- egyéni fejlődési lehetőségeit,
- életkori sajátosságait,
- az értékelés személyiségfejlődésére gyakorolt hatását,
- a pedagógiai célokat.

Ennek érdekében a **kiinduló állapot értékelése** (diagnosztikus mérés) egy tanítási óra, tanulási egység, téma vagy program megkezdése előtt végzett adatgyűjtés. A diagnosztikus értékelés kiterjedhet

- a tanulók meglévő tartalmi tudására,
- aktuális készség- és képességfejlődési szintjére,
- hozzáállására,
- viszonyulására.

Az értékelés során **figyelembe kell venni**

- a tanuló életkori sajátosságait,
- a tanulás korábbi és aktuális környezeti tényezőiről rendelkezésre álló információkat,
- a pedagógiai célokat.

Az eredmények **visszajelzésével** a pedagógus **útmutatást tud adni** a tanulónak a tanulást várhatóan leghatékonyabban segítő tanulási módokról.

A tanulás folyamatában több alkalommal, tájékozódó jelleggel végzett információgyűjtés, a fejlesztő, tanulást segítő értékelés és ennek visszajelzése akkor éri el a kívánt hatást, ha az a tanuló számára az **értékelést követően rövid időn belül megismerhető**. A tanulási folyamat rendszeres értékelése és visszajelzése teszi lehetővé a tanuló fejlődésének folyamatos nyomon követését.

Mindkét értékelési típus (a kiinduló állapot értékelése és a fejlesztő, segítő támogató értékelés) *önfejlesztésre* és *kitartásra* ösztönzi a tanulót fejlődésének, valamint tudásának **gyakori, interaktív módon történő visszajelzésével**. Célja

- a tanuló erősségeinek és hiányosságainak felmérése,
- az éppen kihívást jelentő célok meghatározása,
- a nevelési-oktatási gyakorlatnak a célok eléréséhez történő igazítása.

Az **összegző értékelés** célja annak megállapítása, hogy a tanulók tudásának, ezen belül a stabil ismeretek kialakításának és a készségek elsajátításának szintje milyen mértékben felel meg a célként kitűzött tanulási eredményeknek.

Az összegző értékelés **minősítő jellegű**, de lehet részletes szöveges értékelés is, amely rendelkezik a fejlesztő, tanulástámogató értékelés jellemzőivel.

2.4 Az iskolában folyó nevelési – oktatási munka módszerei

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka céljait az általános emberi, a nemzeti és nemzetiségi értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatók:

- **Közvetlen (direkt) módszerek** azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
- **Közvetett (indirekt) módszerek** azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

2.4.1 Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások

	Közvetlen módszerek	**Közvetett módszerek**
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek	- elvárásként való kommunikálás - gyakoroltatás - segítségadás - ellenőrzés - ösztönzés	- A tanulói közösség tevékenységének megszervezése - Közös (közelebbi v. távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása - Hagyományok kialakítása - Követelés - Ellenőrzés - Ösztönzés
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése.	- elbeszélés - tények és jelenségek bemutatása - műalkotások bemutatása - a nevelő személyes példamutatása	- A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében - A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből - Csoportmunka kialakításával a csoportban való munka, közösségi

		feladatok vállalása
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása)	- magyarázat, beszélgetés - a tanulók önálló elemző munkája	- Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról - Vita

2.4.2 A sikeresség kritériumai

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük **sikeresnek** nevelő és oktató munkánkat, ha iskolánk valamennyi végzős diákja a nyolcadik évfolyam végén rendelkezik az alábbiakkal:

- Minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben, a Nemzeti Alaptantervben meghatározott továbbhaladás feltételeinek. (Természetesen elsődleges célunk az, hogy tanulóink többsége – vagyis több mint ötven százaléka – a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.)
- Rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen.
- Ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés-és magatartásformákat.
- Határozott fellépése van, képes önállóan portfólió elkészítésére, bemutatására.
- Határozott elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.
- Egészségesen próbál élni, szeret sportolni, mozogni.(Ismeri a dohányzás, alkohol-és drogfogyasztás, a rossz táplálkozás káros következményeit, és e szerint irányítja életét.)
- Becsüli a tudást, ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit, képes tudását tovább fejleszteni és önállóan ismereteket szerezni
- Átfogó képe van a munka világáról.
- Sikeres önálló tanulási stratégiákkal használja ki az információs világháló lehetőségeit és eszközeit az élethosszig tartó tanulás során.
- Életmódjában a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés a meghatározó.
- Jellemzi a rugalmasság, az együttműködés és a bizonytalanság kezelésének a képessége
- Szüleit, nevelőit, társait szereti és tiszteli.

3. Személyiségfejlesztés

A fejlesztési területek – nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is.

E területek – összhangban a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, az oktatás és nevelés során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

A nevelési célok a következőképpen érvényesülnek a tartalmi szabályozás különböző szintjein, és valósulnak meg a köznevelés folyamatában:

— beépülnek az egyes műveltségi területek, illetve tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba;

— tantárgyak részterületeivé válhatnak, vagy önálló tantárgyként jelenhetnek meg az iskola helyi tanterve szerint;

— alsó tagozaton tematizálják a tanítói munkát, a felsőbb évfolyamokon pedig elsősorban az osztályfőnöki órák témaköreit;

— témákat, fejlesztési helyzeteket körvonalaznak a nem tanórai keretek között folyó, egyéb iskolai foglalkozások, programok számára.

A nevelési célok intézményi szintű tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője.

A személyiségfejlesztés fő színterei:

- Erkölcsi nevelés
- Nemzeti és nemzetiségi öntudat, hazafias nevelés
- Állampolgárságra, demokráciára nevelés
- Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
- A családi életre nevelés
- Testi és lelki egészségre nevelés
- Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
- Fenntarthatóság, környezettudatosság
- Pályaorientáció
- Gazdasági és pénzügyi nevelés
- Médiatudatosságra nevelés
- A tanulás tanítása

4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók **közvetlen, személyes kapcsolata** révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a **tanulói közösség ráhatásán** keresztül érvényesül.

Külön ki kell emelni, hogy a közösségfejlesztés során nem csak a pedagógusoknak van feladatuk, hanem az iskolában foglalkoztatott valamennyi dolgozónak, sőt az iskolát segítő szervezetek vezetőinek is, hisz megjelenésükkel, viselkedésükkel, beszédstílusukkal, társas kapcsolatukkal példaként állnak a diákok előtt.

A tanulók közösségében, ill. közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

4.1 A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink

Alapvető feladatunk az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése. Ennek főbb meghatározó elemei, szempontjai a következők.

4.1.1 A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében

A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

4.1.2 Az önkormányzás képességének kialakítása

A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, és az elvégzett munkát értékelni tudják (visszacsatolás).

4.1.3 A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése

A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjtenek.

4.1.4 A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása

A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása is pedagógiai feladat.

4.2 Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását segítő tanítási órán kívüli tevékenységek

4.2.1 Hagyományőrző tevékenységek

a) Minden évben részt veszünk a helyi Horvát Nemzetiségi Önkormányzat és a helyi Német Nemzetiségi Önkormányzat által szervezett **horvát és német nemzetiségi napokon**, tanítványaink közös műsorokkal, prezentációkkal, bemutatókkal bizonyítják nyelvi és nemzetiségi tudásukat, művészi képességüket. (énekkar, modern és népi tánc, színdarab, népi játékok stb.)

b) Minden tanévben szervezünk **nemzetiségi témakörben projektnapokat**, ahol a településen élő társadalmi csoportok, nemzetiségek mindennapjait, szokásait, népművészeti értékeit, természeti értékeinket ismertetjük meg tanulóinkkal nem hagyományos pedagógiai keretek között.

c) Minden tanév folyamán **iskolai ünnepséget**, **megemlékezést** tartunk a kötelezően előírt nemzeti ünnepeinken, emléknapokon.

d) Intézményünk egyéb megemlékezései:
- Anyák napja,
- Madarak és fák napja,
- Diáknapok.

e) Minden tanév végén ünnepélyes **ballagással** búcsúzunk el végzős nyolcadik évfolyamos diákjainktól.

f) Felelevenítjük és ápoljuk a község nemzetiségeinek **hagyományait**:
- Borbála-járás,
- Márton-napi felvonulás,
- betlehemezés

4.2.2 Közösségfejlesztő programok

a) Minden évben szervezünk **erdei iskolát**, amennyiben a szülők is vállalják ennek anyagi terhét. Egy osztály nyolc éve alatt egyszer legalább menjen el erdei iskolába.

b) A 7. évfolyamos diákokkal nemzeti értékeink megismertetése érdekében részt veszünk a kormány által kiírt **Határtalanul!** pályázati programban, így többnapos országjárást/határon túli kirándulást szervezünk, melynek megszervezésében a szülők és a Diákönkormányzat közösen vesznek részt iskolánkkal.

c) Amennyiben az adott tanévben nem támogatott a Határtalanul! pályázatunk, - régi hagyományainkhoz híven – országjárást szervezünk a 7. évfolyamos diákoknak. Ennek célja hazánk egy-egy távolabbi régiójának megismerése.

d) Minden évben megrendezzük a farsangi bált, amelyet a 7. évfolyamos diákok és osztályfőnökeik szerveznek a Diákönkormányzat és a Szülői munkaközösség segítségével.

4.2.3 Diákönkormányzat

A tanulóközösség érdekeinek képviseletére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját a **4-8. osztályokban** megválasztott küldöttekből álló diák-önkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az intézményvezető által megbízott nevelő segíti. Feladatkörét 20/2012. (VIII.31.) EMMI-rendelet részletezi.

4.2.4 Napközi otthon, tanulószoba

A köznevelési törvény előírásainak megfelelően - amennyiben a szülők igénylik – az iskolában tanítási napokon a délutáni időszakban

- az 1-6. évfolyamon **napközi otthon** működhet, továbbá
- az 5-8- évfolyamon **tanulószoba** működhet.

Az erre vonatkozó szülői igényeket a tanév kezdete előtt, minden év május utolsó munkanapjáig mérjük fel. Ezt követően az új tanévben csak egyszer van lehetőség változtatni.

4.2.5 Iskolai sportkör

Az iskolai **sportkör** tagja az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban versenyekre.

4.2.6 Egyéb tanórán kívüli foglalkozások

Az egyéb tanórán kívüli foglalkozások körébe az énekkar, a szakkörök, sportköri és tömegsport-foglalkozások tartoznak. Tanórán kívüli foglalkozások közé tartozik a tantárgyi korrepetálás és tehetséggondozás, valamint a nyelvvizsga-felkészítő szakkör. Szervezünk a 8. évfolyamosoknak központi felvételire felkészítő foglalkozásokat, továbbá a 6. és 8. évfolyamosoknak a kompetenciamérésre felkészítő foglalkozásokat.

a) A különféle **szakkörök** működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek

- művészeti jellegűek (pl.: rajz szakkör)
- technikai jellegűek,
- szaktárgyiak,
- valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján szerveződők.

A szakkörök indításáról – a felmért szülői igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével, minden tanév elején az iskola nevelőtestülete és a fenntartó dönt. Minimális indulási létszáma 14 fő.

b) Az **énekkar** művészeti foglalkozásként az iskolai nemzetiségi műsorokra és programokra való felkészülést, hagyományőrzésként pedig nemzetiségi dalok, emlékek fennmaradását segíti.

4.2.7 Versenyek, vetélkedők, bemutatók

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A felmerülő nevezési díjakat az iskola, vagy az iskolát támogató alapítvány kifizetheti. A versenyek, vetélkedők megszervezését, ill. a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik – anyagi ellenszolgáltatás nélkül.

Tervezett állandó versenyeink:

1-4. évfolyam:

- helyi alsós szavalóverseny, körzeti alsós szavalóverseny
- olvasási verseny
- országos tanulmányi versenyek és a Diákolimpia sportversenyei

5-8. évfolyam:

- helyi felsős szavalóverseny, körzeti szavalóverseny Mosonmagyaróváron
- országos tanulmányi versenyek és a Diákolimpia sportversenyei

nemzetiségi versenyek:

- horvát nyelvi verseny
- horvát helyi és területi szavalóverseny
- német helyi és területi szavalóverseny

kiemelt versenyünk:

- területi szorobánverseny
- EFOP 3.3.7-17-2017-00029. azonosítójú projekt keretében
    - napközis csoportoknak meghirdetett problémamegoldó verseny
    - német nyelvű kreatív verseny

4.2.8 Projektoktatás, projektnapok

Az EFOP 3.3.7.-17-2017-00029., valamint az EFOP 3.3.5-17-2017-00063. azonosítójú projektek keretében élménypedagógiai módszerű, informális és nem formális tanulási programok, projektek szerveződnek. A pályázat keretében módszertani útmutatót dolgoz ki a nevelőtestület az alábbi programokra. E programokat, tanórán kívüli tevékenységeket minden tanévben megvalósítja az intézmény.

- Tanórai megvalósulás: élménypedagógai módszerek megjelenése a tanórákon, a továbbképzéseken szerzett ismeretek, tapasztalatok beépítésével. Tanulásmódszertani, tanulásszervezési eljárások, módszerek, játékok megjelenése a tanórákon, foglalkozásokon.
- Tanórán kívüli foglalkozások:
    - táblajátékok
    - problémamegoldó foglalkozások
    - tanulásmódszertan
    - szorobán
- Virtuális szabadulószoba
- Projekthetek:
    - nemzetiségi projekthét
    - megyerikumok projekthét
    - természettudományos projekthét
- Versenyek új köntösben:
    - napközis problémamegoldó verseny
    - német nyelvi kreatív verseny

4.2.9 Tanulmányi kirándulások

Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára. A **tanulmányi kiránduláson** való részvétel kötelező, költségét a fenntartó vagy egyéb támogatás fedezi.

4.2.10 Erdei iskola

A nevelési és a tantervi követelmények teljesítését az iskola falain kívül szervezett, több napon keresztül tartó erdei iskolai foglalkozások, melyeken megjelenik a tantárgyköziség, és egy-egy tantárgyi téma feldolgozása történik. Az erdei iskolai foglalkozásokon való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a fenntartó vagy egyéb támogatás fedezi. Erdei iskola kötelező jelleggel **5. évfolyamon** szervezhető az egynapos tanulmányi kirándulások helyett. A többi évfolyamon akkor szervezhető, ha azt más forrásból tudják a szülők vagy támogatók fedezni.

4.2.11 Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás

Egy-egy tantárgy adott témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, ill. művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel jár is – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülők finanszírozzák, vagy egyéb támogatásokból fedezik.

4.2.12 Szabadidős foglalkozások, informális és nem formális tanulási tevékenység

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal nevelni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez. Ilyen lehet

- tanulmányi időn kívüli túra, kirándulások,
- nyári bentlakásos táborok,
- nyári bejárós táborok,
- színház-és múzeumlátogatások,
- klubdélutánok,
- táncos rendezvények.

Ezek a szabadidős rendezvények önkéntesek, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Informális tanulási tevékenység az a tanulási forma, amikor a tanulási folyamat nem órarend-szerűen működik. Ennek része a projektoktatás (ezen belül projekthetek/-napok), versenyekre való készülés, prezentációk, projektek készítése.

Nem formális tanulási tevékenység az a tanulási forma, amikor a tanulási folyamat az iskolai kereteken kívüli módszerekkel valósul meg. Ilyen tevékenység például a közösségi kimozdulás, kirándulás (stb.).

4.2.13 Iskolai könyvtár

A tanulók egyéni tanulását, önképzését versenyre való felkészülését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.

5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

5.1 Jogok, kötelezettségek és feladatok

A pedagógusnak joga, hogy:

- a pedagógiai program alapján az ismereteket, a tananyagot, a nevelés és tanítás módszereit **megválassza**;
- a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösség véleményének figyelembevételével **döntsön** az általa alkalmazott **tankönyvekről**, tanulmányi segédletekről és **taneszközökről**;
- az intézmény világnézeti és vallási semlegességének megtartásával saját világnézete és értékrendje szerint végezze nevelő, illetve nevelő és oktató munkáját anélkül, hogy annak elfogadására kényszerítené vagy késztetné a tanulókat;
- hozzájusson a munkájához szükséges ismeretekhez;
- a **nevelőtestület tagjaként** részt vegyen a nevelési-oktatási intézmény pedagógiai programjának tervezésében és értékelésében, gyakorolja a nevelőtestület tagjait megillető jogokat;
- szakmai ismereteit, tudását szervezett **továbbképzésben** gyarapítsa, részt vegyen pedagógiai kísérletekben, tudományos kutatómunkában;
- személyét, mint a pedagógusközösség tagját megbecsüljék, személyiségi jogait tiszteletben tartsák, nevelői, oktatói tevékenységét értékeljék és elismerjék.

5.1.1 Feladatai, kötelezettségei

A pedagógus **alapvető feladata** a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, oktatása, a **kerettantervben előírt törzsanyag** átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű tanuló esetén az **egyéni fejlesztési tervben** foglaltak figyelembevételével. Ezzel összefüggésben **kötelessége különösen,** hogy

a) nevelő és oktató munkája során gondoskodjék a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárhatót, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét,

b) a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együttműködjön gyógypedagógussal vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel, a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetű gyermek, tanuló felzárkózását elősegítse,

c) segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, nyilvántartsa a tehetséges tanulókat,

d) előmozdítsa a gyermek, tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartatására,

e) egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a gyermekeket, tanulókat,

f) a szülőt (törvényes képviselőt) rendszeresen tájékoztassa a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, az iskola döntéseiről, a gyermek tanulmányait érintő lehetőségekről,

g) a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő – és szükség esetén más szakemberek – bevonásával,

h) a gyermekek, a tanulók és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon,

i) az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse, oktatómunkáját éves és tanórai szinten, tanulócsoporthoz igazítva, szakszerűen megtervezve végezze, irányítsa a tanulók tevékenységét,

j) a kerettantervben és a pedagógiai programban meghatározottak szerint érdemjegyekkel vagy szövegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékelje a tanulók munkáját,

k) részt vegyen a számára előírt pedagógus-továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát,

l) tanítványai pályaorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítsa,

m) a pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse,

n) pontosan és aktívan részt vegyen a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az iskolai ünnepségeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken,

o) határidőre megszerezze a kötelező minősítéseket,

p) megőrizze a hivatali titkot,

q) hivatásához méltó magatartást tanúsítson,

r) a gyermek, tanuló érdekében együttműködjön munkatársaival és más intézményekkel.

A pedagógus hétévenként legalább egy alkalommal – jogszabályban meghatározottak szerint – továbbképzésben vesz részt. Megszüntethető – munkaviszony esetében felmondással, közalkalmazotti jogviszony esetében az alkalmatlanság jogcímén történő felmentéssel – annak a pedagógusnak a munkaviszonya, közalkalmazotti jogviszonya, aki a továbbképzésben

önhibájából nem vett részt, vagy tanulmányait nem fejezte be sikeresen. Az első továbbképzés az első minősítés előtt kötelező. Mentesül a továbbképzési kötelezettség alól az a pedagógus, aki betöltötte az 55. életévét. Nem kell továbbképzésben részt venni annak a pedagógusnak, aki pedagógus-szakvizsgát tett, a vizsgák letétele utáni hét évben. [1]

5.1.2 A pedagógusok minősítési rendszere

A pedagógusok feladata a kötelező minősítési folyamatban való részvétel.

A kezdő pedagógusok, gyakornokok pályájuk első két évének végén minősítő vizsgát kötelesek letenni. A minősítés módját és elvárás-rendszerét az Oktatási Hivatal által kiadott kézikönyvek tartalmazzák. E minősítés alapján léphetnek a gyakornok pedagógusok egy szinttel feljebb, Pedagógus I. fokozatba.

A Pedagógus I. fokozatban lévő pedagógusok számára gyakorlati idejük 6-9. évében kötelesek minősítő vizsgát tenni, amivel megszerezhetik a Pedagógus II. fokozatot. A minősítés módját és elvárás-rendszerét, valamint az adott tanévben a minősítésen részt vevők körét, feltételeit az Oktatási Hivatal által kiadott kézikönyvek, és a közoktatásért felelős miniszter rendeletei tartalmazzák.

A Pedagógus II. fokozatban lévő pedagógusoknak lehetősége van Mesterpedagógus minősítést szerezni. A minősítésen való részvétel feltételeit minden évben a közoktatásért felelős miniszter teszi közzé, az eljárás tartalmát az Oktatási Hivatal által kiadott kézikönyvek tartalmazzák.

Az intézményvezetőnek feladata, hogy segítse elő e minősítési eljárásra jelentkezők munkáját, generálja a minősítésekre való jelentkezést. Az intézmény célja, hogy minden pedagógus átessen ezeken az eljárásokon, így fejlesztve az intézményben folyó minőségi munkát.

5.1.3 Önértékelési rendszer

Az állami minőségbiztosítási rendszer fő eleme az önértékelési rendszer működtetése szakértők és szaktanácsadók által. Az önértékelési folyamat három fő eleme:

- pedagógus önértékelés,
- intézményvezetői önértékelés,
- intézményi önértékelés.

A pedagógusok számára a minősítési folyamat előtt fontos az önértékelési eljárás lefolytatása. Ennek elvárás-rendszerét, módját az adott évben kiadott kézikönyvek tartalmazzák. Kötelező akkor, ha a pedagógus tanfelügyeleti eljárásba kerül az adott tanévben. A 2022. évre minden, iskolánkban dolgozó pedagógus át kell, hogy essen ezen az eljáráson.

Az intézményvezető önértékelése a vezetői ciklus 2. és 4. évében kötelező. Ennek elvárás-rendszerét, módját az adott évben kiadott kézikönyvek tartalmazzák.

Az intézményi önértékelés a vezetői ciklus 5. évében kötelező. Ennek elvárás-rendszerét, módját az adott évben kiadott kézikönyvek tartalmazzák.

[1] 2011. évi CXC. törvény A nemzeti köznevelésről. 62.§ (1),(2) bekezdés

5.1.4 A pedagógusok további kötelességei

A pedagógus feladata még, hogy

- nyomon kövesse a munkakörével kapcsolatos pályázati felhívásokat, segítse ezek elkészítését;
- ismerje a Kimlei Nemzetiségi Általános Iskola alapdokumentumait, és munkáját az abban foglaltakkal összhangban lássa el;
- a sajátos nevelési igényű diákjairól egyéni fejlesztési tervet készítsen, és ehhez igénybe vegye szakember segítségét;
- az iskolai rendezvényeken külön felkérés nélkül aktívan részt vegyen, és a rábízott feladatokat ellássa:
  - az iskola éves munkarendjében meghirdetett azon eseményeken, amelyek oktatási időben zajlanak és azokon pedagógusok részvétele szükséges,
  - az osztályfőnökök, a munkaközösség-vezetők és az iskolai vezetők által meghirdetett szakmai megbeszéléseken, értekezleteken, szülői fórumokon (pl. rendkívüli szülői értekezleten),
  - szülői értekezleteken és szülői fogadóórákon.
- gondoskodik a rábízott eszközök épségéről, rendeltetésszerű használatáról, védelméről.
- a nyilvánosság informálására saját maga által szervezett programokról, versenyekről, eseményekről, valamint tanítványai által elért versenyeredményekről, fellépésekről beszámolót készít a nevelőtestületi értekezletre és az iskola nyilvános honlapjára.

A pedagógus egy **adott osztály és szaktárgy tanítására**, **osztályfőnöki feladatok** ellátására a megbízást az intézményvezetőtől egy adott tanévre kapja. A feladatokat képzettségének és végzettségének megfelelően köteles gondosan ellátni.

Egy **szaktárgy tanításával kapcsolatos feladatai** a tanórai tanulásszervezés mellett a következők:

- a tananyag tervezett időbeli struktúráját bemutató **tanmenet** készítése az adott tanévre (ezt a tanév *első hónapjának* végére el kell készítenie);
- a szaktárgy **pozitív attitűdjének** kialakítása;
- szaktárgyi **versenyekre** való felkészítés, a versenyek lebonyolításában való közreműködés,
- **közművelődési tevékenység** szervezése;
- a tanulók informálása a szakterület eredményeiről és az információs forrásokról;
- a **szülők** folyamatos **tájékoztatása** a tanuló tanulmányi előmeneteléről;
- az igazgató kérésére tájékoztatás készítése az osztályban végzett munkájáról;
- az osztályfőnök és más szaktanár tájékoztatása a tanórákon felmerülő olyan problémákról, amelynek megoldásában segítséget igényel.

A tanítási órák mellett **heti egy alkalommal köteles fogadóórát** kialakítani kötetlen munkaideje terhére, ahol az őt felkereső szülőkkel megbeszélheti problémás ügyeit.

A szaktárgyi tanulásirányítás mellett kötelessége a kulturált, illemtudó viselkedésre szoktatás, az iskolai környezet tisztaságának megőrzése és védelme, az óraközi szünetekben szakszerű ügyelet ellátása, a tanulói étkezésben való közreműködés.

5.2 Napközis foglalkozást tartó pedagógusokra vonatkozó egyéb rendelkezések

A feladat célja: A napközis csoportba tartozó tanulók tanórák után iskolában töltött idejének célszerű, hasznos, intenzív fejlesztő foglalkozásokkal való kitöltése.

5.2.1 Alapvető felelősségek, feladatok:

- Nevelőmunkáját foglalkozási tervben rögzíti, tudatosan tervezi nagy gondot fordítva a tanulók változatos foglalkoztatására.
- Legfontosabb feladata a tanulók felkészítése a következő tanítási napra, az önálló tanulás feltételeinek megteremtése, módszereinek megtanítása, és a szükség szerinti segítségnyújtás.
- Gondoskodik arról, hogy
    - a gyerekek a tanulmányi foglalkozásokon elmélyülten tanuljanak,
    - írásbeli házi feladataikat maradéktalanul elkészítsék. Ezt mennyiségileg minden esetben, minőségileg lehetőség szerint ellenőrzi.
    - A szóbeli házi feladatokat és a memoritereket lehetőség szerint kikérdezi.
- A rászorulókat a megadott időkeret között korrepetálja, vagy segítésüket tanulócsoportok szervezésével biztosítja.
- Együttműködik a csoportját tanító nevelőkkel.
- Törekszik a szabadidő fejlesztő hatású tevékenységekkel való kitöltésére.
- Az adott időkeret szabta lehetőségek szerint csoportja számára kulturális, sport-, játék- és munkafoglalkozásokat szervez, és gondos tervezéssel biztosítja, hogy ezek színvonalasak legyenek.
- Csoportját a tanítási órák befejezése után az ebédlőbe kíséri, ott gondoskodik a kulturált étkezés feltételeiről, a személyi higiénia szabályainak betartásáról és a tanulók fegyelmezett viselkedéséről.
- Ebéd után kötetlen szabadidőben biztosítja a tanulóknak a szabad levegőn való mozgást, kikapcsolódást, eközben személyesen felügyel rájuk. Ez idő alatt indirekten irányítja tevékenységüket, a gyerekek tanácstalansága esetén célravezető pedagógiai lépést tesz.

5.3 Nemzetiségi pedagógusok kiemelt feladata

Elsődleges feladata a nemzetiségi kultúra, hagyományok ápolása. Emellett

- a tanulók életkori sajátosságainak figyelembevételével fejlessze és erősítse a nemzeti kisebbségi identitástudatot;
- a helyi horvát és német nemzetiségi kultúra megszerettetése, lakóhelye múltjának, hagyományainak megismerése és alapelemeinek elsajátítása;
- a magyarországi horvátok és német kultúrájáról és hagyományairól szerzett ismeretek elmélyítése, különösen a lakóhelyi és szűkebb régió jellemzői;
- az intézmény nemzetközi kapcsolatainak szélesítése, elmélyítése, fenntartása.

5.4 Fejlesztőpedagógus kiemelt feladatai

Elsődleges feladata ellátni beilleszkedési és tanulási, magatartási zavarokkal küzdő tanulók szakértői bizottsági határozataiban felsorolt, meghatározott területek fejlesztéséhez szükséges foglalkozás megtartása. Ezen belül:

- érzékeny a speciálpedagógiai, fejlesztőpedagógiai munka iránt, teljeskörűen ismeri a terület összes szakmai vonatkozását.
- koordinálja a csoportjába kijelölt gyermek fejlesztését,
- felméri a tanulási problémákkal küzdő, fejlesztésre szoruló gyermekek igényeit;
- fejlesztésre javasolja a pedagógusok által segítésre szorulónak ítélt gyermekeket;
- módszertani segítséget nyújt, az egyéni fejlesztési tervek elkészítésében.
- konzultációkat, esetmegbeszéléseket tart;
- a szakértői vélemények alapján kijelöli a fejlesztési irányokat, közreműködik a szakvéleményekben előírt rehabilitációs foglalkozások megtartásában, fejlesztésre javasolja a pedagógusok által segítésre szorulónak ítélt gyermekeket;
- értékeli a gyermekek és a tanulók fejlődését.
- munkaköréhez szükséges önképzésben, szakmai továbbképzéseken, helyi esetmegbeszéléseken aktív szerepet vállal.
- igény szerint előadásokat tart az intézmény pedagógusai számára.

5.4.1 Szakmai feladatok

- Ütemterv szerint segíti, ellenőrzi az oktatási intézményekben folyó fejlesztőpedagógiai szakmai munkát.
- ellenőrzi adott időszakban (félévente) a pedagógusok által elkészített egyéni fejlesztési terveket, a hozzá kapcsolódó összes adminisztrációs teendőket.
- A tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek segítése, képességfejlesztésük.
- habilitációs, rehabilitációs szemléletet képvisel, sérülésspecifikus módszertani eljárásokat alkalmaz.
- tanácsadás, figyelemmel kíséri a gyermekek haladását, ellenőrzi a fejlesztési tervet, dokumentációkat.

5.4.2 Egyéb kötelezettségek

- adminisztratív munka:
  o Egyéni lapon rögzíti a gyermekek megjelenését.
  o Feljegyzéseket vezet (fejlesztési terv) a foglalkozások tartalmáról.
- Részt vesz a team megbeszéléseken
- Kötelező óraszámon kívüli munkaidejét kapcsolattartásra, szakmai dokumentációra, felkészülésre, továbbképzésre használja,
- Részt vesz a munkáját segítő továbbképzésen, önképzéséről gondoskodik

5.5 Gyógypedagógusként kiemelt feladatai

Elsődleges feladata, hogy megszervezze és megtartsa a sajátos nevelési igényű gyermekek szakértői bizottság határozatában felsorolt, meghatározott területek fejlesztéséhez adott rehabilitációs és habilitációs, fejlesztő foglalkozásokat;

- Gyógypedagógusként érzékeny a speciálpedagógiai, fejlesztőpedagógiai munka iránt, teljeskörűen ismeri a terület összes szakmai vonatkozását.
- koordinálja a kijelölt gyermek fejlesztését,
- felméri a tanulási problémákkal küzdő, fejlesztésre szoruló gyermekek igényeit;
- fejlesztésre javasolja a pedagógusok által segítésre szorulónak ítélt gyermekeket;
- módszertani segítséget nyújt, az egyéni fejlesztési tervek elkészítésében.
- konzultációkat, esetmegbeszéléseket tart;

- a szakértői vélemények alapján kijelöli a fejlesztési irányokat, közreműködik a szakvéleményekben előírt rehabilitációs foglalkozások megtartásában, fejlesztésre javasolja a pedagógusok által segítésre szorulónak ítélt gyermekeket;
- értékeli a gyermekek és a tanulók fejlődését.
- munkaköréhez szükséges önképzésben, szakmai továbbképzéseken, helyi esetmegbeszéléseken aktív szerepet vállal.
- igény szerint előadásokat tart az oktatási intézmények pedagógusai számára.

5.5.1 Szakmai feladatok

- Ütemterv szerint segíti, ellenőrzi az oktatási intézményekben folyó fejlesztőpedagógiai, gyógypedagógiai szakmai munkát.
- ellenőrzi adott időszakban (félévente) a pedagógusok által elkészített egyéni fejlesztési terveket, a hozzá kapcsolódó összes adminisztrációs teendőket.
- A tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek segítése, képességfejlesztésük.
- habilitációs, rehabilitációs szemléletet képvisel, sérülésspecifikus módszertani eljárásokat alkalmaz.
- segíti az SNI-s gyermekek specifikus fejlesztését, együttműködik a pedagógusokkal: pedagógiai diagnózis értelmezése – tanácsadás, figyelemmel kíséri a gyermekek haladását, ellenőrzi a fejlesztési tervet, dokumentációkat.

5.5.2 Egyéb kötelezettségek

- adminisztratív munka:
  o Egyéni lapon rögzíti a gyermekek megjelenését
  o Feljegyzéseket vezet (fejlesztési terv) a foglalkozások tartalmáról.
- Részt vesz a team megbeszéléseken
- Kötelező óraszámon kívüli munkaidejét kapcsolattartásra, szakmai dokumentációra, felkészülésre, továbbképzésre használja,
- Részt vesz a munkáját segítő továbbképzésen, önképzéséről gondoskodik

5.6 Osztályfőnök kiemelt feladatai

5.6.1 Az osztályközösség vezetője, az osztályfőnök

Az osztályközösség élén, mint pedagógus vezető, az osztályfőnök áll. Az osztályfőnököt az intézményvezető bízza meg. Az osztályfőnök jogosult az egy osztályban tanító pedagógusok team-értekezletének összehívására.

5.6.2 Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Alaposan ismernie kell tanítványait.
- Az intézmény pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit, fejleszti személyiségüket és közösségfejlesztő tevékenységet végez.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját és látogatja óráikat.
- Aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn az osztály szülői választmányával, a tanítványaival foglalkozó tanárokkal.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét, különösen gondot fordítva a nehezen nevelhető és hátrányos helyzetű gyermekekre.

- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát az osztályban tanító pedagógusok véleményének meghallgatása után.
- Szülői értekezletet tart, szükség esetén családot látogat, az ellenőrző útján rendszeresen tájékoztatja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat (osztálynapló vezetését, a félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatását, a tanulással kapcsolatos adminisztrációt).
- Vezeti a mulasztási naplót, ellenőrzi a tanulók hiányzásait, iktatja a hiányzások igazolásait. Az igazolatlan hiányzásokat két hét után jelenti a vezetőségnek további intézkedés céljából.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola aktuális feladatairól, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Az érdekeltekkel egyetértésben javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, segélyezésére, büntetésére.
- Nevelő-oktató munkájához osztályfőnöki tanmenetet készít.
- Véleményezheti az osztályban tanító pedagógusok kiválasztását.
- Felkérhet pedagógust az osztályfőnök-helyettesi teendők ellátására.
- Elbírálhatja a tanulók vétségeit a házirend alapján.
- Szakmai szervezet (munkacsoport) tagja lehet.
- A szülőket és tanulókat - az őket érintő kérdésekről - tájékoztatja, a szülőket figyelmezteti, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- Érdemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- Az osztályban tanító tanárok munkáját segíti és óralátogatásai során figyelemmel kíséri.
- A haladási naplót hetente ellenőrzi; a naplóvezetésben található hiányosságok esetén felhívja az osztályban tanító tanárok, illetve szükség esetén az iskolavezetés figyelmét. Összesíti a tanulók mulasztását és figyelemmel kíséri a tájékoztatóban, osztálynaplóban és e-naplóban szereplő érdemjegyeket, bejegyzéseket.
- Az osztályozási naplót és a tájékoztató füzetet (ellenőrzőt) évente három alkalommal egyezteti, a hiányokat pótolja. A három alkalom: őszi fogadóóra előtt, félévkor és a tavaszi fogadóóra előtt.
- Jelzi a szülők felé minden tanévben novemberben és áprilisban, ha a tanuló gyenge vagy elégtelen eredményt ért el addig valamelyik tantárgyból.
- Ha a tanuló tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló továbbhaladásának feltételeiről.
- Figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát (tartós betegségek, fogyatékosságok, gyógyszerérzékenység).
- A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.
- Szervezi a tanulmányi kirándulásokat, a tanulók és szüleik igényeinek figyelembe vételével irányítja. Lehetősége van erdei iskola illetve többnapos kirándulás megszervezésére a Pedagógiai programban meghatározott szabályok figyelembe vételével.
- A szülők vagy az osztályban tanító pedagógusok vagy diákok 50%-ának kérésére soron kívül – a szülők és diákok képviselőinek bevonásával – osztályértekezlet összehívását kezdeményezi.
- Az osztály előmeneteléről - a vezetőség kérése alapján bármikor - statisztikai adatokat szolgáltat.

- Félévente egyszer – az éves munkatervben meghatározott időpontban – team-értekezletet, esti fogadóórát, illetve szülői értekezletet tart.
- Eleget tesz a vonatkozó szabályokban előírt adminisztratív kötelességeknek.

6. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal való bánásmód rendje

Pedagógiánk irányítója**: a tanulók elfogadása.** Nálunk az igazságosság azt jelenti, hogy minden tanuló azt kapja, amire szüksége van!
(pozitív diszkrimináció)

6.1 Sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai fejlesztés

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság véleménye alapján szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, vagy beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem – vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

A nevelési tanácsadó, megyei pedagógiai szakszolgálat vizsgálata alapján, általuk kiadott szakértői javaslat alapján állapítja meg az intézményvezető az adott diákról, hogy sajátos nevelési igényű tanuló, vagy beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő tanuló. A szakértői javaslatban szereplő kedvezményekről, felmentésekről az intézményvezető a javaslatban szereplő módon dönt és hoz határozatot.

6.1.1 Rehabilitációs tevékenység alapelvei

A habilitációs, rehabilitációs munka legfontosabb alapelvei:

- A családdal való együttműködés.
- A gyermekek alapos megismerése, a problémák okainak feltárása.
- Felzárkóztatási stratégiák, egyéni fejlesztési tervek kidolgozása team munkában a szakértői vélemény alapján.
- Kognitív képességek fejlesztése
- Diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia prevenció és reedukáció.
- Alapműveletek készségszintű használata (matematikai kompetencia)
- A beszédhibák korrekciója, beszédfejlesztés.
- A pszichomotoros képességek fejlesztése (mozgásfejlesztés: nagymozgás, finommotorika).
- A figyelem és a koncentráció fejlesztése.
- A nyelvi kreativitás fejlesztése – szövegértés, szókincsbővítés, nyelvtani ismeretek megszilárdítása, olvasástechnika. (anyanyelvi kompetencia)
- A kulturális hátrányok kompenzálása.
- Tanulási technikák tanítása, gyakoroltatása.
- Tanulási stílusok figyelembe vétele a tanítás során
- Praktikus ismeretek tanítása.
- A másság elfogadtatása, empátiás- segítő magatartás kialakítása. (szociális kompetencia)
- A másodlagos magatartászavarok kialakulásának megelőzése, kezelése, viselkedésterápia.

- Felkészítés a továbbtanulásra
- Változatos szabadidős tevékenységek szervezése
- Többletszolgáltatások biztosítása (SNI Irányelv alapján).
- A differenciálásnak a nevelés-oktatás minden területén meg kell jelennie.
- Szükség esetén egyéni haladás biztosítása.
- Interperszonális kapcsolatok fejlesztése (tanuló-tanuló, tanuló-pedagógus).
- A tanulók személyiségének pozitív megerősítése, önismeret, énkép alakítása.
- Keressük és kihasználjuk azokat a lehetőségeket, hogy minél gyakrabban dicsérhessünk, erősítve tanulóink önbizalmát
- Tantermek megfelelő kialakítása (mobil asztalok, játszószőnyeg, olvasósarok stb.)
- Optimális osztálylétszám
- Rendszeresen tovább képezzük magunkat.

6.1.2 A fejlesztés céljai

Célunk: A tanulók képességfejlesztése, a habilitáció és rehabilitáció, az általános műveltség alapozása az egyéni képességeknek megfelelően. Ennek során ezen tanulók fogyatékosságainak lehetőségeihez, korlátaihoz és speciális szükségleteihez igazodva elsősorban a következő elveket alkalmazzuk:

- a követelmények teljesítéséhez hosszabb idősávok, keretek megjelölése ott, ahol erre szükség van (ezt általában az 1. osztályban alkalmazzuk),
- az előírt minimális teljesítményekre szükség esetén sajátos, a fogyatékosságnak megfelelő tartalmak, követelmények kialakítása és teljesítése,
- segítő megkülönböztetéssel, differenciáltan, egyénileg is segítjük a rászoruló tanulókat a követelmények elérésben, elsősorban önmagunkhoz viszonyított fejlődésüket értékelve,
- fontos számukra a szükségletekhez igazított gyógypedagógiai megsegítés, amely figyelembe veszi a testi-lelki állapotokban rejlő, nevelést nehezítő tényezőket és az életkori sajátosságokat.

6.1.3 Általános célkitűzések

- Az általános műveltség megalapozása az életkor, a tanulási akadályoztatottság, a fejlettség figyelembevételével.
- A tanulók szociális képességének, viselkedésének, magatartásának formálása a konfliktusmentes társadalmi beilleszkedés érdekében.
- Alapvető tanulási képességek fejlesztése.
- Az önálló tanulás képességének fejlesztése, egyénre szabott tanulási módszerek és technikák kiépítése hosszabb időkeretek biztosításával.
- A jól működő képességek tudatos fejlesztése, értékeik, adottságaik megismerése, önbecsülésük erősítése.

6.1.4 A célkitűzések teljesülésének kritériumai

- Eredményes, sikeres ismeretelsajátítás önmaga képességeihez mérten.
- Kulturált érintkezési formák birtoklása, illemszabályok elsajátítása, önuralom.
- Reális önismeret, önelfogadás.
- Erőfeszítések, a kitartó munka vállalása nehezebb helyzetekben, a monotónia tűrés.
- Önmaga és a társak másságának pontos ismerete, megértése, türelem.

6.1.5 Nevelési-oktatási és képzési célok életkori szakaszokhoz rendelten

A kisiskoláskor /1-2., 3-4./ évfolyam

- Az óvodás létből az iskolai életformára történő zökkenőmentes átvezetés.
- Az iskolai élet, a társas kapcsolatok szokásrendjének pontos elsajátítása.
- A feladat- és szabálytudat erősítése.
- Az érdeklődés, az aktivitás, a tevékenység iránti igény felkeltése, ébrentartása.
- A saját fejlődési ütem és a fejlesztési korlát elfogadása, önismeret alapozása.
- A közösségi tudat erősítése, az érzelmi élet gazdagítása.
- Az alapvető kultúrtechnikák elsajátítása, a kommunikáció fejlesztése.
- A játék megszerettetése, a szabályjátékok, didaktikai játékok örömének megítélése.
- A személyiség értelmi, érzelmi, akarati oldalának erősítése.
- A kulturális, szociális háttérből adódó hátrányok csökkentése, felzárkóztatás.
- Törekvés a pozitív tulajdonságok felfedezésére, tudatosításukra, a megerősítésre és fejlesztésre - önmaga és csoporttársaik felé is.

A serdülőkor /5-6., 7-8./ évfolyam

- Az önismeret erősítése, reális kép kialakítása önmagáról, lehetőségeiről, korlátairól.
- Az önképviselet, a megnyilatkozás, a véleménynyilvánítás elsajátítása.
- Felkészítés a társadalmi szerepekre, a magánélet szerepeire, a konfliktusmentes kapcsolatépítésre, szocializációra.
- Az önálló tanulás elsajátítása, a megismerés módszereinek, műveleteinek gyakorlati alkalmazása.
- Egészségmegőrző, környezetvédő attitűd kialakítása.
- A jól működő képességek fokozott fejlesztése, a sérült képességek korrigálása, kompenzálása.
- A személyiség érzelmi, akarati oldalának stabilizálása.
- A cselekvőképesség, a tartós munkavégzés, az erőfeszítés és kitartás kedvező feltételeinek a megteremtése.
- A nagy egyéni különbségek, a másság elfogadása.
- A kulturális, szociális hátrányok folyamatos csökkentése, az elfogadás erősítése a családdal közösen.

6.1.6 A tanulási képességek fejlesztésének célja és feladata a habilitációs, rehabilitációs célú foglalkozásokon

Az első pedagógiai szakaszban /1-4. évfolyam/

A habilitáció, rehabilitáció kiemelt célja a megismerő képesség, az emlékezet, a figyelem fejlesztése az észlelés-képalkotás folyamatain keresztül, a cselekvésszabályozás belső feltételeinek folyamatos kialakítása, fejlesztése, a beszéd formai és tartalmi oldalának megerősítése.

Gondolkodási képességek fejlesztése:

Fejlesztési feladat a pontos érzékelés kialakítása: tárgyak, személyek, jelenségek felismerése, megnevezése, felsorolása.

- **Összehasonlítás:** tárgyak, tárgyképek tulajdonság szerinti összehasonlítása /szín, alak-forma, nagyság, mozgás, mennyiség/, a feltárt lényeges tulajdonság alapján a hasonló és megkülönböztető jegyek, több szempontú összehasonlítása stb.
- **Differenciálás:** tárgyak, személyek jelenségek, mennyiségek csoportosítása a jellemzők alapján, a jellemző jegyek említésével, megkülönböztetés a minőség és mennyiség alapján, rendezés pl. nagyság, szín, mozgás szerint. A gondolkodási funkciók fejlesztése nem nélkülözheti az emlékezet, a figyelem, a koncentráció folyamatos fejlesztését. Az emlékezet fejlesztése: személyek, tárgyak, szimbólumok megjegyzése, felsorolása, egymásutánisága, visszaemlékezés cselekedetekre, cselekvésre, történésre, tárgyakhoz, személyekhez kapcsolódó tevékenység felidézése stb.
- **Figyelem:** egyszerű, majd bonyolultabb utasítások végrehajtása, meghatározott cselekvés elvégzése, gyors reagálás az utasításokra, többféle mozgás vagy cselekvés végrehajtása, összpontosítás a feladatra, céltudatos feladatvégzés, próbálgatás, önellenőrzés.

A motoros képességek fejlesztése:

A motoros képességek fejlesztésének célja és feladata a testséma kiépítése, a különböző testhelyzetek tudatos érzékelése, változtatása, a testrészek mozgatása különböző testhelyzetekben, a saját testhez viszonyított irány- és térbeli helyzet felismerése stb.

Finommozgás fejlesztése, vizuomotoros koordináció kialakítása, nagymozgások lendületes végzése, egyensúlygyakorlatok, ügyességi gyakorlatok stb. Mozgás kivitelezés - tempó, erősség, ritmus szerint.

Tér- és időbeli tájékozódási képesség alakítása:

Térbeli hely és helyzet felismerése, megnevezése - fent-lent, elől-hátul, középen stb. Térbeli helyzetek megfogalmazása - relációs szókincs fejlesztése. Időbeli tájékozódás: történésekre, cselekvésekre visszaemlékezni - időpont /mikor?/, időköz /mettől-meddig?/, az idő ritmusa, ritmikusan ismétlődő állapotok megfigyelése stb.

Tanulási képességek fejlesztése

Feladat: a szándékos tanulás, az önálló, a meghatározott célra irányuló tanulás kialakítása, önálló tanulási módszerek, technikák gyakorlása, az önellenőrzés formái, a koncentráció a tanulás ideje alatt - zavaró ingerek kiszűrése, a kudarc, a nehézség leküzdése, újrakezdés, próbálgatás, ismétlés stb.

Kommunikációs képességek fejlesztése

Feladat:

- az összefüggő beszéd megerősítése, javítása, sokféle kommunikációs helyzetben,
- valóságos nyelvi készségek kialakítása konkrét tanulási folyamatban,
- a nyelvi megnyilatkozások tartalmi, formai alakítása,
- gyakorlati információközlések szóban, írásban,
- szövegértelmezés az olvasottak alapján, szövegalkotás szóban, írásban,
- grammatikai gyakorlatok, a helyesírási hibák elemzése,
- ok feltárás /hiányos szabályismeretek, a gyakorlás, az automatizáltság hiánya, beszédhiba következménye/,
- az okokra irányuló fejlesztő feladatrendszer stb/.

A korrektív célú fejlesztés a felsős /5-8./ osztályokban a megelőző évekre alapozva folytatódik. A fejlesztésnek fokozottabban kell szolgálnia a harmonikus személyiség alakítását, az önfegyelmet, a tudatos magatartást, a céltudatos feladat- és munkavégzést.

A társadalmi beilleszkedés érdekében elsődleges feladat a társas kapcsolatok fejlesztése, a konfliktuskerülő és feloldó magatartás erősítése, felkészítés a családi szerepekre, az önálló életvezetésre. A szabályok, normák elfogadása is hozzátartozik a korrektív célú fejlesztéshez. Törekvés a kulturális, szociális hátrányok felszámolására, a kortárs csoportokba való beilleszkedésre.

6.1.7 A részképesség-zavar tüneteit, a kóros hiperaktivitást, figyelemzavart mutató tanulók

A részképesség-zavarok körébe az iskolai teljesítményeknek elsősorban az alapvető eszköztudás /olvasás, írás, számolás/ elsajátításának és képességének deficitjét, valamint az általuk kiváltott, következményes magatartási és/vagy tanulási zavarok komplex tünet együttesét sorolják. E fogyatékosság differenciáldiagnosztikai jellemzője, hogy a részképességben az intelligencia szintjének ellentmondó súlyos teljesítménybeli elmaradás mutatkozik.

Ide tartoznak azok a tanulók is, akik súlyos figyelemzavaruk vagy a fejletlen önirányítás, a gyenge önértékelési képesség miatt a tanulási szituációba beilleszkedni nem tudnak, állandó személyes kontrollra, megerősítésre szorulnak.

E tanulók általános jellemzője a számukra nehéz iskolai feladatok iránti feltűnő közömbösség, érdektelenség, amely a nehézségek következtében fokozatosan elmélyül, és a tanulással /a kieső részképességgel/ kapcsolatos tevékenységek /olvasás, írás, számolás/ elutasításában fejeződhet ki.

A tanulási nehézség másodlagosan okozhat magatartási zavart, illetve magatartási probléma eredményezhet tanulási zavart.

6.2 A részképesség-zavar tüneteit mutató tanulók iskolai fejlesztése intézményünkben

6.2.1 A fejlesztés pedagógiai szakaszai

A tanulók iskolai fejlesztésének pedagógiai szakaszai nem térnek el a NAT-ban rögzítettektől, de adott esetekben élünk az első évfolyam két év alatt történő elvégzésével. Az iskolai oktatás első éve ez esetben az intenzív prevenciót, a szakszerű funkciófejlesztést jelenti, amelyre jellemző a gyógypedagógiai korrekciós - kompenzáló-terápiás módszerekkel irányított tanulási folyamat.

6.2.2 A fejlesztés kiemelt feladatai

Intézményünkben a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján a vizsgált tanulók esetében diszlexia, diszgráfia és diszkalkulia okozza a tanulási zavarokat. Előfordul a részképesség-zavar halmozott tüneteit mutató tanuló is. Diszlexia esetén gyakran tapasztalható az általános beszédgyengeség tünet együttese, differenciálatlan az aktív szókincs és gyenge a verbális emlékezet.

6.2.3 Feladataink a diszlexiás, diszgráfiás tanulók fejlesztése során

- a pontos diagnózis és a fejlesztési szempontok, módszerek igénylése, vizsgálatok elvégeztetése,
- a testséma biztonságának kialakítása,
- téri és időrelációk kialakítása praktikus és verbális szinten,
- a vizuomotoros koordináció gyakorlása,
- a látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,
- az olvasás, írás tanítása hangoztató-elemző vagy diszlexia prevenciós módszerekkel,
- az olvasás, az írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel,
- méltányos értékelés és minősítés,
- folyamatosan álljon a tanuló rendelkezésére a segítő környezet.

6.2.4 Feladataink diszkalkulia esetén

E tanulóknál általában hiányzik a „matematikai érdeklődés”, kialakulatlan a mechanikus számlálás képessége, a mennyiségállandóság.

A tanulás folyamán nehezen ismerik fel a számjegyeket, nem képesek azokat a mennyiséggel egyeztetni.

A kiemelt speciális teendők:

- a testséma kialakítása,
- a téri relációk biztonsága,
- a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása,
- a szerialitás erősítése,
- a számfogalmak kialakítása és bővítése,
- az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- az alapműveletek fogalmi kialakítása, képi vizuális megerősítése, sokoldalú gyakorlásuk a már „birtokolt” számfogalmakkal építkező számkörben,
- a matematikai nyelvi relációk tudatosítása, szöveges feladatok megoldása.

6.2.5 A részképesség-zavar halmozott tüneteit mutató tanulók

Több részképesség-zavar együttes előfordulása esetén áll fenn a „halmozott fejlődési” zavar. Ez a beszéd/nyelv, a mozgás, a kognitív képességek eltérő és egyetlen fejlődését foglalja magába és akadálya az anyanyelv tanulásának, az olvasás-írás számolás elsajátításának. Ezen tanulóknál a percepció minden részterületét fejlesztenünk kell.

A fejlesztés elvei:

- a részképesség-zavar területeit mutató tanulók különleges gondozását gyógypedagógussal és logopédussal végezzük integrált formában,
- a tanulók egyéni terápiás terv alapján kapnak segítséget a rehabilitációs időkeretekben,

- érvényesítjük a méltányos számonkérést, értékelést ezen tanulók számára.

A részképesség-zavar tüneteit mutató tanulóknál is a NAT és a kerettantervek adják a követelményeket. Ezek a tanulók képesek a minimum vagy annál magasabb követelmények teljesítésére, hiszen megkapják a kiegészítő speciális egyéni terápiát zavaraik leküzdésére.

A rehabilitáció formái:

a) Egészségügyi: a fogyatékosság jellegétől függően /gyermekneurológiai, érzékszervi stb/.
b) Pedagógiai: a műveltségterületeknél ajánlott funkcionális képességfejlesztő programok. Külön gondot fordítunk a betegségek utáni felzárkóztatásra, az esetleges tantárgyi anyagrészek elmélyítésére.

Különösen az anyanyelv és a matematika tantárgyak kiemelt gyakorlására helyezzük a hangsúlyt.

A habilitációs és rehabilitációs foglalkozások időkeretét évenként elkészített óraterv tartalmazza a tanulólétszámnak megfelelően. A feladatot délelőtti órakeretben (normál tantervet választó diákokból álló csoport esetén), és délutáni foglalkozásokon oldjuk meg.

6.2.6 Tanulásszervezési formák

Egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése

- A tanulás-tanítás akkor a leghatékonyabb, ha multiszenzoros módon (látás, hallás, mozgás) történik
- Sok vizuális segédanyag
- A tanulási folyamat apró lépésekre bontása
- Ismétlés-sokat, változatosan, több szempontból
- A számonkérés a tanulóhoz igazodjék
- Több külső segítség
- Megerősítés, dicséret
- Differenciálás a módszerekben, a tananyag tartalmában, óraszervezésben, számonkérés, értékelés módjában, típusában, a segítségadás módjában.

Tanórába ágyazott fejlesztések

- Logopédiai foglalkozások- egyéni és kiscsoportos formában
- Logopédiai program
- Fejlesztő foglalkozások- egyéni és kiscsoportos formában
- Fejlesztő program
- Korrepetálások
- Rehabilitációs és habilitációs foglalkozások (szükség esetén utazó gyógypedagógus igénybevétele)
- Felmentések: az értékelés alól, tananyagrészek, írásbeliség, szóbeliség (szakvélemény és szülői kérés alapján, igazgatói határozattal)
- Segédeszközök használatának biztosítása
- Egyéni haladási tempó
- Az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek (számítógép terem, udvar), eszközeinek egyéni vagy csoportos használata (digitális kompetencia)

6.2.7 Feladatok a sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatban

- Minden tanév elején a szakértői bizottság szakvéleményének elemzése és a tanuló megfigyelése alapján történik a rehabilitációs foglalkozások megszervezése. Ez mindig team munkában történik. A nevelés csak a különböző szakemberek tervezett és tudatos együttműködése keretében lehet eredményes.
- Az egyéni fejlesztési tervek kidolgozása is közösen készül. A megvalósításban mindenki a maga kompetenciája szerint vesz részt. A rehabilitációs óra megtartása gyógypedagógusi kompetencia.
- Az egyéni fejlődési lap vezetése kötelező.
- A fejlődés figyelemmel kísérése folyamatos. A fejlesztési terv szükség szerint módosítható. Félévkor és tanév végén az elért eredmények megbeszélése a szülő bevonásával történik.
- A rehabilitációs órák számát általában a szakértői vélemény írja elő. Ennek a hiányában a Nemzeti köznevelésről szóló törvényben előírt óraszám az iránymutató (adott évfolyamra kötelezően előírt óraszám alapján).

6.2.8 Az ellátás tárgyi és személyi feltételei

Személyi feltételek:

- gyógypedagógus, adott fejlesztendő területnek megfelelő végzettséggel,
- logopédus,
- szaktanár

Tárgyi feltételek:

- fejlesztő szobák, megfelelő bútorzattal
- fejlesztő és terápiás eszközök
- fejlesztő játékok
- fénymásoló
- laminálógép
- számítógép, számítógépes programok
- szakkönyvek, szakfolyóiratok

6.2.9 Ajánlás a pedagógusoknak a sajátos nevelési igényű tanuló eredményes fejlesztése érdekében

- A diákokat többféle feladattal meg lehet bízni, pl. el lehet küldeni őket valamilyen eszközért.
- Lehet velük megállapodásokat kötni, hogy milyen plusz feladatot tudna csinálni.
- Minden jó, amivel matatni tud és nem zörgő (pl. gyurma).
- Pár szabály betartását kérni, naponta visszakérdezni.
- Pozitív dolgokért dicsérni.
- „Lazító” kuckó kialakítása is segítséget ad.
- Lehet a pedagógus dühös a gyerekre, de csak ha lehiggadt, akkor beszélje meg a gyerekkel a problémát.
- Miután rászól a gyermekre, hogy hagyjon abba valamit, utána azt is mondja, meg mit csináljon helyette.
- Jóvátételi rendszert lehet kidolgozni.
-

A sajátos nevelési igényű tanulók sikeres integrációjához elengedhetetlen az oktatás-nevelés minden területét átfogó differenciálás. Differenciálás megjelenik:

- segítségadás módjában, idejében, az alkalmazott módszerekben, közvetítési módban,
- tananyag tartalmában,
- óraszervezésben,
- tanítási-tanulási ütemben,
- célokban,
- számonkérés, értékelés módjában, típusában.

Integráció-inklúzió
Az integráció – együttnevelés - során a hangsúly az együttes tevékenykedésen, a közös játékon, a közös tanuláson és a kölcsönös kommunikáción van.
Célunk az inkluzív iskola, mely minden gyermek felé befogadó, és ennek a szemléletnek a következménye az együttnevelés.

6.3 Beilleszkedési és tanulási nehézségekkel küzdő tanulóval (BTMN) kapcsolatos fejlesztő tevékenységű

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, és róla a szakértői bizottság ezt megállapította, e csoportba tartozik.

Az intézményvezető az erről készült szakértői vélemény megismerése után dönt a tanuló fejlesztőcsoportba való besorolásáról és a javaslatban szereplő kedvezményekről, felmentésekről.

6.3.1 A fejlesztés célja

A BTMN zavart mutató tanulók fejlesztésének célja, hogy a tanulók képessé váljanak az általános iskolai követelmények elsajátítására a nevelés-oktatás terén.

A fejlesztés kiterjed a tanuló egész személyiségére. Figyelembe veszi a tanuló egyéni jellemzőit, készségeit, képességeit. A zavart a különböző részképességek elmaradása, fejletlensége okozza. A fejlesztés az alapképességek mentén történik, lehetővé téve az olvasás, írás, számolás készségszintű elsajátítását.

Feladatunk a tanulóink nevelési hiányosságainak a korrigálása, és folyamatos bekapcsolásuk a tanulási folyamatba a képességeik szerinti eredmény eléréséig.

A fejlesztő tevékenység területei:

- testséma-fejlesztés,
- téri-, időbeli tájékozódás fejlesztése,
- mozgásfejlesztés,
- percepció fejlesztése,
- emlékezet fejlesztése,
- figyelem fejlesztése,
- gondolkodás fejlesztése,
- beszédfejlesztés,
- énkép, önismeret fejlesztése, önbizalom növelése.

6.3.2 Tanulásszervezési módok eljárások

- Fontos szerepet szánunk a megelőzésnek, melynek alapja a megfelelő iskolai légkör (szeretetteljes, vidám, elfogadó). Törekedni kell a nyugodt, kiegyensúlyozott, határozott, következetes, kiszámítható nevelői magatartásra.
- Pozitív tulajdonságok, képességek felkutatása, továbbfejlesztése, ezek elismerése. A biztatás legyen viselkedésünk alapelve.
- Közös, kedvelt tevékenységek szervezése. Az öröm, a játék fontosságának kiemelése. Tanórán kívüli foglalkozások: sportverseny, diákkörök, diáknap, jeles nap.
- A tanulók sikerélményhez juttatása.
- A másság elfogadása, a problémákkal való bánás megtanulása.
- A demokratikus fegyelmezés megtanulása. A pedagógiai munkakultúra folyamatos önértékeléssel, szüntelen megoldáskereséssel célirányosan fejleszthető.
- Felzárkóztató iskolai tevékenység a gondozás területén a rászoruló tanulók részére (kis létszámú osztály).
- A bukás miatt többször közösséget váltó, iskolai kötődéssel nem rendelkező gyerekekre külön odafigyelés, egyéni bánásmód, egyéni fejlesztés, fejlesztési terv alapján, differenciálás alkalmazása.
- Meg kell tanítanunk a gyerekeket arra, hogy célirányosan tervezzenek, szervezzenek, szabályokat alkossanak, elfogadjanak és betartsanak. A logikus következmények megértése segítségükre lehet különleges viselkedésmódok korrigálásában.
- A tanulókban levő feszültség oldása drámapedagógiai módszerekkel. Az önérvényesítés lényegének megtanítása, hogy saját szükségleteinket és vágyainkat ki tudjuk elégíteni anélkül, hogy ezzel másoknak ártanánk.
- A magatartás szempontjából problémás tanulókat egymástól távol ültetjük.

6.3.3 Ajánlás a pedagógusok számára a BTMN tanulók megsegítésére

- egyéni elbírálás (önmagához mért teljesítmény alapján),
- gyakoribb ellenőrzésre szorul (pl. felírta-e a házi feladatot),
- szóbeli magyarázat kiegészítése írott szöveg feldolgozásával,
- tananyag nyomtatott vázlatának biztosítása,
- segédeszközök használatának megengedése (számológép, szorzótábla, ábécé),
- szóbeli vagy írásbeli számonkérés elsőbbsége adott tanulóra vonatkozva,
- szükség esetén a feladat felolvasása,
- számítógép használatának engedélyezése egyes feladatok megoldásában (digitális kompetencia),
- differenciált óraszervezés,
- elfogadás, empátia (szociális kompetencia).

6.4 Halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása

6.4.1 A HHH-s tanulókkal kapcsolatos információk gyűjtése

Oktató-nevelő programunk egyik kiemelkedő célkitűzése: hátrányos helyzet és a veszélyeztetettség

- korai felismerése,
- lehetőségeink szerinti megelőzése,

- a veszélyeztetettségből adódó hátrányok lehetőség szerinti csökkentése,
- a veszélyeztetett tanulók helyzetének folyamatos figyelemmel kísérése.

6.4.2 Az iskola, mint gyermekvédelemi jelzőrendszer

- A legfontosabb társadalmi intézmény, ahol a gyerekek a nap jelentős részét töltik, magatartásuk, viselkedésük naponta figyelemmel kísérhető.
- Az iskolában minden gyermekről többoldalú információhoz lehet jutni.
- A hátrányos és veszélyeztetett helyzetű gyerekek kiszűrhetőek a tünetek alapján (tudásbeli hiányok, nem megfelelő viselkedés, elhanyagoltság, ruházat és higiénia).
- E problémák jelzése – jelzőrendszeri tagként – kötelezettsége az iskolának.
- Ehhez az osztályfőnökök, szaktanárok által tapasztalt problémák értékelése és jelzése kell.
- A jelzési feladat a gyermekvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus vagy az intézményvezető feladata.
- Jelzést (esetjelző lapot) a gyermekvédelmi központba kell eljuttatni.
- Veszélyeztetettség vagy hátrányos helyzet megállapítását az adott település jegyzője végzi, az erről szóló határozatot eljuttatja az iskolába.

6.4.3 Egyéni fejlesztés- kiegészítő támogatások

Az oktatási-nevelési intézmények feladata, hogy felismerjék a problémát, keressék az okokat, segítséget nyújtsanak, illetve jelezzenek az illetékes szakembereknek.

Feladataink:

- tanulóink egészséges, biztonságos és kulturált életvitelének figyelemmel kísérése;
- iskolánk minden tagjának és közösségének alapvető feladata a nyugodt, kiegyensúlyozott, a másságot is elfogadó légkör biztosítása. (szociális kompetencia);
- a családdal való jó kapcsolat és együttműködési készség kialakítása;
- a veszélyhelyzetek időbeni feltárása;
- együttműködés a védőnővel, a potenciálisan veszélyeztetett tanulók felmérése, gondozása terén;
- a veszélyeztetett tanulók beilleszkedésének fokozott figyelemmel kísérése;
- meglévő problémák esetén a gyermek számára legkedvezőbb megoldások keresése, biztosítása;
- a döntéshozatalokban a szülő, gondviselő bevonásával való együttműködés;
- indokolt esetben külső intézmények, szakemberek, hatóságok bevonása;
- pályázatok készítése az önhibájukon kívül elszegényedett családok, gyermekeinek, illetve a veszélyeztetett tanulók segítésére, kulturális és üdülési lehetőségek biztosítására;
- krízishelyzetekben gyors segítségnyújtás;
- a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése érdekében, a hátrányos helyzet időbeni felismerése;
- a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felmérése, a szülővel és a gyermekvédelmi szervekkel való szoros együttműködés (esélyegyenlőségük biztosítása);
- a gyermek személyiségfejlődésének és szocializációjának segítése;
- az osztályfőnökök gyermekvédelmi munkájának támogatása, tanácsadás;
- a gyerekeknek a pedagógus és a gyermekvédelmi felelős közvetlen kapcsolatot jelent, így problémájának megértésében, megoldásában folyamatos támaszra számíthat;

- különbséget kell tenni a hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyerekekkel kapcsolatos teendők, illetve az intézmény valamennyi gyermekére vonatkozó feladatok között.

6.4.4 Hátrányos helyzetű gyermekekkel kapcsolatos feladatok

- a hátrányos helyzetű tanulók felmérése az osztályfőnökök közreműködésével, javaslattétel a település jegyzője felé ez alapján;
- a jegyző által megküldött határozat alapján a hátrányos helyzet típusának mérlegelése, ez alapján a további teendőkre javaslattétel;
- a tanuló és környezete sokrétű megismerése: képességei, személyisége, családi háttere, tanulmányi előmenetele, közösségben elfoglalt helye, stb.;
- a hátrányos helyzetű gyermekek szabadidős tevékenységének és tanulási előmenetelének figyelemmel kísérése, és adott helyzetben javaslattétel a változtatásokra (pl.: fejlesztő csoport kialakítása, külső szakember bevonása, stb.);
- hasznos szünidei elfoglaltság biztosítása (táborok, művelődési házak, stb.);
- a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, a gyermek és környezetének fokozott figyelemmel kísérése;
- tanácsadás tanulónak, pedagógusnak, igény szerint a szülőnek.

6.5 Veszélyeztetett gyermekekkel kapcsolatos feladatok

- a veszélyeztetett tanulók felmérése az osztályfőnökök közreműködésével, nyilvántartásba vétel, a veszélyeztetettség típusának és súlyosságának mérlegelése, ez alapján a további teendőkre javaslattétel, egyeztetés a gyermekjóléti központtal,
- a tanuló és környezete sokrétű megismerése: képességei, személyisége, családi háttere, tanulmányi előmenetele, közösségben elfoglalt helye, stb.
- pedagógiai szakvélemények készítése (gyermekvédelmi szervek, gyámhatóság, rendőrség részére),
- a veszélyeztetett gyermekek szabadidős tevékenységének és tanulási előmenetelének figyelemmel kísérése és adott esetben javaslattétel a változtatásra (fejlesztő csoport, külső szakember bevonása),
- hasznos szünidei elfoglaltság biztosítása,
- tanácsadás tanulóknak, pedagógusoknak, igény szerint a szülőknek,
- eset-megbeszéléseken való részvétel,
- szociális ellátások számbavétele (a gyermekjóléti központ, nevelési tanácsadó, családsegítő központ és önkormányzat segítségével).

6.5.1 Az intézmény valamennyi tanulójára vonatkozó feladataink

- a pedagógiai munkával járó általános prevenciós tevékenységek, az iskolát körülvevő szociális társadalmi környezet figyelembevételével,
- a diákönkormányzattal való kapcsolattartás,
- rendszeres orvosi ellenőrzés,
- drog- és bűnmegelőzési programok szervezése, megismertetése a tanulókkal, szülőkkel,
- a tanulók számára hasznos szünidei elfoglaltság biztosítása, amelyek önköltségesek,
- minden esetben a gyermekek érdekeinek képviselete.

6.5.2 Intézményi eredményesség meghatározása e területen

Nevelési céljaink megvalósulását akkor mondhatjuk sikeresnek, ha:

- diákjaink több mint ötven százaléka az egyéni képességei alapján elvárható legjobb teljesítményt nyújtja a tantervi követelményeket illetően.
- nyolcadikosaink legalább kilencvenöt százaléka megfelel az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek.
- rendelkezik olyan bővíthető ismeretekkel, képességekkel, készségekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik arra, hogy eleget tegyen a középiskolás kihívásoknak.
- ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat.
- határozott elképzelése van közelebbi és távolabbi jövőjét illetően.

6.6 Kiemelten tehetséges tanulók fejlesztése

6.6.1 A tehetség fogalma

A tehetséget leíró teóriákból sokféle látott napvilágot, ma legáltalánosabban a Renzulli-féle az elfogadott. Ez a modell négy összetevőjét emeli ki a tehetségnek:

- átlag feletti általános képességek,
- átlagot meghaladó speciális képességek,
- kreativitás,
- feladat iránti elkötelezettség.

Az átlag feletti általános képességek közé tartozik például a magas szintű elvont gondolkodás, fejlett anyanyelvi képességek, jó memória, hatékony információfeldolgozási stratégiák stb. Ezek szerepe természetesen más és más az egyes speciális tehetség-területeken.

A speciális képességek adják meg a jellegzetességét a tehetségnek. E szerint hétféle speciális képességcsoport különíthető el: nyelvi, zenei, matematikai-logikai, vizuális-téri, testi-mozgásos, szociális-interperszonális, intraperszonális. Ezek a speciális tehetségfejlesztéshez kiindulási alapként szolgálnak.

6.6.2 Alapelvek, értékek, célok

Segítjük diákjainkat abban, hogy a képességeikhez mérten maximum teljesítményt nyújtsanak. Ösztönözzük őket arra, hogy gondolkodó alkotó emberré váljanak. Teret biztosítunk a kreativitás kibontakoztatására. Felkeltjük diákjainkban az igényt a tartalmas és igényes szórakozás iránt. (Művészetek, zene, irodalom,)

Célunk a szabadidő hasznos és kulturált eltöltése mellett tanulóink képességeinek kibontakoztatása.

6.6.3 A tehetség felismerésének formái

Iskolánk az alapkészségek biztos elsajátítása és az alapműveltség biztosítása mellett fontos feladatának tartja a tehetséggondozást és a különböző szintű tanulmányi, kulturális- és sportversenyekre való felkészítést, a versenyeztetést. E tevékenység legfontosabb fázisa a tehetségek felismerése. Ismernünk kell azokat a tulajdonságokat, amelyek erre utalnak / testi, fizikai, idegrendszeri, intellektuális, értelmi emocionális stb./

Fontos tehát, hogy pedagógusaink saját szakterületükön felismerjék a tehetségeket. A felismerést követően teremtjük meg a tehetség kibontakoztatásának feltételeit. Ennek a

színterei a tanórák /differenciálással/, valamint a tanórán kívüli alkalmak / szakkörök, sportkörök/.

Széleskörű lehetőséget biztosítunk e tanulóknak a tanulmányi, kulturális és sportversenyeken való részvételre. A tanár bíztatására, de önkéntes tanulói elhatározás alapján történik a részvétel.

A felismerés formái:

- megfigyelés
- házi versenyek (szaktárgyak, különböző művészeti ágak, kiállítás stb.)
- speciális képességeket mérő tesztek
- a tehetségek felismerését szolgáló
- tudatos szituációk tervezése, használata (ünnepélyeken való szereplés, diákönkormányzatban végzett munka stb.)

6.6.4 Tehetség kibontakoztatását segítő tanulásszervezési eljárások, módszerek bemutatása

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- a szabadon választható tárgyak tanulása,
- iskolai sportkörök,
- szakkörök,
- versenyek, vetélkedők, bemutatók,/szaktárgyi, sport, kulturális,/
- szabadidős foglalkozások /pl.: színház, múzeumlátogatás/,
- iskolai könyvtár és az iskola létesítményeinek, eszközeinek a használata,
- továbbtanulás segítése.
- kapcsolatok különböző szakmai szervezetekkel, a tehetséges tanulók „irányítása "központi szakkörökbe, zeneiskolába, sportegyesületbe stb.

Tanulmányi versenyek:

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle /szaktárgyi, sport, művészeti, stb./ versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. a Legtehetségesebb tanulókat készítjük fel az iskolán kívüli versenyekre. A felkészítést az osztálytanítók és a szaktanárok végzik.

7. Tanulók az intézményi döntési folyamatban

7.1 Diákönkormányzat

A tanulóközösség érdekeinek képviseletére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját a 4-8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott nevelő segíti.

7.1.1 A Diákönkormányzat döntési jogosultsága

A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt:

- saját működéséről,
- a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
- hatáskörei gyakorlásáról,
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
- az iskolai, kollégiumi diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről, valamint
- amennyiben az intézményben működik, a nevelési-oktatási intézményen belül működő tájékoztatási rendszer szerkesztősége tanulói vezetőjének, felelős szerkesztőjének, munkatársainak megbízásáról.

7.1.2 A DÖK véleményezési joga

Az iskolai diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben, valamint

- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához,
- az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
- az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekbe.

Azokban az ügyekben, amelyekben a diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező, a diákönkormányzat képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni, és az előterjesztést, valamint a meghívót – ha jogszabály másképp nem rendelkezik – a tárgyalás határnapját megelőzően meg kell küldeni a diákönkormányzat részére.

7.1.3 A DÖK SZMSZ-e

A diákönkormányzat SZMSZ-ét a választó tanulóközösség fogadja el, és a nevelőtestület hagyja jóvá. Az SZMSZ jóváhagyása csak akkor tagadható meg, ha az jogszabálysértő vagy ellentétes az iskola SZMSZ-évél, házirendjével.

Az SZMSZ jóváhagyásáról a nevelőtestületnek a jóváhagyásra történő beterjesztést követő harminc napon belül nyilatkoznia kell. Az SZMSZ-t vagy annak módosítását jóváhagyottnak kell tekinteni, ha a nevelőtestület harminc napon belül nem nyilatkozik.

7.1.4 A DÖK működése

A diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja az iskola helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem akadályozza az iskola működését.

A diákközgyűlés összehívását az iskolai diákönkormányzat vezetője kezdeményezi, a tanév helyi rendjében meghatározottak szerint. A diákközgyűlés napirendi pontjait a közgyűlés megrendezése előtt nyilvánosságra kell hozni.

8. Az intézmény partnereivel való kapcsolattartás formái

8.1 A tanulók képviseleti szervével (DÖK) való kapcsolattartás

8.1.1 Az iskolai munkaterv, aktuális feladatok

A tanulókat az iskola életéről, az **iskolai munkatervről, ill. az aktuális feladatokról** az iskola az alábbi módon tájékoztatja:

- Az **intézményvezető** legalább **évente egyszer** a diákönkormányzat ülésén.
- A **diákönkormányzat vezetője havonta egyszer** a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül.
- Az **osztályfőnökök folyamatosan** az osztályfőnöki órákon.

8.1.2 Tájékoztatás a tanulók egyéni előrehaladásáról, fejlődéséről

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan szóban, és a tájékoztató füzeten, valamint az e-naplón keresztül írásban tájékoztatják.

8.2 A szülők és az iskola együttműködési formái, fórumai

8.2.1 Fogadónap

Évente két alkalommal - ősszel és tavasszal – az iskola **fogadónapot** szervez, ahol pedagógus és szülő közötti egyéni beszélgetésre kerül sor.

8.2.2 Szülői értekezlet

- Évente három alkalommal – tanév elején, félévkor és a tanév végén – **szülői értekezletre** kerül sor, ahol az aktuális feladatokról, kérdésekről tájékoztatják a szülőket.
- A hatékonyabb iskolaválasztás és továbbtanulás érdekében a 8. évfolyam osztályfőnöke és a továbbtanulási felelős novemberben **továbbtanulási szülői értekezletet** tart, ahol ismertetik a továbbtanulás feltételeit, a kitöltendő űrlapokat, és bemutatkozhatnak a környék középiskolái is.
- A szülőknek, az osztályfőnöknek és az iskolavezetésnek lehetősége van bármikor **rendkívüli szülői értekezletet** összehívni, amikor szükségesnek ítélik.

A szülői értekezlet feladata:

- A szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása.
- A szülők tájékoztatása:
  - Az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről.
  - Az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól.
  - A helyi tanterv követelményeiről.
  - Az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról.
  - Saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról.

- A gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről.
- Az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról.
- A szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola vezetése felé.

8.2.3 Fogadóóra

A tanév tanítási ideje alatt, heti egy fogadóórát jelöl meg az intézményvezető, valamint a pedagógusok, ahol a szülők felkereshetik az érintett személyt.

Feladata: a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, ill. ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

8.2.4 Írásbeli jelzések, tájékoztatók

Minden tanévben, félévi és évvégi értékelés előtt egy hónappal, novemberben és áprilisban írásbeli jelzést küld az osztályfőnök a rosszul és a gyengén teljesítő diákok szüleinek a tanulók előmeneteléről.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, ill. választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az intézményvezetővel, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy a Szülői Munkaközösséggel, illetve az intézményi tanáccsal.

Feladata: a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, ill. a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

Jelzés történhet levélben, elektronikus levélben, e-naplón keresztül, és - ha a szülő kéri – ellenőrzőn/tájékoztató füzeten keresztül.

8.2.5 Családlátogatás

Feladata a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, ill. tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében. Elvárt cél, hogy az osztályfőnökök osztályuk esetében az első tanítási évben minden tanulóhoz eljussanak.

8.2.6 Nyílt tanítási nap

Feladata az, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

8.2.7 Ovisuli

Feladata: a leendő elsősök és szüleik megismerjék az iskola légkörét, tanítási módszereit és tanítóit. Gyakorlati tapasztalatokat szerezzenek az iskola tevékenységéről.

8.2.8 Előadások szervezése a szülők részére, szülői fórum

A tanulási nehézségek, magatartási problémákkal küzdők számára logopédus, pszichológus, nevelési tanácsadó, egészségügyi szakember meghívásával problémamegoldó előadásokat kíván az iskola szervezni.

8.2.9 Szülői Munkaközösség

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják – a törvényben előírt kötelezettségeken felül:

- Az **intézményvezető** legalább **félévente egyszer** a szülői munkaközösség választmányi ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten.

- Az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, ill. választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatójával, nevelőtestületével vagy a Szülői Munkaközösséggel.

A szülői értekezletek, a fogadó órák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

8.3 Intézmény partnereivel való kapcsolattartás formái

8.3.1 Fenntartó

Intézményünk fenntartója kimlei Német Nemzetiségi Önkormányzat, mely főbb kérdésekben egyeztet a kimlei Horvát Nemzetiségi Önkormányzattal. E kérdéseket együttműködési szerződés szabályozza. A fenntartó vezetőjével, referensekkel a kapcsolat rendszeres, napi rendszerességgel kommunikálunk.

A kért feladatokat határidőre elvégezzük, havonta leadandó jelentéseket a megadott időpontig leadjuk, hiszen tudott, hogy az intézmény működtethetősége is múlik ezen.

Törekszünk a fenntartóval való állandó, pozitív kapcsolat kialakítására, folyamatos kommunikálásra, hogy az intézmény működése a pedagógiai programban vállaltaknak megfelelően történjen.

8.3.2 Központi hivatali szervek

A központi hivatali szervek közé tartozik a Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal, az Oktatási Hivatal és általa fenntartott pedagógiai oktatási központok (Győr-Moson-Sopron Megyei POK és központi Nemzetiségi POK), a Magyar Államkincstár, az oktatásért felelős minisztérium és a pályázati kezelő szervezetek.

Célunk, hogy a megadott feladatokat határidőre elvégezzük, a tájékoztatókat az érintettekhez eljuttassuk. Konstruktív, az intézmény fejlődését elősegítő kapcsolatra törekszünk.

8.3.3 Települési önkormányzatok

Intézményünk jelenleg két település körzetében lát el oktatási feladatokat: Károlyháza és Kimle.

Az önkormányzatok képviselik az adott települések lakosságát, társadalmát, melynek gyermekeinek nevelését intézményünk végzi. Ezért elengedhetetlen a pozitív, szoros kapcsolat. A települések rendezvényein mindig lehetőséget kérünk szereplésre, a programokhoz adunk műsort, szereplőket. A közösséget érintő rendezvényeken szívesen részt vesznek kollégáink, ez szinte elvárt feladat. Az önkormányzat nyílt ülésein az intézményt érintő kérdések, napirendi pontok tárgyalásakor intézményünk képviseletet biztosít. Minden évben részt veszünk a községi programegyeztetésen.

8.3.4 Nemzetiségi önkormányzatok

Intézményünk fenntartói feladatait a Kimlei Német Nemzetiségi Önkormányzat látja el 2019. szeptemberétől. A fenntartói feladatok közül azokat, melyek érintik a horvát nemzetiségi nevelést, egyezteti a Kimlei Horvát Nemzetiségi Önkormányzattal. Célunk közösen, hogy a helyi nemzetiségek hagyományait, történelmét, nyelvi sajátosságait megőrizzük. Ehhez nagy segítség, hogy saját fenntartásba vette az iskolát a két nemzetiségi önkormányzat. A sikeres iskolai munkához ezért a két nemzetiségi önkormányzattal és a hozzájuk kötődő civil szervezetekkel is jó kapcsolatra van szükség.

8.3.5 Az intézményi tanács

A Nemzeti köznevelésről szóló törvény (Nkt.) 73.§.a és a hozzá kapcsolódó rendelet (20/2012. EMMI rendelet) alapján az intézményi tanács felállítását kell kezdeményeznie az intézményvezetőnek azáltal, hogy felkéri az érintett szervezeteket, delegáljanak két-két tagot a felállítandó intézményi tanács szervezetébe.

A törvény szellemiségének megfelelően az intézményi tanács felállítását a szülői szervezet, nevelőtestület, történelmi egyházak képviselői, települési önkormányzatok, az iskolai diákönkormányzat és mi esetünkben a nemzetiségi önkormányzatok kezdeményezhetik. Amennyiben ez nem történik meg, akkor gondoskodni kell az intézményi tanács felállításáról e törvényi hely hatályossá válásától 45 napon belül. (Nkt. 97.§ (27))

Az intézményi tanács dönt

a) működési rendjéről és munkaprogramjának elfogadásáról,
b) tisztségviselőinek megválasztásáról, továbbá
c) azokban az ügyekben, amelyekben a nevelőtestület a döntési jogot az intézményi tanácsra átruházza.

Az intézményi tanács véleményt nyilváníthat a nevelési-oktatási intézmény működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben. Ki kell kérni az intézményi tanács véleményét a pedagógiai program, az SZMSZ, a házirend, a munkaterv elfogadása, a fakultatív hit- és vallásoktatás idejének és helyének meghatározása, továbbá a köznevelési szerződés megkötése előtt.

Az intézményi tanács feladatai ellátásához térítésmentesen használhatja az iskola helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem akadályozza az iskola működését.

A Kimlei Nemzetiségi Általános Iskola Intézményi Tanácsa a kimlei, károlyházi önkormányzatok képviselőiből, a horvát és a német nemzetiségi önkormányzat képviselőiből, a nevelőtestület, Diákönkormányzatot segítő pedagógus, szülői munkaközösség két-két delegált képviselőjéből fog állni. Amennyiben a történelmi egyházak képviselői is igény tartanak a részvételre, természetesen lehetőséget adunk rá.

Az intézményi tanács az iskola támogatására alapítványt hozhat létre.

8.3.6 Települési intézmények

A beiskolázási körzethez tartozó településeken működő intézményekkel szoros kapcsolatot kívánunk fenntartani. Kimlén a Nemzetiségi Óvoda két telephelyével ápolunk rendszeres kapcsolatot. Ennek oka, hogy az ott lévő gyerekekből alakul ki az intézmény tanulóközössége, ezért fontos, hogy már a beiskolázás előtt is megismerkedhessenek intézményünkkel. Erre szolgál az Ovisuli rendezvénysorozata, valamint a közös programok és a nemzetiségi programok.

Élünk a lehetőséggel, hogy a község előtt bemutathassuk tevékenységünket és rendezvényeink színhelye legyen a Művelődési Ház. Iskolai műsorok, a ház által szervezett

gyerekprogramok, egyéb programok adják e szoros kapcsolat alapját. Mivel iskolánknak nincs közösségi terme, ezért több rendezvényt vagyunk kénytelenek a Művelődési Házba vagy a település sportcsarnokában megszervezni.

Az iskolai munka elengedhetetlen helyszíne a sportcsarnok, ahol testnevelés óráink nagy részét tartjuk. E létesítmény Kimle Község Önkormányzatának működtetésében áll, a fenntartó és az önkormányzat között megkötött szerződés szerint használhatjuk.

8.3.7 Középiskolák

A térség középiskoláival szintén kapcsolati hálót kívánunk kialakítani, melynek célja, hogy a diákok a számukra legideálisabb középiskolát tudják választani továbbtanulási felvételi eljárás szakaszában.

E kapcsolattartás fő színterei a középiskolák által szervezett bemutató órák, nyílt napok, iskolánk által szervezett továbbtanulási szülői értekezletek.

A térségi szakképzés fejlesztése, egyéb továbbtanulást segítő programok fejlesztése során is szívesen részt veszünk középiskolák által szervezett programokon, projektekben.

8.3.8 Gyermekjóléti központ, egyéb szociális szolgálatok

A gyermekeket védő szociális szolgálatok, családokat támogató szolgálatok munkájában jelző szervként részt veszünk. Ezért a szolgálat szakembereivel is folyamatos kapcsolatot tartunk.

A gyermekvédelmi és a családgondozással foglalkozó szakemberekkel rendszeres a kapcsolattartás. A jelzőrendszerben szereplő tagoknak feladata a gyermekjóléti központtal való kommunikáció.

8.3.9 Szakmai szolgáltatók, szakszolgálatok

A szakmai szolgáltató szervezetek közül a megyei pedagógiai intézetek feladatköre a legszélesebb. Ennek megfelelően a szaktanácsadókkal, szakértőkkel folyamatosan tartjuk a kapcsolatot. A pedagógiai intézet versenyein való részvétel, vagy az általuk szervezett konferenciák, előadások részei e pozitív irányú kapcsolatnak.

A Győr-Moson-Sopron Megyei Pedagógiai Szakszolgálattal és a szakértői bizottságokkal szakmai kérdésekben, beiskolázási ügyekben, vizsgálatok indításakor, iskolapszichológusi segítség igénybe vételekor kerülünk kapcsolatba.

8.3.10 Helyi civil szervezetek

A helyi civil élet igen élénk, több szervezettel, egyesülettel tartjuk a kapcsolatot mind települési, mind pedig térségi viszonylatban.

- A kimlei és károlyházi polgárőr egyesületek feladata, hogy iskolai rendezvényeinken biztosítsa a rendet, vigyázzon a vendégek, résztvevők vagyontárgyaira, ezért állandó kapcsolatban vagyunk e szervezetekkel.
- Az iskolások támogatását a Kimlei Iskolásokért Oktatási – Nevelési Alapítvány segíti, az alapítvány kuratóriuma főleg sikeresebb tanulók versenyen való részvételét, sikeres nyelvvizsga esetén annak díját, rendezvények megszervezését támogatja.
- A nemzetiségi tevékenység támogatását a nemzetiségi önkormányzatok és alapítványaik támogatják.

- A Kimlei Sporthorgász Egyesület segíti nyári táboraink, természetvédelmi projektjeink megszervezését, tartalmi kereteit.

8.3.11 Védőnő, gyermek háziorvos

A területi feladatokat is ellátó védőnővel, valamint a körzetben dolgozó háziorvossal iskolánk rendszeresen együttműködik. A folyamatos szűrések, egészségügyi ellenőrzések mellett az iskola egészségvédelmi programjának megvalósításában is részt vesznek.

A védőnő a tanév elején egyezteti az iskolával az aktuális tevékenységi listáját, éves programját, melyet aztán folyamatosan meg is valósít.

8.3.12 Művészeti iskola

Iskolánk alapfeladatai között nem szerepel minősített művészeti iskolai tevékenység, azonban a szülők részéről is felmerült az igény művészeti oktatás, ezen belül hangszer és szolfézsoktatás, valamint néptánc oktatás megszervezésére. Ezért iskolánkban több művészeti iskola is működik e feladat ellátására. Törekszünk e nevelési terület szélesítésére, minél több tanuló bevonására.

8.3.13 Média

Az intézmény életéről, rendezvényeiről, eseményeiről a helyi, regionális és alkalmanként akár az országos média is hírt kíván adni. Másrészt a szülők is kíváncsiak arra, hogyan szerepelt gyermekük iskolai műsorokban, versenyeken. A helyi és közösségi médiafelületeken való megjelenés, az intézményről bemutatott kép minősége, tartalma az intézményvezető felelőssége, de célunk, hogy reális, valóságnak megfelelő információk kerüljenek a médiába, kapcsolatunk pedig eredményes legyen mindkét fél szempontjából.

9. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani. A kiskorú tanuló érdemjegyeiről a szülőt folyamatosan tájékoztatni kell.

9.1 Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól;
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget;
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI-rendelet alapján, ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen
  - az Nkt. 5. § (1) bekezdés b)-c) pontjában meghatározott pedagógiai szakaszban a kétszázötven tanítási órát, vagy
  - egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.
- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Amennyiben a tanuló **magántanulóként** teljesíti tankötelezettségét, félévkor és tanév végén osztályozó vizsgát tesz.

Az osztályozó vizsga vizsgakövetelményei megegyeznek a javítóvizsga követelményeivel, azaz a helyi tantervben szereplő tantárgyak évfolyamonkénti minimális követelményeivel.

Az osztályozó vizsga megszervezésének szabályait a 20/2012. EMMI-rendelet tartalmazza.

Egy osztályozó vizsga – a tanulmányi idő egy évnél rövidebbre csökkentése kivételével – egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

9.2 Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát a tanuló iskolában akkor tehet a tanuló, ha

- tanév végén, vagy a közben másik intézményből érkezik, különös figyelemmel a külföldről érkező tanulókra, és tanulmányait intézményünkben kívánja folytatni;
- ha új tanulóként nemzetiségi nevelést kíván igénybe venni 2-8. évfolyamon.

9.3 Pótló vizsga

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról **neki fel nem róható okból elkésik**, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A

vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

9.4 Javító vizsga

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.

9.5 Tanévvégi tanulmányi vizsgák

A 6. és 8. tanév végén a tanulók szóbeli vizsgát tesznek történelem és magyar tantárgyakból. E vizsgák célja, hogy a diákok tanulási motivációja ne csökkenjen, eredményességüket fenntartsák, továbbá az is, hogy a középiskolákban tapasztalható vizsgaszituációkra felkészíthessük őket.

E szóbeli tanulmányi vizsga elvárt szintje megegyezik az évfolyamhoz rendelt tantárgyi elvárásokkal. Az eredménye pedig befolyásolja a tanév végi érdemjegyet is. A tantestület véleménye alapján a vizsga eredménye háromszoros jegyet ér.

9.6 A tanulmányok alatti vizsgák szervezésének általános szabályai

1. A különbözeti és az osztályozó vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni. Javítóvizsga letételére az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban. Osztályozó, vagy különbözeti vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet.
2. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor, vagy a vizsga szervezése előtt 1 hónappal írásban tájékoztatni kell.
3. Tanulmányok alatti vizsgát – a 20/2012.(VIII.31.) EMMI-rendeletben meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll.
4. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.
5. Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az intézményvezető, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén a kormányhivatal vezetője engedélyezheti, hogy a vizsgázó az előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.
6. Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.

7. A tanulmányok alatti vizsga – ha azt az iskolában szervezik – vizsgabizottságának elnökét és tagjait az intézményvezető, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes kormányhivatal bízza meg.
8. A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért, ennek keretében

a. meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, és teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,
b. vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit,
c. átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,
d. a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el.

9. A vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja.
10. A kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat az Nkt. 3. melléklete szerint taníthatja.
11. A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az intézményvezető készíti elő. Ő felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért. Feladata ellátása során

a. dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,
b. írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,
c. ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,
d. minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.

12. A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig tarthat.
13. Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató pedagógus által értékelhetően, – így különösen rajz, műszaki rajz, festmény, számítástechnikai program formájában – kell elkészíteni.
14. Az írásbeli vizsgán a vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató pedagógus úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák és ne segíthessék.
15. A vizsga kezdetekor a vizsgabizottság elnöke a vizsgáztató pedagógus jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételeket.
16. A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez segítség nem adható.
17. Az írásbeli vizsgán kizárólag a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát, amelyet a vizsgaszervező intézménynek kell biztosítania.
18. Az íróeszközökről a vizsgázók, az iskola helyi tanterve alapján a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik, azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.
19. A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap dátumát, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.
20. A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő tantárgyanként **hatvan** perc.

21. Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a vizsgázó számára rendelkezésre álló időt meg kell növelni.
22. A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az intézmény-vezető engedélye alapján

a. a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,
b. a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,
c. a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet
d. a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le.

23. Ha a vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teszi le, a vizsgatétel kihúzása után külön helyiségben, vizsgáztató tanár mellett készíti el dolgozatát. A dolgozat elkészítésére harminc percet kell biztosítani. A dolgozatot a vizsgázó vagy a vizsgázó kérésére a vizsgáztató tanár felolvassa.
24. Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában **legfeljebb három írásbeli vizsgát** lehet megtartani.
25. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani.
26. A **pótló vizsga** – szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával – harmadik vizsgaként is megszervezhető.
27. Ha a vizsgáztató pedagógus az írásbeli vizsgán **szabálytalanságot** észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát.

a. A vizsgáztató pedagógus a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az intézményvezetőnek, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést.
b. Az intézményvezető a megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja, amelynek tartalmaznia kell a vizsgázó és a vizsgáztató pedagógus nyilatkozatát, az esemény leírását, továbbá minden olyan tényt, adatot, információt, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását.
c. A jegyzőkönyvet a vizsgáztató pedagógus, az intézményvezető és a vizsgázó írja alá. A vizsgázó különvéleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti.

28. Az intézményvezető az írásbeli vizsga folyamán készített jegyzőkönyveket és a feladatlapokat – az üres és a piszkozatokat tartalmazó feladatlapokkal együtt – a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztató pedagógusoktól. A jegyzőkönyveket aláírásával – az időpont feltüntetésével – lezárja és a vizsgairatokhoz mellékeli.
29. Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató pedagógus kijavítja, a hibákat, tévedéseket a vizsgázó által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.

a. Ha a vizsgáztató pedagógus a feladatlapok javítása során arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, segítséget vett igénybe, megállapítását rávezeti a feladatlapra, és értesíti az intézményvezetőt.
b. Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az iskola igazgatójából és két másik – a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő – pedagógusból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságának mérlegeli, és

i. a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt,
c. az adott tantárgyból – ha az nem javítóvizsga – a vizsgázót javítóvizsgára utasítja, vagy
d. amennyiben a vizsga javítóvizsgaként került megszervezésre, a vizsgát vagy eredménytelennek nyilvánítja, vagy az első pontban foglaltak szerint értékeli a vizsgázó teljesítményét.

30. A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.
31. Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető **szóbeli vizsga**. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.

a. A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdi a vizsgát, amelybe beosztották.
b. A szóbeli vizsgán a vizsgázó tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és – amennyiben szükséges – kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.
c. Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több. A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik. A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.
d. A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottság tagjaitól segítséget kaphat.
e. A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, vagy a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vétett. A vizsgázó a tétel kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, vagy a rendelkezésre álló idő eltelt.
f. Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.
g. Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.
h. Amikor a vizsgázó befejezte a tétel kifejtését, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre.

32. A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottsági szakvéleménnyel megalapozott kérésére, az intézmény-vezető engedélye alapján

a. a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára harminc perc gondolkodási időt legfeljebb tíz perccel meg kell növelni,
b. a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le,
c. a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet.

33. Ha a vizsgázónak engedélyezték, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen vagy a szóbeli vizsgát írásban tegye le, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll,

két vizsgatételt kell húznia, és az engedélynek megfelelő tételeket kell kifejtenie. A felkészüléshez és a tétel kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételenként kell számítani. A vizsgázó kérésére a második tétel kifejtése előtt legfeljebb tíz perc pihenőidőt kell adni, amely alatt a vizsgázó a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

34. Ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó szabálytalanságot követ el, vagy a vizsga rendjét zavarja, a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a szóbeli vizsgát befejezheti ugyan, de ha szabálytalanság elkövetését, a vizsga rendjének megzavarását a vizsgabizottság megállapítja, az elért eredményt megsemmisítheti. A figyelmeztetést a vizsga jegyzőkönyvében fel kell tüntetni.

a. A szóbeli vizsgán és a gyakorlati vizsgán elkövetett szabálytalanság esetében az intézményvezető az írásbeli vizsga erre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazza.

35. A **független vizsgabizottság** előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a kormányhivatal szervezi.

a. A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig, a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 51. § (7) bekezdésében meghatározott esetben az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról.

b. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni.

c. Az intézményvezető a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak, amelyik az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg a vizsgát.

36. A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az iskola a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak.

37. A kormányhivatal által szervezett független vizsgabizottságnak nem lehet tagja az a pedagógus, akinek a vizsgázó hozzátartozója, továbbá aki abban az iskolában tanít, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll.

10. A tanulói jogviszony keletkezése

10.1. Az intézményi felvétel általános elvei

A Nemzeti köznevelési törvény 50.§-a kimondja:

„A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételről vagy átvételről az iskola igazgatója dönt.”

1. Iskolánk a beiskolázási körzetéből – melyet a kormányhivatal határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz. Amennyiben van még hely, akkor felvehet az iskola beiskolázási körzetén kívülről járó tanulót is.

2. Nemzetiségi nevelést-oktatást választó szülők a Nemzetiségi irányelv mellékletének megfelelő kérelem kitöltésével igénylik e nevelési formát. A nemzetiségi nevelésbe felvett tanulók esetében előnyt élveznek azok, akik e kérelem nemzetiségi hovatartozásról szóló nyilatkozatát is kitöltötték.

3. Az első évfolyamba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse. A szülő kérelmére a kormányhivatal – szakértői bizottság véleménye alapján – engedélyezheti, hogy a gyermek hatéves kor előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését. / 45.§(2)/

4. Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:

   - A gyermek születési anyakönyvi kivonatát,
   - A szülő személyi igazolványát, lakcímkártyáját,
   - A gyermek felvételét javasló óvodai szakvéleményt (ha a gyermek óvodás volt),
   - A nevelési tanácsadó felvételt javasló szakvéleményt (ha a gyermek nem volt óvodás, vagy ha az óvoda a nevelési tanácsadó vizsgálatát javasolta),
   - Szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.

5. Beiratkozáskor kell kitölteni:

   - a hit- és erkölcstan, vagy etika oktatásáról szóló nyilatkozatot,
   - a nemzetiségi nevelés kéréséről szóló nyilatkozatot,
   - a tanuló életvitelszerű lakóhelyéről szóló nyilatkozatot,
   - a szülői joggyakorlásról szóló nyilatkozatot.

6. Az iskolába felvett tanulók osztályba vagy csoportba való beosztásáról – a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével – az intézményvezető dönt.

7. Az osztályba, csoportba sorolás szempontjai:
   - Osztályba sorolásnál lehetőleg azonos képességű osztályok jöjjenek létre.
   - Ha lehetőség van csoportbontásra, nyelvi csoportoknál azonos képességű tanulók kerüljenek egy csoportba és a csoportok létszáma megközelítőleg azonos legyen
   - Nemzetiségi nevelést választók egy osztályba kerüljenek, amennyiben több osztály is szerveződik egy évfolyamon.

8. A második – nyolcadik évfolyamba történő felvételnél/átvételnél be kell mutatni:

   - A tanuló anyakönyvi kivonatát,
   - A tanuló személyi igazolványát, lakcímkártyáját,
   - Az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt,
   - Az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.
   - A második – nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulónak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított - szintfelmérő vizsgát kell tennie horvát vagy német nemzetiségi nyelvből, és azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult.

9. A külföldről érkezett tanulónak – amennyiben nem azonosítható be az iskolai végzettségről, elvégzett évfolyamokról szóló okirat - különbözeti vizsgát kell tennie a fő tantárgyakból szóban vagy írásban, melyek az adott évfolyam minimumkövetelményeit tartalmazzák. Ezek a főbb tantárgyak
   - magyar nyelv és irodalom (olvasási-szövegértési képesség felmérése céljából)
   - matematika (matematikai-logikai képességek felmérése céljából)
   - választott nemzetiségi vagy idegen nyelv

10. Amennyiben a tanuló valamely tantárgyból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán a teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, ill. tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.
11. Nemzetiségi nyelv esetében egy év haladékot kérhet a szülő írásban gyermeke számára a nyelvi szint elvárásainak pótlására.
12. Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanuló felvételéről a szülő kérésére, a tanuló előző tanulmányi eredményére, ill. magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az intézményvezető dönt.
13. Ha a tanuló tanulmányi kötelezettségének a szülő kérelme alapján **magántanulóként** tesz eleget, felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel.
    - A magántanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni.
    - A magántanulóvá válás iránti kérelmet a szülő írásbeli kérelem formájában nyújtja be az intézményvezetőnek. Ezt követően az intézményvezető beszerzi a gyermekvédelmi központ véleményét azzal kapcsolatban, hogy a magántanulói státusz nem jár-e a tanuló számára hátránnyal. A magántanulói státuszról szóló döntést határozati formában hozza meg az intézményvezető.
    - Az intézményvezető köteles tájékoztatni a tanulót és a szülőt a magántanuló kötelességeiről és jogairól.

- A magántanuló az intézményvezető előzetes engedélyével vehet részt a tanórai vagy egyéb foglalkozásokon. A magántanuló kérelemre felvehető a napközibe és a tanulószobai foglalkozásra.

10.2. A napközis foglalkozásokra való felvétel iránti kérelmek elbírálásának elvei

1. A napközibe való felvétel a szülő írásos kérelmére történik.
    - A napközi otthonba tanévenként a megelőző tanév májusában és augusztusában, illetve első évfolyamon a beiratkozáskor kell jelentkezni.
    - Indokolt esetben a szülő tanév közben is kérheti gyermeke napközi otthoni elhelyezését.
    - Beíratás esetén joga van egyszer azt módosítani /azaz a tanulót kivenni/.
2. Az iskola a napközi otthonba minden hátrányos helyzetű, valamint felügyeletre szoruló tanulót felvesz.
3. Amennyiben a napközis csoport létszáma meghaladná a köznevelési törvényben előírt létszámot, a felvételi kérelmek elbírálásánál előnyt élveznek azok a tanulók,
    - akiknek mindkét szülője dolgozik,
    - akik nehéz szociális körülmények között élnek.
    - sajátos nevelési igényű gyermekek.
4. A csoportalakításhoz elegendő szülői kérelem esetén jelzi az intézményvezető a fenntartó felé, hogy miként és hány napközis csoportot szeretne indítani. Csoportindítási engedélyt a fenntartó ad.
5. A napközis ellátást és étkezést igénylő diákok létszámát az intézmény az étkezést biztosító önkormányzat felé is jelzi. Továbbítja a szülői igényeket, jelzéseket az étkezésre vonatkozóan.

11. Nemzetiségi oktatás

10.1 Küldetésnyilatkozat

A német-és horvát nemzetiségi oktatás megvalósítja az iskolai nevelés és oktatás általános céljait és feladatait, és e mellett biztosítja a német és horvát nyelv tanulását, a magyarországi németek és horvátok történelmének, szellemi és anyagi kultúrájának megismerését, a hagyományőrzést és teremtést, az önismeret kialakítását, a kisebbségi jogok megismerését és gyakorlását.

A német – és horvátajkú lakosság történetének tanulmányozása a magyar államalapítástól napjainkig elvezeti a tanulókat ahhoz az objektív tényhez, hogy a nemzetiség sokszínűségével és kisugárzásával hatást gyakorol a többségi nemzetre.

A történelmi ismeretek segítséget nyújtanak az előítéletek megjelenési formáinak felismerésében és a jelenség hátterének feltárásában. A fiatalok megtanulnak eligazodni a mai kisebbségi helyzetben, megismerik a szervezeteket, a testületeket és a sajtót, továbbá ösztönzést kapnak, hogy a tanulmányok befejezése után is foglalkozzanak a magyarországi németek vagy horvátok kultúrájával és képviseljék a népcsoport érdekeit.

A multikulturális tanulás segítségével rávilágítunk a nyelvi kulturális sokszínűség előnyeire és a saját, valamint más kultúrák megbecsülésére nevelünk.

A tanulók megtanulják a magyarországi németek és horvátok helyzetét az európai dimenzióban elhelyezni. A nemzetiségi oktatás tartalmi követelményei a Nemzetiségi nevelés és oktatás irányelve követelményeit veszik alapul. A nemzetiségi oktatásban kiemelt szerepe van a német nyelv (a kisebbség nyelve), irodalom és kultúra tanításának. A nyelv tudása lehetővé teszi az irodalmi értékek megismerését. A nyelv közösségalakító. E feladatát a népismeret, a kultúra megismerésével együtt képes ellátni. A nyelv tanítása gyakorlati nyelvi készségek kialakítására, a kisebbség nyelve szóbeli és írásbeli megértésére, illetve művelt köznyelvi szintű használatára törekszik. Az irodalmi nevelés központi feladata, a magyarországi német, horvát irodalom megismertetése, az irodalom (olvasás) megszerettetése.

A 8. osztály végére a tanulók megtanulnak hallott, olvasott, (látott) szöveget megérteni, magukat szóban és írásban kifejezni, saját véleményüket megfogalmazni, vitázni. A tanulmányi idő folyamán olyan biztonságos és gördülékeny szóbeli és írásbeli nyelvhasználatra tesznek szert, mely lehetővé teszi, hogy a nyelv úgy az ismeretszerzés és továbbadás, mint a társalgás, szórakoztató időtöltés eszköze legyen számukra. A hivatkozott irányelvek előírásai szerint a nemzetközi nyelvi szintek rendszerében értelmezhető A2-es szintet érik el diákjaink. (6. év végére pedig az A1-es szintet kell elérniük.)

10.2 Helyzetelemzés

Az általános iskola **nemzetiségi nyelvoktató iskola**. A törvényi előírásoknak megfelelően a gyerekek első osztálytól kezdődően heti öt órában sajátíthatják el a német nemzetiségi nyelvet, ill. a horvát nemzetiségi nyelvet. Emellett heti 1 órában az adott nemzetiség hagyományait, jellemzőit ismerhetik meg a nemzetiségi népismeret tanórákon.

A nemzetiségi nyelvoktatásban probléma, hogy a családi nyelvi háttér – szülők, nagyszülők nyelvtudása, segítség az otthoni tanulásban – egyre kevésbé van jelen, így leginkább az iskola saját magára támaszkodhat a nemzetiségi hagyományok továbbörökítésében és a nyelv elsajátításában.

Az általános iskolába beiratkozott tanulók első osztálytól kezdődően a nemzetiségi nevelés - oktatás irányelvei szerint tanulják a német, ill. a horvát nemzetiségi nyelvet. Az iskolai nyelvoktatás folytatása az óvodában elkezdett játékos, élményszerű nyelvtanulásnak. Célunk, hogy az óvodai automatizmusok tudatossá és konkréttá váljanak, beleértve a mondókák, játékok, dalok által tartalmazott szókincset és nyelvhasználati szabályokat.

10.3 A nemzetiség iskolai oktatásának irányelveinek megvalósulása

11.1.1 Kérelem és nyilatkozat

1. A nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás megszervezését az ugyanazon nemzetiséghez tartozók által benyújtott kérelem kitöltésével kezdeményezhetik a szülők, törvényes képviselők. A kérelmet beiratkozáskor vagy felvételi kérelem beadásakor kell benyújtani.
2. Amennyiben legalább nyolc, azonos nemzetiséghez tartozó szülő azt kezdeményezi, a nemzetiségi iskolai nevelés-oktatást a kérelem beérkezését követő naptári évben kezdődő tanévtől felmenő rendszerben meg kell szervezni, feltéve, hogy legalább nyolc gyermek, tanuló valóban be is iratkozik az iskolába.
3. Ha az ugyanazon nemzetiséghez tartozó tanulók létszáma nem teszi lehetővé, hogy egy településen belül a nemzetiségi nevelés-oktatást megszervezzék, fenntartó beszerzi az érintett országos nemzetiségi önkormányzat állásfoglalását, hogy kíván-e a kiegészítő nemzetiségi feladatok ellátására iskolát létesíteni és fenntartani.
4. A nemzetiségi iskolai nevelés-oktatásban való részvételt a szülők nyilatkozat kitöltésével igényelhetik. A nyilatkozat nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás esetén a tanulói jogviszony megszűnéséig vagy a kérelem visszavonásáig érvényes.
5. Legkésőbb május utolsó munkanapjáig írásban kell bejelentenie a szülőnek, vagy ha a tanuló a tizennegyedik életévét betöltötte, a szülőnek és a tanulónak együttesen, amennyiben a tanuló a következő tanítási évtől nem kíván részt venni a nemzetiségi nevelés-oktatásban.
6. A nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás iránti, a következő naptári évben kezdődő tanévre vonatkozó igényt az első iskolai évfolyamra beiratkozni szándékozók körében a feladatellátás kötelezettje méri fel.

11.1.2 Nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás általános jellemzői

1. Iskolánk a nemzetiségi nevelés-oktatást a **nyelvoktató** nemzetiségi nevelés-oktatás formában biztosítja. A nyelv tanításával, az irodalom és a nemzetiségi népismeret témaköreinek elsajátíttatásával hozzájárul a nemzetiségi nevelés-oktatás céljainak megvalósításához.
2. A nyelvoktató nemzetiségi nevelési-oktatási forma esetén a népismeret követelményeihez kapcsolódó tevékenységek lehetnek
   - kézműves foglalkozások,
   - népzenei, néptánc foglalkozások,
   - nemzetiségi témájú filmek,
   - színházi előadások,
   - nemzetiségek történelmével, hagyományaival, képző- és iparművészetével kapcsolatos kiállítások megtekintése,
   - író-olvasó találkozók nemzetiségi alkotókkal,

- találkozók nemzetiségi közéleti személyiségekkel,
- részvétel nemzetiségi művészeti-kulturális programokon.

3. A nyelvoktató nevelési-oktatási formában a heti kötelező órakeretből a nemzetiségi nyelv és irodalom oktatására a horvát, német nemzetiségi nyelv oktatására legalább öt tanórát szükséges biztosítani. A nemzetiségi népismeret tantárgy oktatására minden évfolyam esetében heti egy tanórát, évi harminchét tanórát kell biztosítani.

10.4 Nemzetiségi nevelés feladatai

10.4.1 Általános feladatok

A nemzetiségi iskolai nevelést-oktatást végző iskola a Nemzeti alaptantervben és a Nemzetiség iskolai oktatásának irányelvében foglaltakkal összhangban valósítja meg célkitűzéseit.

A nemzetiségi nevelés-oktatás - a magyarországi köznevelési rendszer részeként - megvalósítja az iskolai nevelés-oktatás általános céljait és feladatait, és e mellett biztosítja a nemzetiség nyelvének tanulását, a nemzetiség nyelvén való tanulást, a nemzetiség történelmének, szellemi és anyagi kultúrájának megismerését, a hagyományőrzést és -teremtést, az önismeret kialakítását, a nemzetiségi jogok megismerését és gyakorlását.

A nemzetiségi nevelés-oktatás segíti a nemzetiséghez tartozó tanulót abban, hogy megtalálja, megőrizze és fejlessze identitását, vállalja másságát, elfogadja és másoknak is megmutassa a nemzetiség értékeit, erősítse a közösséghez való kötődést.

A nemzetiségi nevelés-oktatást folytató intézményekben arra kell törekedni,

a) hogy a tanulók számára nyilvánvalóvá váljanak a nyelvi és kulturális gazdagság előnyei, és alakuljon ki a tanulókban a reális nemzetkép és nemzetiségkép,

b) hogy a tanulók felismerjék az előítéletek és kirekesztés megjelenési formáit, és megismerjék a jelenség hátterét, veszélyeit, az emberi, állampolgári és nemzetiségi jogok megsértésének jelenségét, és a jelenség elleni fellépés jogi, illetve egyéb eszközeit.

10.4.2 Nemzetiségi fejlesztési feladatok

A nemzetiségi nevelés-oktatás fejlesztési feladatai a Nemzeti alaptanterv fejlesztési feladatait veszik alapul.

Az anyanyelv (nemzetiség nyelve) és irodalom, valamint a nemzetiségi népismeret tartalmát nemzetiségenként differenciált részletes fejlesztési feladatok határozzák meg.

A) Az anyanyelv (nemzetiség nyelve) és irodalom

1. A nemzetiségi nevelés-oktatásban kiemelt szerepe van az anyanyelv (a nemzetiség nyelve), irodalom és kultúra tanításának. A nyelv tudása hozzájárul a nemzetiségi azonosságtudat formálódásához, lehetővé teszi az irodalmi értékek megismerését. A nyelv közösségalakító és -megtartó erő. E feladatát a nemzetiségi népismeret, kultúra megismerésével együtt képes ellátni.

2. A nemzetiség nyelvének tanítása gyakorlati nyelvi készségek kialakítására, a nemzetiség nyelve szóbeli és írásbeli megértésére, illetve művelt köznyelvi szintű használatára törekszik.

Az irodalmi nevelés központi feladata, a nemzetiség és az anyaország irodalmának megismertetése, az irodalom (olvasás) megszerettetése, az anyanyelven (a nemzetiség nyelvén) az olvasási kedv felébresztése és megerősítése.

3. A hagyományos nyelvoktató és a bővített nyelvoktató nevelési-oktatási formában a nemzetiségi nyelv és irodalom helyi tantervét a nemzetiség nyelvén (esetleg magyar nyelven is) a nemzetiségenként meghatározott részletes fejlesztési feladatok alapján kell megalkotni. A fejlesztési feladatok meghatározásának alapja az aktív nyelvhasználat, a szókincsfejlesztés, valamint a tanulók életkori sajátosságait figyelembe vevő kommunikációs képességek fejlesztése.

4. Az anyanyelv (nemzetiség nyelve) és irodalom kapcsolata az európai nyelvi szintekkel: A szintek összhangban vannak az európai hatfokú skálán meghatározott szintekkel**. A hagyományos és bővített nemzetiségi nyelvoktatás esetén a tankötelezettség végére a tanulónak magasabb szintű, önálló nyelvhasználóvá kell válnia (B2).**

Az anyanyelvű és kétnyelvű nemzetiségi nyelvoktatás esetén az európai hatfokú skálán a mesterfokú nyelvhasználói szint elérése (C1) a köznevelésben alapfeladat. Az alaptantervi követelmények az általános iskola végére minden diák számára legalább a B1 vagy B2 szint elérését tűzik ki célul. A 9-12. évfolyamra az európai középszint (B2) vagy a mesterfokú nyelvhasználói szint (C1) elérése a cél.

Nemzetiségi nyelv	6. évfolyam	8. évfolyam	12. évfolyam
Hagyományos és bővített nyelvoktató forma	A1	A2	B2
Anyanyelvű és kétnyelvű forma	A2	B1	C1

B) A nemzetiségi népismeret

1. A nemzetiségi népismeret az adott nemzetiség nyelvén és magyar nyelven nemzetiségenként meghatározott részletes fejlesztési feladatai a Nemzeti alaptanterv több műveltségi területéhez kapcsolódnak azok tartalmához és szerkezetéhez igazodnak.

2. A nemzetiségi népismeret általános témakörei:

a) A nemzetiség nyelve, tárgyi és szellemi kultúrája

b) A nemzetiség történelemalakító és kultúraformáló szerepe, civilizációja

c) Nemzetiségi és állampolgári jogok.

3. A nemzetiségi népismeret önálló tantárgyként történő tanítása mellett szükséges, hogy tanórán kívüli tevékenységek formájában is - a nemzeti köznevelésről szóló törvény alapján rendelkezésre álló időkereten belül - (mint pl. a szakkörök, a táborok, a kirándulások, a népdal- és tánckörök, a játszóházak, a színjátszó körök, a zenekarok) megjelenjen. Pedagógiailag kiemelt értékű a tárgyi és szellemi (néprajzi, népdal stb.) gyűjtőmunka, az alkotó tevékenység, az egyéni, illetve csoportos kutatás, projektmunka.

10.4.3 A nemzetiségi nevelés - oktatás helyi feladatai

A tanulóban ki kell alakítani az igényt és a képességet, hogy gondolatait, véleményét és javaslatait tudásának megfelelően ki tudja fejezni a kisebbségi nyelven.

A nemzetiségi nevelésnek - oktatásnak tartalmaznia kell multikulturális témákat is. Ösztönözni kell a tanulókat a helyi szokások gyűjtésére. Meg kell ismertetni velük a helyi német/ horvát kisebbség múltját és jelenét, fontosabb ünnepeit, szokásait.

Kapcsolatok kialakítására kell törekedni más német/horvát nyelvet oktató iskolákkal. Ezek a kapcsolatok teszik a gyermekek számára élővé a nyelvet, és motiválja őket a tanulásra. Keresni kell újabb testvériskolai kapcsolatokat, ahol a német nyelv gyakorlása is megoldható.

A tanítási órákon kívüli lehetőségekkel is élni kell: játékdélutánok, vetélkedők, pályázatok, kirándulások, később lehetőség szerinti csereutazások tehetik eredményesebbé, élményszerűbbé a nyelvtanulást.

A diáklevelezés, közös ismerkedést elősegítő digitális felületek (egyéni és osztályonkénti) segítése és közös projektek készítése is célja iskolánk kisebbségi nyelvoktatásának.

10.5 Tanórán kívüli nemzetiségi tevékenységek

10.5.1 Tanulmányi versenyek

Minden tanévben az aktuális versenykiírások közül választják ki a szaktanárok azokat a versenyeket, amelyeken tanulóink részt vesznek, próbára tehetik nyelvismereteiket és összemérhetik tudásukat más intézmények tanulóival.

Rendszeres részvétel biztosított:

- Járási és területi német, horvát versenyeken, szavalóversenyeken, nyelvi versenyeken
- Pedagógiai Oktatási Központ (megyei és nemzetiségi) által meghirdetett nemzetiségi versenyen
- A helyi szavaló versenyeken.
- Élményalapú, kreativitást igénylő versenyek: német nyelvi verseny (EFOP 3.3.7-17-2017-00029. azonosítójú program)

10.5.2 Nemzetiségi hagyományőrző programok

- A nemzetiségi önkormányzatok által szervezett nemzetiségi napokhoz csatlakozunk, és részt veszünk programjaikon.
- A Márton-nap hagyományának felelevenítésére lampionos felvonulást szervezünk, ahol a szülők, helyi lakosok is részt vesznek.
- December elején szervezzük meg a helyi horvátság hagyományos Borbála-járását.
- Decemberi ünnepkörhöz tartozó Betlehemezés is a helyi horvát szokások része, melyre a pedagógusok készítik fel diákjainkat.
- Hagyományőrző feladatainkat tanórákon belül, néptánc foglalkozások keretében is ellátjuk. Önálló tantárgyként jelenik meg a nemzetiségi népismeret is.
- Nemzetiségi hagyományőrzést szolgáló pályázatok, projektek szervezése, készítése, írása.

Nemzetiségi fellépések és bemutatók:

- karácsonyi műsor,
- Horvát nap,
- Német nap,
- Adventi gyertyagyújtás.

12. Az iskola egészségnevelési programja

Mottó:

„Ahogyan ma tanítunk, olyan lesz a holnap.”
Szent-Györgyi Albert

12.1 Jogi háttér

A Kormány 20/2012. (VIII.31.) EMMI-rendeletében szabályozza az intézmények pedagógiai programját. Ebben feladat az iskola egészségnevelési tervének elkészítése, bevonása a pedagógiai programba.

Ennek megfelelően az egészségnevelés a közoktatás kiemelt fejlesztési feladata, melynek az iskolai oktatás valamennyi elemét át kell hatnia, elő kell segítenie a tantárgyközi kapcsolatok erősítését, a tanítás-tanulás szemléleti egységét, a tanulók személyiségének fejlődését.

12.2 Az egészségnevelés célja

Az egészségnevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók egészségfejlesztési attitűdjének, magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék minden tagja képes legyen arra, hogy folyamatosan nyomon kövesse saját egészségi állapotát, érzékelje a belső és külső környezeti tényezők megváltozásából fakadó, az egészségi állapotot érintő hatásokat és ez által képessé váljon az egészség megőrzésére, ill. a veszélyeztető hatások csökkentésére.

A teljes fizikai, szellemi és szociális jól-lét állapotának elérése érdekében az egyénnek vagy csoportnak képesnek kell lennie arra, hogy meg tudja fogalmazni, és maga meg tudja valósítani vágyait, hogy megtalálja a megfogalmazódott szükségleteihez vezető, egészségét védő, és a környezet védelmére is figyelő optimális megoldásokat, továbbá környezetével változzék vagy alkalmazkodjék ahhoz. Az egészséget tehát alapvetően, mint a mindennapi élet erőforrását, nem pedig, mint életcélt kell értelmezni.

Az egészség pozitív fogalom, amely a társadalmi és egyéni erőforrásokat, valamint a testi képességeket hangsúlyozza. Az egészségfejlesztés következésképpen nem csupán az egészségügyi ágazat kötelezettsége, hanem az egészséges életmódon túl a jól-létig terjed.

Olyan egészségfejlesztő programot kell az iskolának kidolgoznia, amelyeknek eredményeként erősödjenek a személyiségfejlesztő hatások, csökkenjenek az ártóténye zők, és, hogy az iskola befejezésekor a diákok megértsék, saját életükre alkalmazni tudják az elsajátítottakat.

Képesek legyenek figyelemmel kísérni:

- Viselkedésüket, az életvezetésük helyes alakítását
- Az egészségkárosító magatartásformák elkerülését
- A betegségeket a korai szűrésekben való részvétel révén megelőzni
- Tudjanak sajátos étrendet, mozgásprogramot kialakítani egészségük megőrzése érdekében
- Erősítsék a társas-kommunikációs készségeik fejlesztését és a konfliktuskezelési magatartásformák fejlesztését.

Az elmúlt évek egészségügyi adatai, a hazánkat érintő felmérések alapján szükségessé vált, hogy a közoktatási törvény módosításával az iskolai egészségnevelés, egészségfejlesztés jogszabályi feladatai a törvényben megjelenjenek, és sor kerüljön a helyi pedagógiai programokban is a helyi feltételekre, adottságokra épülő egészségnevelési stratégia kidolgozására, megvalósítására

A jó tervezés és a megvalósítás nyomán az iskola az egészségfejlesztés hatékony színterévé válhat. Az iskolai egészségfejlesztő munka akár jól, akár rosszul csináljuk, alapvetően befolyásolja az iskola egészének mindennapjait

A gyerekek 6 éves kortól 14 éves korig iskolánkban töltik életük nagy részét. Ebben az időszakban érdemi hatást lehet gyakorolni személyiségfejlődésükre, mely nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat.

Az egészségnevelési program végrehajtásáért felelős az iskolavezetés, az osztályfőnökök, az iskolaorvos, a védőnő, a gyermekjóléti központ.

SWOT elemzés alapján felmértük erősségeinket, gyengeségeinket, lehetőségeinket és veszélyeinket. A helyzetfelmérés tapasztalatait ismertettük a szülőkkel, a diákönkormányzattal, majd meghatároztuk jövőbeni feladatainkat

Az egészségi állapotot négy alapvető tényező határozza meg. A genetikai tényezők, környezeti tényezők, életmód, az egészségügyi ellátó rendszer működése.

Az egészségnevelés az egészségi állapot erősítésére és fejlesztésére irányul. Ide tartozik

- az egészséges táplálkozás,
- az aktív szabadidő eltöltés,
- a mindennapos testmozgás,
- a személyi higiéné,
- a lelki egyensúly megteremtése,
- a harmonikus párkapcsolat és a családi élet kialakítása,
- az egészségkárosító magatartásformák elkerülése,
- a járványügyi és élelmiszerbiztonság megvalósítása.

Az egészségfejlesztő programokra eddig is nagy hangsúlyt fektettünk iskolánkban. Ennek ismeretében választottuk ki osztályfőnöki munkánkba beépítve az Életvezetési ismeretek és készségek programot, mely kortárs hatásra épít az önismeret fejlesztésen keresztül.

Céljaink kimunkálása során

- **RÖVID TÁVÚ (az adott iskolai tanévben megvalósítandó feladatok),**
- **KÖZÉPTÁVÚ (3-4 évre előre tervezett) és**
- **HOSSZÚ TÁVÚ (5-8 évre tervezett) célkitűzésekkel dolgozunk.**

Ez felöleli: a tanulók tanulást is befolyásoló egészségi állapotát, a részképességek zavarát, az osztálytermek berendezése megfelel-e az egészségügyi szempontoknak, a napirendet, az órarendtervezést.

Minden tantárgynak van csatlakozási pontja az egészség fejlesztéshez. Ezt tantárgyanként alsó-és felső tagozatban kiemeltük, az osztályfőnöki tanmenetekbe az Életvezetési ismereteket beépítettük.

A tanórán kívüli foglalkozások: sportprogramok, kulturális programok, kirándulások, erdei iskolák, túrák, táborozások – is mind az egészségfejlesztést segítik.

A szülői értekezletek, a szülők és tanárok számára szervezett előadások, drogügyi szakember, pszichológus, rendőrség drogügyi szakemberének előadásaival tesszük teljesebbé munkánkat.

A tanárok felkészülésének fejlesztését szolgálja, hogy folyamatosan lehetővé tesszük az egészségnevelő tanfolyamok elvégzését - pályázatok útján is.

12.3 Cselekvési terv

12.3.1 Helyzetelemzés

A közvetlen környezetünk problémái, a tanulók egészségi állapotának, egészségmegtartásának elemzése.

Egészségnevelési hét keretén belül a tanulók táplálkozási szokásait mértük fel és elemeztük, értékeltük. Problémaként jelentkezett a helytelen vagy semmilyen reggeli fogyasztás, ebédre vagy vacsorára a főtt étel hiánya, kevés gyümölcsfogyasztás, ill. a táplálék egyoldalú összetétele. Majd a családon belül előforduló betegségeket gyűjtöttük össze. Jellemző a **magas vérnyomás** és a **cukorbetegség, nagy arányban van jelen a dohányzás családoknál.**

12.3.2 Problématérkép

A helyzetelemzés alapozza meg további munkánkat. A megbetegedések és a környezeti tényezők kapcsolatának kimutatásával megállapíthatjuk, hol találhatók **hiányosságok.** Ezek a **táplálkozással kapcsolatos ismeretekben, a megfelelő mozgás hiányában, aktív pihenés hiányában jelentkeznek.**

Hangsúlyt kell fektetni az allergiát okozó növények megismertetésére. Megelőzésben a gyógynövények szerepét kell kiemelni.

12.3.3 A nevelés célcsoportjainak meghatározása

Az egészségnevelés tervezése elsősorban az általános iskola tanulóinak szól, de ebbe a tevékenységi körbe a szülői ház és az iskola valamennyi dolgozójának bevétele is elengedhetetlen.

12.3.4 Nevelési témakörök:

- Táplálkozás egészségtan
- Mentálhigiéné
- Biokultúra
- Vegyszermentes növényvédelem
- Mozgásszervi megbetegedések megelőzése
- Érrendszeri megbetegedések megelőzése
- Szájhigiéné

12.3.5 A környezet-egészség megvalósításának szakmai feltételei

Pedagógusaink a következő tanfolyamokat végezték el az elmúlt évek során:

- Életvezetési ismeretek és készségek
- Véleményem szerint…(dohányzás ellenes akció)
- Fiatalok az élet küszöbén
- Családi életre nevelés

Iskolánkban át kell tekinteni a drogstratégiát, különböző szenvedélybetegségek elkerülését bemutató tájékoztató anyagokat, programokat, stratégiát.

12.4 Egészségtervünk

12.4.1 A lakosság életmódjának, egészségi állapotának jellemzői

A főbb problémák:

- Kevés a civil szervezetek száma.
- A lakosság közel 40%-a dohányzik.
- Magas a túlsúlyos lakosság aránya.
- Rosszak az étkezési szokások.
- Magas vérnyomással, érrendszeri problémákkal küzdenek.
- Sok a mozgásszervi megbetegedés.
- Daganatos megbetegedések egyre gyakoribbak.

Az értékrendszer, az emberkép kialakításához az alábbi területeken kell hatékony nevelőmunkát végezni:

- az egyén önmagához való viszony terén,
- másokhoz való viszonya terén,
- természethez való viszony terén,
- az egészséges életmód, a sport, a higiénés magatartás terén,
- viselkedéskultúra terén.

12.4.2 Kiemelt feladatok

- személyiségfejlesztéssel kapcsolatos nevelési feladatok
- beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő tevékenységek körvonalazása
- a tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

- a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő iskolai programok feltérképezése
- szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység megfogalmazása.

12.5 Egészségnevelés

12.5.1 Mentálhigiéné

- önismereti tréning pedagógusoknak, diákoknak,
- kapcsolat a pedagógiai szakszolgálattal, iskolapszichológussal,
- diákönkormányzati programok,
- egészségnevelési programok használata,
- együttműködés iskolaorvossal, fogorvossal, védőnővel, rendőrségi drogszakemberekkel

12.5.2 Testi fejlődés

Minden pedagógusnak szem előtt kell tartani, hogy a testmozgás a fizikai és lelki egészséget egyaránt erősíti. Ezt szolgálja:

- mindennapi testnevelés óra,
- tömegsport és délutáni egyéb sportszakkörök,
- úszásoktatás megszervezése a testnevelési órák keretén belül,
- tánc foglalkozások,
- speciális gyógytestnevelési foglalkozások megszervezése,
- túrázás
- versenyszerű rendszeres sportolási lehetőség biztosítása
- erdei iskola
- kirándulások
- táborok

12.5.3 Higiénés magatartásra nevelés

- fogápolási programokkal
- védőnői klub szervezése serdülőkori problémák megbeszélésére

12.5.4 Egészséges táplálkozásra nevelés

Az egészséges táplálkozási szokások ismertetése technika, biológia, természetismeret/környezetismeret és osztályfőnöki órák keretében.

12.5.5 A biztonság megőrzése

- KRESZ ismeretek nyújtása osztályfőnöki órákon
- Elsősegély oktatása – tanfolyamon 6. osztályosoknak

12.5.6 Családi életre nevelés

- Csecsemőápolási és higiénés foglalkozások szervezése a védőnővel
- Tiniklub beindítása a 8. osztályosoknak a védőnővel
- Szülők iskolája vagy szülői fórumok / előadások szervezése szülőknek/

12.6 Rövidtávú (egy évre szóló) terveink

Célok, feladatok	Módszer	Felelős	Megvalósítás ideje
Pedagógusok tájékoztatása	Nevelőtestületi értekezlet	intézményvezető	Augusztus vége
Helyzetelemzés	Kérdőíves módszer	osztályfőnökök	szeptember
Drogprevenciós pályázat írása, keresése	Feladatok lebontása	TEAM	szeptember
Kérdőívek értékelése	Nevelőtestületi értekezlet	osztályfőnökök	október
Sportrendezvények szervezése	Kistérségi versenyekkel	testnevelő	Egész évben
Egészségnevelési hét szervezése	Vetélkedők, előzetes feladatok	osztályfőnökök	november
Osztályfőnöki órákon egészségmegőrző szokások és készségek kialakítása	Egészséges, biztonságos életrend, életritmus, veszélyeztető tényezők	osztályfőnökök	Egész évben
Szülők tájékoztatása	Szülői értekezlet	TEAM	november
Iskolaorvosi vizsgálat		Iskolaorvos, védőnő	I. félév
Fogászati szűrés		iskolafogász	I. félév
Biztonságos élet	előadások	Egészségnevelési Iroda (Mosonmagyaróvári Karolina Kórház)	II. félév
Környezeti akciók szervezése az iskola tanulóinak teljes létszámú	Fásítási, kertgondozási feladatok, iskola virágosítása, gyűjtési	intézményvezető, osztályfőnökök	teljes tanév alatt

bevonásával	akciók		
Föld Napja, Madarak és fák napja	akadályverseny	TEAM	május
Iskolán kívüli tevékenység: múzeumlátogatás, állatkerti látogatás, Környezeti szemétgyűjtési akciók, Táborok, erdei iskola szervezése	osztálykirándulások	osztályfőnökök	Egész évben
Kommunikációs környezeti tevékenység	Helyi közvélemény kutatás a család szokásai körében	osztályfőnökök	Egész évben
Bemutató foglalkozások, nyitott kapuk napja, kiállítások szervezése		intézményvezető	folyamatos

12.7 Középtávú terveink

Olyan intézményben kívánunk tanulni és tanítani, ahol:

- Az iskola tárgyi környezete, az emberi kapcsolatok minősége egészségmegtartó és emberbarát.
- Valamennyi tantárgyat áthatja, átszövi az iskola mindennapjait, az iskola szerves részévé válik az egészségnevelés.
- A gyerekeken keresztül hatni tudunk a családokra az egészségmegőrzés érdekében.
- Egészségnevelési prevenciós programokban való részvétel.
- Orvosi szoba berendezése

12.8 Hosszútávú terveink

Az iskola készítse fel a tanulókat arra, hogy legyenek képesek

- életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni,
- egészséges életvitelt kialakítani,
- konfliktusokat megoldani.

Egyéb célok:

- Ismerjék fel a háztartás, az iskola, a közlekedés leggyakoribb egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit, és ezek elkerülési módjait.
- A káros függőségekhez vezető szokások kialakításának megelőzésében hatékonyabban kell fellépnünk.
- Szabadtéri osztályterem megvalósítása a gyakorlókertben.
- Iskolapszichológus foglalkoztatása.

12.9 Elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatos terv

12.9.1 Jogszabályi háttér

Az elsősegély-nyújtás előírásait röviden az 1993. évi XCIII. munkavédelmi törvény és a 4/2002. (II.20.) SzCsM-EüM. együttes rendelet 4. sz. melléklet I. fejezet 13. pontja tartalmazza.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatos terv elkészítését a 20/2012. (VIII.31.) EMMI-rendelet írja elő a Pedagógiai program részeként.

12.9.2 Általános szabályok

Az életet vagy az egészséget veszélyeztető heveny állapotba került személyt – addig is, amíg részére a szükséges orvosi ellátás nem biztosítható – egészségi állapotának helyreállítására, illetve rosszabbodásának megakadályozása céljából szakszerű ellátásban (továbbiakban: elsősegény-nyújtásban) kell részesíteni.

Az elsősegély-nyújtást alapvetően kiképzett elsősegély-nyújtó vagy legalább középfokú szakképzettséggel rendelkező személy végezheti. (Feltéve, ha a késedelem nem jár nagyobb veszéllyel.) E feladatot az iskolában olyan felnőtt végezheti, aki

- elsősegély-nyújtási ismeretekből megfelelő tanfolyamon (Magyar Vöröskereszt, Országos Mentőszolgálat által szervezett) vizsgát tett;
- szakmai képzés keretében szerzett végzettséget.

E feladatot diák nem végezheti, kivéve ha az elsősegélynyújtó ember megérkezéséig nem jár életveszéllyel a sérült késlekedése.

Az elsősegély-nyújtással megbízott alkalmazottak száma iskolánkban 3 fő.

Az elsősegélynyújtó felszerelés iskolánkban az orvosi szobában található. Hozzáféréséről, tartalmáról, eszközök pótlásáról az intézményvezető köteles gondoskodni. A felszerelést a rendeltetésétől eltérő célra felhasználni nem szabad. Az orvosi szoba ajtaján jól látható helyen kell szerepeltetni az „ELSŐSEGÉLY” feliratot.

Az elsősegély nyújtásával kapcsolatos részletes feladatokat az Elsősegélynyújtás biztosításának rendje című szabályzat tartalmazza.

12.9.3 Elsősegély-nyújtási alapismeretek

Iskolánk célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Kiemelt feladatunk, hogy

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegélynyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, a Magyar Vöröskereszt Mosonmagyaróvári Irodájával és a mosonmagyaróvári Egészségvédelmi Irodával.
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe, katasztrófavédelmi vetélkedőkbe, felkészítésekre;
- támogatjuk a pedagógusok elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésekre való jelentkezését.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását a tantárgyak ismereti anyagai között határozzuk meg az alábbi táblázat szerint:

TANTÁRGY	**ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK**
Természetismeret Kémia Biológia Földrajz Fizika Technika	- rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés - mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés - égési sérülések - forrázás
testnevelés	- magasból esés - sérülések felismerése, azonosítása - alapvető sebellátás
osztályfőnöki óra	- alapvető sebellátás, elsősegély-nyújtás (védőnő vagy iskolaorvos előadása)

A tanév első napján, osztályfőnöki órák keretében balesetvédelmi témájú felkészítés, emlékeztető foglalkozás zajlik. Informatika, technika és testnevelés órákon rendszeresen emlékeztetik a pedagógusok a diákokat a balesetmegelőző viselkedési formákra, veszélyekre és az elsősegély-nyújtási feladatokra.

1. HELYI TANTERV

1. A tanórai foglalkozások óraterve, és egyéb pedagógiai foglalkozásokra fordítható időkeret meghatározása

1.1 Kerettanterv

A Nemzeti alaptanterv 2020. évi módosítása következtében, és a 2019. szeptember 1-től hatályos, nemzetiségi önkormányzati fenntartással együtt módosuló Pedagógiai programunk óratervével együtt több óraterv is hatályos az évfolyamokra nézve. Ezeket az alábbi terv szerint alkalmazzuk:

Helyi tanterv-típus	2020/2021. tanév	2021/2022. tanév	2022/2023. tanév	2023/2024. tanév
NAT2020 alapján elfogadott helyi tanterv	1. és 5. évfolyam	1-2. és 5-6. évfolyam	1-3. és 5-7. évfolyamok	minden évfolyam
2019/2020. tanévtől aktuális helyi tanterv	2. és 6. évfolyam	3. és 7. évfolyam	4. és 8. évfolyam	kivezetődik
NAT2012 alapján készített helyi tanterv	3-4. és 7-8. évfolyam	4. és 8. évfolyam	kivezetődik	kivezetődik

1.2 Óratervek

1.2.1 NAT2020 és nemzetiségi irányelvek alapján

Tantárgyak **műveltségi terület** szerinti felosztásban	Alapfokú képzés nevelési-oktatási szakaszai							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom								
magyar nyelv és irodalom ******	7	7	6	5	4	4	3	3
Nemzetiségi nyelv és irodalom								
nemzetiségi nyelv és irodalom ******	5	5	5	5	5	5	5	5
Matematika								
matematika	4	4	4	4	4	4	4	4
Történelem és állampolgári ismeretek								
történelem					2	2	2	2
állampolgári ismeretek								1
nemzetiségi népismeret *	1	1	1	1	1	1	1	1
Etika / hit- és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Természettudomány és földrajz								
környezetismeret			1	1				
természettudomány **					2	2		
kémia							1	2
fizika							1	2
biológia							2	1
földrajz							2	1
Idegen nyelv								
első élő idegen nyelv				2	2	2	2	2
Művészetek ***								
ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1
vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	
Technológia								
technika és tervezés	1	1	1	1	1	1		
digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés és egészségfejlesztés								
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	26	28	28
Szabadon tervezhető órakeret ****	0	0	0	0	0	0	0	0
Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30
Maximális nemzetiségi órakeret	27	27	27	28	31	31	33	33
Lehetséges nemzetiségi órakeret	26	26	27	28	31	31	32	33

1.2.2 2019. évi fenntartóváltással bevezetett óraterv

Alsó évfolyamok:

maximálisan engedélyezett	**25+2**	**25+2**	**25+2**	**27+2**
tantárgy / évfolyamok	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**
magyar	6	6	6	6
matematika	5	5	5	5
nemzetiségi nyelv: horvát vagy német	5	5	5	5
nemzetiségi népismeret: horvát vagy német	1	1	1	1
testnevelés	5	5	5	5
idegen nyelv: angol vagy német				2
környezetismeret	1	1	1	2
ének-zene	1	1	1	1
rajz (vizuális kultúra)	1	1	1	1
technika (életvitel)	1	1	1	1
hit-és erkölcstan / etika	1	1	1	1
összesen:	27	27	27	29

Felső évfolyamok

maximálisan engedélyezett	**28+2**	**28+2**	**31+2**	**31+2**
tantárgy / évfolyamok	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**
magyar	4	4	4	4
választható többletóra	*1*	*1*		
matematika	3	3	3	3
választható többletóra	*1*	*1*	*1*	*1*
nemzetiségi nyelv: horvát vagy német	5	5	5	5
nemzetiségi népismeret: horvát vagy német	1	1	1	1
idegen nyelv: angol vagy német	2	2	2	2
történelem	2	2	2	2
testnevelés	5	5	5	5
informatika	1	1	1	1
természetismeret	2	2		
választható többletóra	*0,5*	*0,5*		
biológia			1,5	2
kémia			1,5	1,5
fizika			1,5	1,5
földrajz			1,5	2

ének-zene	1	1	1	1
rajz (vizuális kultúra)	1	1	1	1
technika (életvitel)	1	1	1	
hit-és erkölcstan / etika	1	1	1	1
osztályfőnöki	1	1		1
választható többletóra			1	
összesen:	30 + 2,5	30 + 2,5	33 + 2	34 + 1

Megjegyzések:

- Iskolánkban a tanulók idegen nyelvként a német vagy az angol nyelv tanulását választhatják.
- A nevelés, oktatás, fejlesztés kötelezően biztosítandó pedagógiai feltételeit a Nemzeti köznevelésről szóló, 2012. évi CXC. törvény 6. melléklete foglalja össze.
- A délutáni foglalkozások 16 óráig szerveződnek, illetve szülői igény esetén 17 óráig.
- Az évfolyamonkénti részletes tantárgyi minimumkövetelményeket a Helyi tanterv mellékletei tartalmazzák.
- Az adott tanévre pontosított óratervet az adott tanév Munkaterve tartalmazza.
- A választható többletórákat a fenntartó engedélyével, a szülők beleegyezésével teszi kötelezővé az iskola. Erről előzetesen nyilatkoznak a szülők.

2. Tantárgyválasztás és pedagógusválasztás lehetősége

2.1 A Pedagógiai Programon belüli tantárgyválasztás lehetősége

Iskolánk nemzetiségi nevelést folytató intézmény, ezért az ide jelentkezők ennek tudatában választják az intézményt. A nemzetiségi nevelés két nyelven folyhat a település jellegéből adódóan: horvát és német nyelven. E két nemzetiségi nyelv közül választhatnak a szülők beiratkozáskor.

Az óratervek választásával az adott, szabadon felhasználható órakeretről is dönt a szülő. A tanórák közül választhat a szülő

- etika vagy hit- és erkölcstan tantárgyak közül,
- idegen nyelv tanulása során német vagy angol nyelv közül
- bizonyos tantárgyak esetében plusz tanórát is választhatnak az óraterv alapján.

A tanórán kívüli tevékenységek esetében – a köznevelési törvény alapján – az osztályok heti időkeretén belül, szakkörök, érdeklődési körök, művészeti foglalkozásokból választhat a szülő. Ezek lehetséges listáját a Helyi tanterv, aktuális listáját pedig az adott tanév Munkaterve tartalmazza.

A szülő a fenn felsoroltakról minden tanév **májusának utolsó napjáig** dönthet, illetve beiratkozáskor az első évfolyam esetén. Ennek megszervezése az intézményvezető feladata.

2.2 A pedagógusválasztás lehetősége

Alsó tagozatban – amennyiben egy évfolyamon több osztály is indul – lehetősége van a szülőnek, hogy osztálytanítót válasszon. Erről elsős gyermeke beíratásakor dönthet. Az osztályba soroláskor a szülő véleményét is figyelembe vesszük.

Felső tagozatban – szaktanári rendszerben tanított tantárgyak esetében – amennyiben több, azonos szakos pedagógus is rendelkezésre áll, a szülő írásbeli nyilatkozatot tehet arról, hogy az azonos szakos pedagógus közül melyiket választja gyermeke szaktanárának.

Csoportalakítás esetében – amennyiben azt a szakos ellátottság lehetővé teszi – a szülő választhat a csoportokat tanító, azonos szakos pedagógusok közül. A csoportalakításnál e szülői döntést az iskola figyelembe veszi.

Tanórán kívüli tevékenységek esetében, amennyiben több pedagógus is tart hasonló felkészítést, foglalkozást, a szülő eldöntheti, hogy melyik pedagógus foglalkozására íratja be gyermekét.

3. Csoportbontás és egyéb foglalkozások szervezésének feladatai

3.1 Osztály- és csoportbontás szabályai

1. Az osztályok bontására fordított óramennyiség felosztásánál az első számú döntési szempont az, hogy **melyik nemzetiségi nyelvet** választották a szülők.
   1.1. Amennyiben elegendő számú szülői kérelem érkezik egy évfolyamon egy vagy akár mindkét nemzetiségi neveléshez, akkor akár nemzetiségenként önálló nemzetiségi osztályt is tudunk indítani. Ennek minimális létszáma nemzetiségi nyelvenként: **8 fő.** Létrejöhet tehát egy évfolyamon belül egy horvát és egy német nemzetiségi osztály is. Itt figyelembe kell venni, hogy a **sajátos nevelési igényű diákok** szakértői javaslatában 2 illetve 3 főnek számítják a tanulót.
   1.2. Egy nemzetiségi nyelvet választók esetében is lehet osztályt bontani, ha a jelentkezők száma eléri a Nemzeti köznevelési törvényben előírt **27 fős** határt. Itt figyelembe kell venni, hogy a **sajátos nevelési igényű diákok** szakértői javaslatában 2 illetve 3 főnek számítják a tanulót.
   1.3. Amennyiben nem elegendő önálló nemzetiségi osztály létrehozására a jelentkezők száma, úgy önálló nemzetiségi csoportot alkotunk a jelentkező tanulókból. Ennek minimális létszáma: **8 fő**. Létrejöhet tehát egy évfolyamon belül egy horvát, egy német nemzetiségi csoport.
   1.4. Amennyiben nem elegendő a jelentkezők száma önálló csoport alakítására, és van 8 szülő, aki kérelmezi az adott nemzetiségi nevelést, akkor **összevont** csoportban kell megszervezni e nevelési formát.
   1.5. Amennyiben elegendő igény jelentkezik nemzetiségi csoportokra, akkor egy évfolyamon több, azonos nemzetiségi nyelvet tanuló csoport is alakulhat. Egy-egy nemzetiségi csoport minimális létszáma a jogszabályokból származtatva **8 fő. Így létre jöhet egy évfolyamon több, azonos nemzetiségi nyelvet tanuló csoport is.**
2. **Idegen nyelv** tanulását kívánjuk megkönnyíteni kisebb csoportok létrehozásával.
   2.1. A szülőnek a 4. évfolyam végére nyilatkoznia kell, hogy **melyik idegen nyelv** tanulását választja (német vagy angol). Ennek megfelelően elegendő létszám alapján csoportot alakíthatunk azonos nyelvet választók között is.
3. Csoportalakítás fő szempontjai **nemzetiségi és idegen nyelv** esetében:
   3.1. A tanuló képességei, és korábbi eredményessége alapján – amennyiben lehetőség van több csoport alakítására - **haladó és fejlesztő** csoportot alakítunk ki. A csoportok kialakítása 1-3. tanévben vegyes képességű csoportban, 4. tanévtől képességek szerint bontva zajlik. A képességek szerinti bontást a 3. tanév végén szervezett nyelvi **képességfelmérő teszt** és a szerzett érdemjegyek határozzák meg.
   3.2. A két csoport közötti átjárhatóság szabálya:
      3.2.1. A haladó csoportból félévkor és év végén lehet átkerülni a fejlesztő csoportba a tanuló eredményei alapján.
      3.2.2. A fejlesztő csoportból félévkor és év végén lehet átkerülni különbözeti vizsga eredményes minősítésével a haladó csoportba.
4. **Informatika órák** esetében fontos a csoportalakítás, mivel a számítógépteremben 20 gép áll rendelkezésre.

4.1. Csoportalakítási minimális létszámhatár: 14 fő.
4.2. Csoportalakítás esetén cél homogén képességű csoport kialakítása.

5. **Matematika valamint magyar irodalom és nyelvtan tanórák** esetében lehetőség van csoportalakításra.
   5.1. Csoportalakítási minimális létszámhatár: 14 fő.
   5.2. A tanuló képességei, és korábbi eredményessége alapján – amennyiben lehetőség van több csoport alakítására - **haladó és fejlesztő** csoportot alakítunk ki.
   5.3. A két csoport közötti átjárhatóság szabálya:
      5.3.1. A haladó csoportból félévkor és év végén lehet átkerülni a fejlesztő csoportba a tanuló eredményei alapján.
      5.3.2. A fejlesztő csoportból félévkor és év végén lehet átkerülni különbözeti vizsga eredményes minősítésével a haladó csoportba.

3.2 Egyéb foglakozások szervezésének elvei

1. Iskolánkban délutáni foglalkozásokat 16 óráig szervezünk, szülői igény esetén 17 óráig.
2. Az első négy évfolyamon a következő foglalkozások közül választhatnak a szülők:
   a. **Napközi** – szülői kérelem alapján alakítunk csoportokat. Minimális létszám: 14 fő egy csoportban. Ha szükséges összevonni évfolyamokat az alacsony igény miatt, akkor célszerű egymáshoz korban közel állókból csoportot alkotni.
   b. Egyéni fejlesztő foglalkozás, **korrepetálás** – pedagógus véleménye alapján. Ha az ő megítélése szerint kötelező a részvétel, akkor azt a szülő nem tagadhatja meg.
   c. **Fejlesztő foglalkozások** – a foglalkozási csoportokat a szakértői javaslatban szereplő fejlesztendő területek alapján alakítjuk ki. A foglalkozásokon való részvétel kötelező, ezt a szülő nem tagadhatja meg, de azt, hogy melyik csoportba szeretne kerülni – a tanuló órarendjének figyelembevételével – eldöntheti.
   d. **Tehetséggondozás** – szülői kérelem és pedagógus véleménye alapján. Témaköre lehet egy-egy szaktantárgy specifikumainak megismerése, vagy tantárgyközi ismeretek bővítése.
   e. **Sportszakkör** – szülői kérelem és pedagógus véleménye alapján. Szervezhetünk kézilabda, teremfoci vagy tömegsport foglalkozásokat.
   f. **Nemzetiségi szakkör, hagyományőrző szakkör** – szülői kérelem alapján. A nemzetiségi nevelés részeként hagyományőrző foglalkozások (néptánc, népszokások), nyelvismeretet fejlesztő foglalkozások színtere lehet.
   g. Érdeklődésnek megfelelő **szakkör** (természetismeret, történelem, matematika, magyar nyelv és irodalom, rajz és kézműves szakkör, szorobán szakkör) – szülő gyermeke véleményét figyelembe véve kérelmezi a szakkörön való részvételt.
   h. **Énekkar** – pedagógus véleménye alapján jelöli meg, hogy melyik tanuló vegyen részt a foglalkozásokon.
3. Felső tagozatban a következő foglalkozások közül választhatnak a szülők:
   a. **Napközi** – szülői kérelem alapján 5-6. évfolyamban
   b. **Tanulószoba** – szülői kérelem alapján 7-8. évfolyamban
   c. Egyéni fejlesztő foglalkozás, **korrepetálás** – pedagógus véleménye alapján. Ha az ő megítélése szerint kötelező a részvétel, akkor azt a szülő nem tagadhatja meg.
   d. **Fejlesztő foglalkozások** - a foglalkozási csoportokat a szakértői javaslatban szereplő fejlesztendő területek alapján alakítjuk ki. A foglalkozásokon való részvétel kötelező, ezt a szülő nem tagadhatja meg, de azt, hogy melyik

csoportba szeretne kerülni – a tanuló órarendjének figyelembevételével – eldöntheti.

e. **Tehetséggondozás** – szülői kérelem és pedagógus véleménye alapján. Ha a pedagógus megítélése szerint kötelező a részvétel, akkor azt a szülő nem tagadhatja meg. Témaköre lehet egy-egy szaktantárgy specifikumainak megismerése, vagy tantárgyközi ismeretek bővítése.
f. **Sportszakkör** – szülői kérelem és pedagógus véleménye alapján. Szervezhetünk kézilabda, teremfoci vagy tömegsport foglalkozásokat.
g. **Nemzetiségi szakkör, hagyományőrző szakkör** – szülői kérelem alapján. A nemzetiségi nevelés részeként hagyományőrző foglalkozások (néptánc, népszokások), nyelvismeretet fejlesztő foglalkozások színtere lehet.
h. **Énekkar** – pedagógus véleménye alapján.
i. Érdeklődésnek megfelelő **szakkör** (természetismeret, történelem, matematika, magyar nyelv és irodalom, rajz és kézműves szakkör, szorobán szakkör) – szülő gyermeke véleményét figyelembe véve kérelmezi a szakkörön való részvételt.
j. **Kompetenciafejlesztő foglalkozás**, **középiskolai központi felvételi vizsgára** felkészítő foglalkozás, **nyelvvizsgára** felkészítő foglalkozás - pedagógus véleménye alapján. Az országos kompetenciamérés megírására, a központi felvételi vizsgák megírásához segítséget adó foglalkozásokat, nyelvvizsgára felkészítő foglalkozásokat szervezünk, hogy e mérések vagy iskola megítélését alátámasztó vizsgák minél sikeresebbek legyenek.

4. A választható foglalkozásokat a szülő írásbeli kérelme alapján szervezzük. Ennek felmérésére **minden tanév május hónapjának utolsó napjáig** van lehetőség. E kérelmet ezt követően az érvényes tanévben csak egy alkalommal lehet módosítani. A leendő elsős szülők beiratkozáskor jelezhetik igényüket a tanórán kívüli foglalkozásokra.
5. A **pedagógus véleménye alapján** választható foglalkozások esetében a pedagógus ajánlja a tanulónak a foglalkozáson való részvételt, mivel a tanuló további fejlődése csak így biztosítható. A szülő lemondó nyilatkozatával vállalja annak következményét is.
6. Fejlesztőpedagógus vagy gyógypedagógus véleménye alapján fejlesztő és rehabilitációs foglalkozások esetében a szakértői javaslat alapján kötelező a részvétel, mivel a tanuló további fejlődése csak így biztosítható. A szülő nem mondhatja le ezt a foglalkozást.
7. Szülői kérelem és pedagógus véleménye alapján szervezett foglalkozásokon való részvétel esetében a pedagógus a szülővel való konzultáció alapján ajánlja a foglalkozáson való részvételt.
8. Amennyiben a szülő nem igényli a 16 óráig tartó foglalkozásokon való részvételt, akkor írásbeli kérelem formájában kell ez alóli felmentést az intézményvezetőtől.

4. A magasabb évfolyamba lépés feltételei

- A második évfolyamtól a tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha az oktatásért felelős miniszter által kiadott kerettantervekben „A továbbhaladás feltételei” c. fejezetek alapján megszerkesztett Helyi tanterv mellékleteiben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon a tanév végére minden tantárgyból teljesítette.
- Az első évfolyam esetében a továbbhaladás feltételeit nem teljesítő tanuló is továbbhaladhat a második évfolyamba, kivéve, ha a szülő nem kérelmezi azt, hogy megismételje az első évfolyamot.
- A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, ill. érdemjegyei alapján bírálják el. A második évfolyamtól minden tantárgyból az „elégséges” év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz, illetve nemzetiségi népismeret valamint hit-és erkölcstan/etika tantárgyak esetében a „megfelelt” minősítést. Ha a tanuló e tantárgyakból „nem felelt meg” minősítést kapott, magasabb évfolyamba csak akkor léphet, ha javító vizsgán legalább „megfelelt” minősítést ér el.
- Ha a tanuló a második évfolyamtól a tanévek végén maximálisan 3 tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot, a nevelőtestület engedélye alapján a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javító vizsgát tehet. Ha a tanuló 3 vagy több tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot, vagy javítóvizsgája sikertelen, évfolyamot ismételni köteles.
- A második évfolyamtól a magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak minden tantárgyból **osztályozó vizsgát** kell tennie, ha:

- az intézményvezető felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az intézményvezető engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott,
- az Oktatási Hivatal határozata alapján egyéni tanrendű tanuló volt.
- A tanuló - szülői kérésre - az eredményesen befejezett évfolyamot megismételheti. Az engedély megadásáról az intézményvezető dönt. Az 1-4. évfolyamon nem tagadható meg az évfolyam megismétlési kérelme.
- **Az értékelés, továbbhaladás jelzése:**
    - A tanuló félévi osztályzatáról a szülőt az értesítőben (az ellenőrzőben) kiállított félévi értesítőben kell tájékoztatni. Ez vonatkozik az elektronikus ellenőrzőre is.
    - Ha a tantárgy oktatása félévkor fejeződik be, a tanuló osztályzatát az év végi bizonyítványban is fel kell tüntetni.
    - Ha a tanuló egy vagy több tantárgy több évfolyamra megállapított követelményeit egy tanévben teljesíti, osztályzatait minden érintett évfolyamra meg kell állapítani.
    - Ha a tanuló több iskolai évfolyam valamennyi követelményét teljesíti, az osztályzatokat valamennyi elvégzett évfolyam bizonyítványába be kell jegyezni.

- Ha a tanuló **független vizsgabizottság** előtt vagy **vendégtanulóként** ad számot tudásáról, a vizsgáztató intézmény a tanuló osztályzatáról a törzslapon történő bejegyzés céljából három napon belül írásban értesíti azt az iskolát, amelyikkel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. A tanuló magasabb évfolyamra lépéséről – figyelembe véve a független vizsgabizottság által adott vagy a vendégtanulóként szerzett osztályzatot – az az iskola dönt, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.
- Ha a sajátos nevelési igényű tanuló, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló a nevelési tanácsadási feladatot, szakértői bizottsági feladatot ellátó intézmény szakértői véleménye alapján tanulmányait magántanulóként folytatja, iskolai neveléséről és oktatásáról, felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról, az ehhez szükséges pedagógusokról a szakértői véleményben foglaltak szerint az iskola gondoskodik. Az iskolában nem foglalkoztatott szakemberek biztosításáról
    - a beilleszkedési, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő tanuló esetén a szakvéleményt kiállító a nevelési tanácsadást ellátó intézménynek,
    - sajátos nevelési igényű tanuló esetén a fővárosi, megyei utazó gyógypedagógusi hálózat keretében kell gondoskodni.
- Az iskola köteles gondoskodni a tanuló felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatának megállapításáról akkor is, ha szakorvosi vélemény alapján otthoni ellátás keretében részesül **tartós gyógykezelésben**, és emiatt magántanulóként folytatja tanulmányait.
- Ha a tanuló **nem teljesítette** az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja.
- Ha a tanuló a következő tanév kezdetéig azért nem tett eleget a tanulmányi követelményeknek, mert az előírt vizsga letételére a nevelőtestülettől halasztást kapott, az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja.
- Az évfolyam megismétlése – kivéve, ha a tanuló betöltötte a tizenhatodik életévét és nem végezte el az általános iskola hatodik osztályát – **nem tagadható meg** abban az iskolában, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. A tanuló kérésére az intézményvezető köteles segítséget nyújtani ahhoz, hogy a tanuló a megkezdett tanulmányait másik iskolában vagy a Köznevelési Hídprogram keretében folytathassa.
- Amennyiben a tanuló már betöltötte a tankötelezettség korhatárát, és másodszor sem teljesítette a 7. vagy 8. évfolyam követelményeit, **tankötelezettsége megszűnik**, ezzel együtt pedig tanulói jogviszonya is.
- Ha a tanuló részére engedélyezték, hogy a sikeresen befejezett évfolyamot megismételje, kérelmére a magasabb iskolai évfolyamra lépésről a megismételt iskolai évfolyamon elért év közbeni érdemjegyek, félévi és tanítási év végi osztályzatok alapján kell dönteni.
- A tanuló bizonyítványának kiadását az iskola semmilyen indokkal nem tagadhatja meg.
- **Továbbhaladás sajátos nevelési igény esetén**
- A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az adott évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.
- A tanuló, hogy felzárkózzon és a követelményeket teljesíteni tudja, fejlesztő foglalkozásokon vesz részt.
- A tanuló fejlődését folyamatos pedagógiai diagnosztizálással szükséges nyomon követni. A fejlesztés érdekében az osztálytanítónak, szaktanárnak, gyógypedagógusnak együtt kell működni. A konzultációba szükség esetén be kell vonni az iskola ifjúságvédelmi felelősét, az iskolaorvost és a védőnőt.

- A követelmények teljesítéséhez, a továbbhaladáshoz a pedagógiai szakaszokhoz rendelt minimális teljesítményt kell alapul venni, valamint az egyes tantárgyak tanterveiben évfolyam szinten meghatározott minimális követelményeket szükséges teljesíteni.

- **Az egyes évfolyamok tanulmányi követelményeinek teljesítéséről a tanuló bizonyítványt kap. A bizonyítvány közokirat.**

5. A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának ellenőrzése és értékelése

Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

A tanulók értékelése sokirányú és értékes funkciót tölt be az oktatási-nevelési folyamatban. A diákok tanulmányi előrehaladásának, valamint képességeinek és személyiségfejlődésüknek értékelése mindenekelőtt tájékoztatás, visszajelzés, a nevelő, a tanulók és a társadalom számára. Az értékelés az egész személyiség megítélése, része a személyiség fejlesztésének. Az eredményes oktatás, nevelés egyik feltétele az értékelési rendszer egységesítése és tudatos végrehajtása.

5.1 Értékelési rendszerünk alapelvei

- A tanulók képességeinek, magatartásának és szorgalmának folyamatos értékelése, figyelembe véve személyiségük fejlődését.
- A tanuló valamennyi, pedagógiai szempontból fontos tevékenységének értékelése - kiterjesztve a tanórán kívüli érdeklődésükre, magatartásukra.
- A tanulók élettani sajátosságainak, a közösségben elfoglalt szerepük figyelembe vétele.
- A tanulók tárgyszerű tájékoztatása, a további tennivalók megbeszélése.
- Az értékeléshez, az ellenőrzéshez a megfelelő légkör megteremtése.

5.2 Eredménymérés iskolai szinten a tanév végén

- **szövegértés - szövegalkotás, matematika - logikai kompetenciaterület:**
  - kompetenciamérés a tanév végén meghatározott képességszintek alapján
- **Nemzetiségi és idegen nyelv:**
  - 3. évf. – tudásszint felmérése képességek szerinti csoportok kialakításához
  - 6. évf. – tudásszint A1- európai minimumszint fele – horvát nemzetiségi nyelv, német nemzetiségi nyelv
  - 8. évf. – tudásszint A2- európai alapszint – horvát nemzetiségi nyelv, német nemzetiségi nyelv

Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók **szóbeli felelete**, **írásbeli** munkája, vagy **gyakorlati tevékenysége** alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tantárgyakhoz kapcsolódó követelményekre is.

5.3 A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése

5.3.1 Ellenőrzés 1-4. évfolyamon

Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes tantárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik.

- **Szóbeli számonkérés, ellenőrzés formái**
  - szóbeli felelet
  - kiselőadás
  - prezentáció
  - témazáró felelet
- **Írásbeli ellenőrzés formái**
  - írásbeli felelet
  - rész-témazáró dolgozat
  - témazáró dolgozat
  - fogalmazás (esszé)
- **Csoportos számonkérés formái**
  - prezentáció
  - csoportos előadás
  - elkészített produktum (tárgy vagy egyéb előadás)

Az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.

Fontos szabály, hogy egy nap legfeljebb két témazáró dolgozat íratható.

Az első- negyedik évfolyamon a tanév végén a tanulók következő kompetenciáit mérjük:

1. osztály:

- hangos olvasás technikája
- értő olvasás
- írás, helyesírás
- matematika

2.-4. osztály:

- hangos olvasás technikája
- matematika
- magyar nyelvtan
- értő olvasás

5.4 A tanulók értékelése

5.4.1 Szöveges értékelés:

Az 1. évfolyamon félévkor és év végén, a 2. évfolyamon félévkor a tanulók szöveges értékelést kapnak.

A szöveges értékelés lényege a viszonyítás:

- a követelményekhez,
- a tanuló korábbi teljesítményéhez,
- a társakhoz.

A Nkt. 54. § 3. bekezdése előírja, hogy az első évfolyamon félévkor és év végén, továbbá a második évfolyamon félévkor **szöveges minősítéssel** kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített vagy felzárkóztatásra szorul.

5.4.2 Értékelésünk elvei:

- Nem az ismeretek halmozása a fontos, hanem az életkornak megfelelő differenciált képességfejlesztés.
- Hatékony, kevés feszültséggel és sok sikerélménnyel járó aktív alapozást eredményezzen.
- A követelmények figyelembevételével a képességek és a személyiség eltérő ütemben történő fejlesztése.
- A tanuló továbbhaladásához minden területen teljesíteni kell a minimális követelményt.
- A tantárgyi értékelés tükrözze a helyi tantervben megfogalmazott követelmények és a teljesítés viszonyát, a fejlődésben elért eredményt.
- Tárja fel az elmaradás, a hibák okait.
- Hangsúlyozza a pozitívumokat.
- Legyen folyamatos, segítse elő a rendszeres megerősítést.
- Törekedjen valamennyi tantárgy tekintetében az objektivitásra, méltányosságra.
- Ne csak pillanatnyi állapotot, hanem folyamatot tükrözzön.
- Megalapozott legyen, tükrözze a gyermek alapos ismeretét.
- Érthető legyen a szülők és gyermekek számára egyaránt.
- Mennyisége legyen optimális.
- Szerkezete legyen jól tagolt, áttekinthető.
- Tartalmából a tanító pozitív véleménye, fejlődésbe vetett hite érződjék.

5.4.3 Az értékelések időpontjai, rendszeressége

- Előkészítő időszak végén
- Félévkor
- Lehetőségként: háromnegyed évi – április
- Tanév végén

5.4.4 A szöveges minősítő értékelés félévkor és tanév végén:

Az értékelés során félévkor a tájékoztatófüzetben található értékelési szempontsort használjuk, míg tanév végén részletes szöveges értékelést kapnak a diákok.
Ennek kategóriái:

- Kiválóan megfelelt
- Jól megfelelt
- Megfelelt
- Felzárkóztatásra szorul

A részletes szöveges értékelés kategóriái tantárgyak esetében:

- A …..tantárgyi követelményt kiválóan teljesítette.
- A …..tantárgyi követelményt jól teljesítette.
- A …..tantárgyi követelményt megfelelően teljesítette.
- A….. tantárgyi követelményeket csak részben teljesítette, felzárkóztatásra szorul.

Az 1. évfolyamon félévkor és tanév végén, 2. évfolyamon félévkor

- a tanulók munkáját esszészerűen, vagy
- a naplóban szereplő értékelési rendszer szerint, vagy
- az egyes tantárgyakhoz készült értékelő lapokkal (félévkor tájékoztató füzetben) értékeljük.

5.4.5 Az értékelés eszközei

- Az 1-2. osztályos értékelést az osztályfőnökök végzik, együttműködve az osztályban tanító többi nevelővel, a napközissel, a gyógypedagógussal.
- A tanulók és szülők a félévi értesítővel és a bizonyítvánnyal együtt kapják meg a részletes tantárgyankénti értékelő lapokat. Az értékelő lap, a bizonyítvánnyal együtt dokumentum, mely a szülő által is megőrizendő.

Az **első évfolyamon** minden tantárgy esetében év közben a tanulók teljesítményét különböző szimbólumokkal értékeljük, melyek milyenségében a párhuzamos osztályokban tanító nevelők megegyeznek.

5.5 Az értékelés általános szabályai a 2-8. évfolyamon

5.5.1 A nem szöveges értékelés jellemzői

A **második évfolyamtól év végén** a tanulók teljesítményét, előmenetelét **érdemjeggyel** minősítjük:

- **jeles (5)**
- **jó (4)**
- **közepes (3)**
- **elégséges (2)**
- **elégtelen (1)**

5.5.2 Az írásbeli feleletek, témazáró dolgozatok értékelési szabálya

Iskolánkban az írásbeli dolgozatok értékelése érdemjegyekkel és mellettük az elérhető pontok és elért pontok százalékpontos különbségének megadásával (százalékolással) történik.

Témazáró dolgozat esetében:

0 – 40% = elégtelen érdemjegy (1)
41 – 55%= elégséges érdemjegy (2)
56 – 75%= közepes érdemjegy (3)
76 – 90%= jó érdemjegy (4)
91 – 100%= jeles érdemjegy (5)

Írásbeli felelet mérése esetében 1-4. évfolyamon:

0 – 50% = elégtelen érdemjegy (1)
51 – 61%= elégséges érdemjegy (2)
62 – 75%= közepes érdemjegy (3)
76 – 90%= jó érdemjegy (4)
91 – 100%= jeles érdemjegy (5)

Írásbeli felelet mérése esetében 5-8. évfolyamon:
0 – 40% = elégtelen érdemjegy (1)
41 – 55%= elégséges érdemjegy (2)
56 – 75%= közepes érdemjegy (3)
76 – 90%= jó érdemjegy (4)
91 – 100%= jeles érdemjegy (5)

A hit-és erkölcstan/etika és a nemzetiségi népismeret tantárgyak értékelése iskolánkban a következők szerint történik:

Jól megfelelt - megfelelt - nem felelt meg

5.5.3 Értékelés tanév közben

- 2. osztály 2, félév-8. évfolyamon minden teljesítményt érdemjeggyel (1-5, jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen) értékelünk tanév közben. Tantárgyanként, félévente legalább 3 jegy szükséges.
- Az osztályzatok, érdemjegyek megállapításának alapja a helyi tantervben a tanított tantárgyaknál megfogalmazott továbbhaladási feltétel, a követelmények minimum, ill. optimum szintje.
- A tantárgyak érdemjegyeit a következők szerint állapítjuk meg:

	5	4	3	2	1
Ismerete	biztos	nem teljes körűen biztos	felszínes, hiányos	nagyon hiányos	alapvetően hiányos
A szakkifeje-zéseket	tudja, mindig helyesen használja	tudja	hiányosan tudja	jelentős hiányokkal tudja	nem tudja
A tanult eljárásokat	kiválóan alkalmazza	jól alkalmazza	hibákkal alkalmazza	sok hibával alkalmazza	nem alkalmazza
Írásbeli, szóbeli beszámolói során	önálló	kisebb segítségre szorul	csak részben önálló	segítséggel sem önálló	segítséggel sem képes
Az összefüggé-seket	meglátja, felfedezi	érti	részben érti	ritkán érti	nem érti
A tanultak rendszerbe illesztését	önállóan végzi	kevés segítséggel végzi	sok segítséggel végzi	csak segítséggel tudja elvégezni	segítséggel sem tudja elvégezni
Írásbeli munkája	91 – 100%	76 – 90%	56 – 75%	41 – 55 %	0 – 40%
Szóbeli felelete közben tanári segítséget	nem igényel	1-2-szer igényel	többször igényel	folyamatosan igényel	segítséggel sem képes felelni

Minimumszintű mérésekhez javasolt:

100-80%	Megfelelt a továbbhaladáshoz szükséges teljesítmény minimum szintjének.
79-50%	Korrekció szükséges /korrepetálásra szorul/.
50% alatt	Mivel ezek a feladatok minimum szintűek, ezért ezen tanulóknak a bemért tananyag újratanítása szükséges.

Más módok és eszközök is alkalmazhatók adott időegység (naponta, hetente…) alkalmával. Ez történhet piros ponttal, csillaggal, jelek, szimbólumok alkalmazásával. A konkrét teljesítményekhez kötődő, alternatív megoldások bármely területen és fejlesztési szakaszban alkalmazhatók.

Az érdemjegyek dokumentálásának módozatai:

Az év közben kapott érdemjegyeket alsósoknál tájékoztató füzetbe, felsősöknél ellenőrzőbe illetve az e-naplóba is be kell írni az osztálynaplóba való bejegyzéssel egyidejűleg.

A tájékoztatóba / papíralapú ellenőrzőbe való bejegyzésnél:

- piros szín alkalmazása: témazárók (kétszeres szorzóval az átlagszámítás esetén)
- kék szín alkalmazása: szóbeli feleletek, írásbeli feleletek.

Az e-naplóba való bejegyzésnél (a jelenleg használt KRÉTA típusú e-napló esetében)[2]:

- piros szín, vastag szín alkalmazása: témazárók (kétszeres szorzóval az átlagszámítás esetén)
- piros szín alkalmazása: írásbeli feleletek,
- zöld szín: szóbeli feleletek
- egyéb színek: gyakorlati munka, csoportmunka, máshonnan áthozott jegy.

Helytelen és szabálytalan az elektronikus naplóba, ellenőrzőbe féljegyeket, alá vagy fölé húzott jegyeket adni.

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt a tárgyat tanító nevelő értesíti az ellenőrző könyvön és az e-naplón keresztül.

A jegyek beírása az osztályfőnök és az osztályban tanító szaktanár feladata.

A papíralapú ellenőrző és az e-napló bejegyzéseit az osztályfőnök havonta egyszer ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását **pótoltatja**.

A félévi és év végi osztályozások előtt **novemberben** és **áprilisban** a gyengén teljesített (elégséges eredményt elérők) és a nem teljesítő (bukásra álló) tanulók szüleit az osztályfőnöknek **értesítenie kell** e tényről és útmutatást kell adnia a tanuló felkészülésének módjairól.

5.5.4 Félévkor és tanév végén

- A minimum követelményeknek feleljen meg a tanuló az elégséges osztályzatért.
- A helyi tantervben megfogalmazott követelmények optimum szintjét teljesítő tanulót jelessel értékeljük.

[2] A fejlesztők által a KRÉTA e-naplóhoz kiadott Használati kézikönyv alapján

- A félévi és év végi osztályzatok kialakításában szerepet kapnak
  - az év közben szerzett érdemjegyek,
  - a témazárók, felmérők (súlyozottan, átlagszámításkor duplán számítva)
- A kritériumorientált minősítő (szummatív) felmérések eredménye mindezt legfeljebb 1 jeggyel módosíthatja.
- Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és az adott pedagógus - akadályoztatása esetén az osztályfőnök – dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről az addig adott osztályzatok alapján.
- Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára egy jeggyel eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a tantestület felhívja az értékelő pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, indokolt esetben változtassa meg döntését.
- Ha a pedagógus erre nem hajlandó, a nevelőtestület az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosíthatja.
- A tanulók félévi és évvégi osztályzattal történő értékeléséhez ajánlott tantárgyi átlagok határai:
  - 0,0 – 1,74: elégtelen (1)
  - 1,75 – 2,49: elégséges (2)
  - 2,5 – 3,49: közepes (3)
  - 3,5 – 4,49: jó (4)
  - 4,5 – 5: jeles (5)

Az érdemjegyek dokumentálásának módozatai:

	Az értékelés módja, formája	Az értékelés rögzítése	Ki értékel?
Félévkor	- osztályzat: jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen - szaktanári, dicséret	- ellenőrző könyv - osztálynapló (a megfelelő részre kék tintával írva) vagy e-napló	- szaktanárok
Év végén	- osztályzat: jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen - nevelőtestületi dicséret az iskolai hagyományoknak megfelelően (ld.: 5.6 pont)	- bizonyítvány - osztálynapló (a megfelelő részre kék tintával írva) vagy e-napló - törzslap	- szaktanárok

Félévkor az osztálynaplóba vagy e-naplóba kék, év végén piros színnel történik a bejegyzés.

5.6 Értékelés a sajátos nevelési igényű tanulók esetében

Az értékelés szempontjainál arra kell tekintettel lennünk, hogy mit értékeljünk.

5.6.1 Követelmények:

- A sajátos nevelési igényű tanuló számára a 8. évfolyam végére a helyi tantervben meghatározott tananyag minimumszintű elsajátítása szükséges, hogy tanulmányait a 9. évfolyamon folytathassa.

- A tanuló önmagához mért fejlődése az ismeretek elsajátítása, a képesség minőségi, mennyiségi gyakoroltatása terén.
- A tanuló szociális képességeinek, magatartásának, viselkedésének fejlődése.
- A tanuló iskolán kívülről hozott, iskolai követelményeken túli tudása, más területen megmutatkozó képességei, arculata.

5.6.2 Az értékelés rendszeressége és formái

A felső tagozatban 6. osztályig, meghatározott idő eltelte után /ami egy -hónap/ adunk értékelő tájékoztatást érdemjeggyel. Mindezt kiegészíti a tanuló előmenetelét minősítő negyed és háromnegyed éves szöveges értékelés, amelyben az alábbi tartalom jelentkezik:

- a legutóbbi értékelés óta mutatott pozitív fejlődés vagy hanyatlás,
- a kiemelkedő fejlődést /vagy hanyatlást/ mutató területek, tanulási képességek,
- a tanuló személyiségjegyeinek, szociális kapcsolatainak fejlődése, milyensége,
- javaslatok, tennivalók a jövőre /rövid távra/ nézve.

A leírt értékelési formák mellett más módok, eszközök is alkalmazhatók. Ez történhet piros ponttal, csillaggal, jelek, szimbólumok használatával.

- Az érdemjegyek javításának módjánál a tanulási nehézségek és akadályozottságok miatt, a tanulók egészségi állapotváltozása, romlása és pszichés problémái, valamint a szociokulturális háttér összes nehézsége miatt mindig meg kell adni annak lehetőségét, hogy teljesítményének javulásáról, tudásának, képességének gyarapodásáról újból és újból, esetleg más szituációban, más pedagógiai környezetben adjon számot a tanuló.
- Egy-egy eredménytelen alkalom nem minősítheti hosszú távon a tanulót elkedvetlenítve, szorongást, elbizonytalanodást okozva.
- Az érdemjegy, a minősítés javítására vonatkozó lehetőségről tájékoztatni kell a tanulót. Szükséges tudatni vele a javítás idejét, módját és a megismételhetőséget is.
- Az eredményről a tanuló, a szülő tájékoztatást kap, és a javítás idejéről, tárgyáról, eredményességéről a pedagógus önmaga számára feljegyzést készít.
- Adhatunk felmentést a beszámolási, felmérési kötelezettség alól a tanulónak egyéni elbírálása alapján, ha ezt szükségesnek ítéljük meghatározott esetekben. Erről az osztályfőnökök, a szaktanár és az igazgató együttes megbeszélésen hoz döntést.
- A tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi,, a szakértői bizottság véleménye alapján az igazgató mentesíti az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól, és ehelyett szöveges értékelés és minősítés alkalmazását írja elő. Nkt. 56.§ (1)

6. A tanulók jutalmazásával összefüggő, magatartásának, szorgalmának értékelése, minősítése

6.1 A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése

A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelésénél a minősítés lehet példás (5), jó (4), változó (3), rossz, ill. hanyag (2).

Magatartás	Példás	Jó	Változó	Rossz
Fegyelme-zettsége	igen jó	megfelelő	változó	nem jó
Házirend betartása	kötelesség-tudó, kifogástalan	1-2 szempont teljesítésében eltér a példástól	fele-fele arányban teljesíti – nem teljesíti a példás kategória követelményeit	fegyelme-zetlen, sokat vét ellene
Viselkedése a tanítási órákon	kiegyensú-lyozott, együttműködő	Kevésbé kiegyensú-lyozott, együtt-működő	változó	indulatos, rossz
Viselkedése szünetekben	megbízható	megbízható	változó	durva, goromba
Tanárokhoz, felnőttekhez való viszony	figyelmes, példamutató, előzékeny,	Figyelmes, előzékeny	közönyös	meggondo-latlan, közönyös
Szóbeli megnyilat-kozások	tisztelettudó, kulturált	Többnyire tisztelettudó	Kevésbé tisztelettudó, kulturált	öntörvényű, tiszteletlen
Társaihoz való viszony	barátságos, segítőkész	Többnyire segítőkész, barátságos	Kevésbé barátságos, segítőkész	Durva, goromba

Szorgalom	Példás	Jó	Változó	Hanyag
Órai munka	céltudatos, igyekvő	1-2 szempont teljesítésében eltér a példástól	fele-fele arányban teljesíti nem teljesíti a követelményeket	kapkodó, passzív, felületes
Házi feladatok igényessége	megbízható, igényes	megbízható	változó	igénytelen, sok hibával
Munkavégzés	dicséretes,	pontos	változó	rendetlen

minősége	pontos			
Szorgalmi feladatok vállalása	aktív	Többnyire aktív	időszakos	elutasító, lusta
Felszerelései	rendben, gondos	Többnyire rendben	Néha rendetlen	gondatlan, rendetlen
Közösségi munkája	segítőkész	Többnyire segítőkész		passzív
Egyéb	kezdemé-nyező	Kevésbé kezdeményező	Nem kezdeményező	passzív

6.2 Az értékelés formája, dokumentálása:

	Az értékelés módja, formája	Az értékelés rögzítése	Ki értékel?
Év közben	- legalább kéthavonta érdemjeggyel	- osztálynapló vagy e-napló - ellenőrző	Osztálytanító, osztályfőnök
Félévkor	- magatartás: példás, jó, változó, rossz - szorgalom: példás, jó, változó, hanyag - osztályfőnöki dicséret	- osztálynapló vagy e-napló - ellenőrző	osztályban tanító pedagógusok véleménye alapján az osztályfőnök, osztálytanító javaslatát figyelembe véve osztályozó értekezlet
Év végén	- magatartás: példás, jó, változó, rossz - szorgalom: példás, jó, változó, hanyag - nevelőtestületi dicséret az iskolai hagyományoknak megfelelően	- bizonyítvány - osztálynapló vagy e-napló - törzslap	osztályban tanító pedagógusok véleménye alapján az osztályfőnök, osztálytanító javaslatát figyelembe véve osztályozó értekezlet

6.3 Tanulók jutalmazásának módszerei

6.3.1 Alapelvek

Azt a tanulót részesítheti az iskola jutalomban, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít,
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- az osztály, ill. az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- az iskolai, ill. iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön, pályázatokon vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez.

Jutalmazás történhet tanulmányi munka vagy példamutató magatartás esetén a tanév végén. A többi esetben tanév közben is történhet jutalmazás.

Az iskolában tanév közben elismerésként a következő **dicséretek** adhatók:

- **szaktanári dicséret** (egy évben több is adható): példamutató tanulmányi munkáért, helyi versenyeken való részvételért, iskolai műsorokban való részvételért.
- **napközis nevelői dicséret** (egy évben több is adható): példamutató napközis munkáért, szorgalomért, napközis programokon való részvételért.
- **osztályfőnöki dicséret** (egy évben több is adható): példamutató tanulmányi munkáért, helyi versenyeken elért eredményekért, iskolai műsorokban való részvételért. E dicséret adható akkor, ha a tanuló egy tanévben elérte a 50 darab jeles osztályzatot.
- **intézményvezető-helyettesi dicséret**: példamutató tanulmányi munkáért, területi, iskolák közötti versenyeken elért eredményekért, iskolai és települési műsorokban való részvételért. E dicséret adható akkor, ha a tanuló egy tanévben elérte a 75 darab jeles osztályzatot.
- **intézményvezetői dicséret**: példamutató tanulmányi munkáért, megyei és országos versenyeken elért eredményekért, települési és megyei, országos műsorokban való részvételért. E dicséret adható akkor, ha a tanuló egy tanévben elérte a 100 darab jeles osztályzatot.
- **nevelőtestületi dicséret**: példamutató tanulmányi munkáért, országos versenyeken elért helyezésekért, megyei, országos műsorokban való részvételért. E dicséret adható akkor, ha a tanuló egy tanévben elérte a 125 darab jeles osztályzatot.
- Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén szaktárgyi teljesítményért, példamutató magatartásért, kiemelkedő szorgalomért **intézményvezetői dicséretben** és **tárgy- vagy pénzjutalomban** részesíthetők.
- Az egyes tanévek végén, valamint a 8 éven át kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen ill. a ballagáson az iskola közössége előtt vehetnek át.
- A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

6.3.2 Az értékelés egyéb formái

Értékelés módja	Kritériumok	Ki értékel?
jutalomkönyv, tárgyjutalom	kimagasló tanulmányi, kulturális és sport-teljesítményért	a tanév végén - osztályfőnök javaslata alapján az intézményvezető
oklevél	kitűnő és jeles tanulmányi munkáért	a tanév végén - osztályfőnök, intézményvezető
nevelőtestületi dicséret	példamutató magatartásért szorgalomért és kimagasló	a tanév végén - nevelőtestület

	tanulmányi munkájáért	
Könyv- és tárgyjutalom	éves jó iskolaközösségi teljesítményért	a tanév végén - tantestület javaslata alapján diákönkormányzat-vezető
	-	
Dicsérő oklevél	éves kiemelkedő iskolaközösségi teljesítményért	a tanév végén - tantestület javaslata alapján diákönkormányzat-vezető

6.4 A büntetések rendszere

Azt a tanulót, kell fegyelmi büntetésben részesíteni, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
- a házirend előírásait megszegi,
- igazolatlanul mulaszt,
- bármely módon árt az iskola jó hírnevének.

Az iskolai **fegyelmezési formák**:

- Szaktanári figyelmeztetés
- Napközis nevelői figyelmeztetés
- Ügyeletes tanári figyelmeztetés
- Osztályfőnöki figyelmeztetés
- Osztályfőnöki intés
- Osztályfőnöki megrovás
- intézményvezető-helyettesi figyelmeztetés
- intézményvezető-helyettesi intés
- intézményvezető-helyettesi megrovás
- Intézményvezetői figyelmeztetés
- Intézményvezetői intés
- Intézményvezetői megrovás
- Tantestületi figyelmeztetés
- Tantestületi intés
- Tantestületi megrovás

Az iskolai büntetések kiszabásánál a **fokozatosság** elve érvényesül, amelytől indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.
A büntetés nem lehet indokolatlanul magasabb, mint a tanuló által elkövetett hiba, fegyelmezetlenség.
Jegyzőkönyvbe kell foglalni az intézményvezetői figyelmeztetés és az annál magasabb fokozatú büntetés kiadásáról szolgáló tárgyalás tartalmát.

Fegyelmi tárgyalást kell lefolytatni akkor, ha a tanuló tudatosan és súlyosan megszegte az iskolai házirend előírásait.
A tárgyalásra meg kell hívni a tanulót, tanuló törvényes képviselőjét, szülőjét.
A tárgyalásról szóló értesítést a tárgyalás kitűzött időpontja előtt 15 nappal kell megküldeni az érintetteknek.

A tárgyalást 3 fős független bizottság folytatja le, melynek tagja lehet az intézményvezető, a tanuló osztályfőnöke, a szülői munkaközösség bűntettel nem érintett tagja, a Diákönkormányzat (DÖK) elnöke (diák) vagy a DÖK által választott diák, a DÖK-öt segítő pedagógus.
Általános iskolaként az intézmény nem hozhat iskolából kizáró döntést olyan tanuló esetében, aki az intézmény beiskolázási körzetében lakik.
A büntetést határozatba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

7. Az iskola környezeti nevelési programja

7.1 A környezeti nevelési program elkészítésének alapjai

7.1.1 A program törvényi háttere

A Kormány 20/2012. (VIII.30.) számú EMMI-rendeletében ad felhatalmazást a környezeti nevelési program kidolgozására. E program a közoktatás kiemelt fejlesztési feladata, melynek az iskolai oktatás valamennyi elemét át kell hatnia, elő kell segítenie a tantárgyközi kapcsolatok erősítését, a tanítás-tanulás szemléleti egységét, a tanulók személyiségének fejlődését.

7.1.2 A környezeti nevelés célja

A környezeti nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését

7.2 Helyzetelemzés, helyzetkép

Iskolánk a Szigetköz, Hanság és a Mosoni-síkság találkozásánál fekszik, változatos és szép természeti környezetben. A Mosoni-Duna és a bányató közvetlen közelünkben nyújt megfigyelési lehetőséget. Főképp a vízpart élővilága vizsgálható (a nyílt víztől az ártéri erdőig, de szántóföldek is érintik az iskolát).

Az iskolai gyakorlókert, ahol gyümölcsös, zöldséges, virágos, fűszernövényes kertrész is található, technika órán a közvetlen tevékenykedést szolgálja, de alkalmat nyújt környezet és természetismereti órák, tanulmányi séták, szakköri foglalkozások megtartására is.

7.2.1 Az iskola épülete és berendezése

Felújított és beépített tetőtérrel rendelkező iskolánk nemcsak kívülről szép, de belül is tágas, világos, barátságos. Alapja tégla, tetőtere előre gyártott elemekből készült, Ablakcserére, a gázfűtés bevezetésére, a vizesblokk felújítására is sor került, és a világítást is korszerűsítették. Kialakították a megfelelő termeket, több szertárt, orvosi szobát. A padok, székek cseréje részben megtörtént, szép bútorzattal rendeztük be az ebédlőt. A fűtés korszerű, sajnos a tetőtéri termek a szigetelés ellenére kora nyáros és ősszel nagyon melegek.

Az iskola belül az évszaknak és az ünnepnek megfelelően dekorált. A szülők sok szép növényeket ajánlottak fel a folyosókra és a termekbe.

A **termek** osztályterem-jellegűek, ennek megfelelő a berendezésük és díszítésük, de mindegyik osztály saját munkáival csinosíthatja, díszítheti. A tetőtéren könyvtárt és számítástechnika-termet tudtunk kialakítani.

Az **udvar** füves, virágos, hangulatos padokkal, árnyékot adó szülők által lerakott térkövekkel, nyári foglalkoztató épülettel, ami a szünetekben is mozgási lehetőséget biztosít. A bitumenes kézilabdapálya valamint a sportcsarnok azonban az önkormányzat működtetésében van, de a tanítási időben használhatjuk.

Számítástechnikai felszereltségünk szépen gazdagodott, korszerűsödött. A kialakított szaktanterem a törvényi előírásoknak megfelelő. Több pályázat eredményeképp a tantermek többségében van interaktív tábla, projektor. Az internet hozzáférés az egész iskola területén adott, de szükség van a korszerűsítésére.

A dolgozók és a diákok **étkeztetése** korszerűen felszerelt étkezőben, kellemes környezetben történik. A menzások és a dolgozók ebédet fogyaszthatnak itt, a napközisek ebédet és uzsonnát. Az iskolában lévő konyhát az önkormányzat egy vállalkozónak adta ki üzemeltetésre.

7.2.2 Az iskola működése környezeti nevelési szempontból

Ezt a tevékenységet a felsős munkaközösség irányítja, tagjai főként a biológiát, fizikát, kémiát, földrajzot és technikát tanítók foglalkoznak intenzívebben a környezeti neveléssel a tanórákon kívül is, de szervezett már erdei iskolát német szakos kolléga is. **Az egész iskolát érintő programokba minden kolléga bekapcsolódik, minden dolgozó feladata.**

7.3 A környezeti nevelés színterei iskolánkban

7.3.1 Tanóra keretében

- Az adott témákhoz hozzárendeljük a természet-és környezetvédelmi vonatkozásokat. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos területek, amelyekhez a diákoknak is köze van.
- Változatos módszerekben helyet kap az önálló ismeretszerzés is, az egyszerű víz- levegő- talajvizsgálati módszerek a szemléltetés hagyományos, audiovizuális és informatikai lehetőségei.
- Igyekszünk a természettudományos tantárgyak esetében a tapasztalatszerzés, kísérletezés keretében fejleszteni a tanulók kompetenciáit.

7.3.2 Nem hagyományos tanórai keretben

- Felsős osztályok esetében célunk az erdei iskolai oktatási-nevelési projektek megvalósítása.
- Nyári táboraink programjának kiemelkedő része a természet – és környezetvédelem.
- Az egy napos, ill. 7. osztályban 3-4-5 napos tanulmányi kirándulásokon túra, múzeumlátogatás, természetvédelmi területek, arborétumok látogatása.
- Kerékpáros, gyalogos őszi túra falunk környékén.

- Öveges-projekt keretében 7-8. osztályosaink egy napra félévenként igénybe vehetik a Kossuth Lajos Gimnáziumban kialakított laborokat. Az ottani pedagógusok segítségével modern körülmények között próbálhatják ki a kísérletező természettudományos oktatási módszereket.
- Projektoktatás: környezetvédelmi projektnapok megvalósítása, szervezése: Madarak és fák napja

7.3.3 Tanórán kívüli programok

- Rendszeresen részt veszünk olyan versenyeken, ahol a környezet és természetvédelem fontos téma. (Kán Károly verseny 5-6. o., Herman Ottó verseny 7-8. o., Föld Napja Környezetvédelmi Verseny, Szülőföldünk Szigetköz Verseny, Teleki Pál földrajz verseny, biológia verseny, Bolyai Természettudományi Csapatverseny)
- Természetbarát szakkör
- Különböző akciókban, pályázatokon vettünk és szeretnénk részt venni:
    - Föld Napja – környezetrendezés (helyi akció)
    - Egészségnevelési hét fotó-rajz – plakátkészítés (helyi akció)
    - Szülőfalunk Kimle – a felsősök megismerik közvetlen környezetünket (természetes és épített), hagyományainkat, értékeinket. (helyi)
    - Környezetvédelmi Világnap rajzpályázat
    - Állatok Világnapja – Kedvenc állataim – élőállat bemutató, plakátkészítés (helyi)
    - Szeméten nem terem virág – falunk környezetének vizsgálata
    - Energiabajnokok – elektronikus hulladék, veszélyes háztartási elemek gyűjtése
    - Biológia körzeti verseny
    - 15 éve minden évben megrendezzük a Madarak és fák napját előzetes feladatokkal, akadályversennyel.
    - Tisztaságversenyt szervezünk a felsős osztályokban. A győztes osztály jutalma: 1 nap kirándulási lehetőség a környékre tanítási időben.

7.4 Erőforrások

7.4.1 Nem anyagi erőforrások

Iskolán belüli együttműködés

Pedagógusok, alkalmazottak: Az iskola minden tanárának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára. A közös cél és szemlélet megkívánja a munkaközösségek együttműködését. A legfontosabb terület, az alsós és természettudományi munkaközösség kapcsolata eddig is hatékony volt.

Diákok: Az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon környezetére, és figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra. Ebben feladata van a diákönkormányzatnak, az osztályközösségeknek és a természetbarát szakkör tagjainak egyaránt.

Tanárok és diákok: Közös munka tanórán kívüli keretben – erdei iskola, Madarak és fák napja, hulladékgyűjtés (papír, vas), környezetrendezés, nyári tábor, szakkör – szolgálja a környezettudatos szemlélet alakítását.

Tanárok és szülők: Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit iskolánk közvetíteni kíván. Ez nem mindig valósul meg. Másrészt az erdei iskola és a tanulmányi kirándulások költségeit eddig is a szülők fedezték. (Az iskola mindig pályázott ezekre a programokra. Ha sikeres volt a pályázat, akkor a költségek csak egy részét, ha nem volt sikeres, akkor a költségek teljes egészét fizették a szülők.)

Az adminisztrációs és a technikai dolgozók munkájukkal aktív részesei a környezeti nevelési programnak (virágültetés, ápolás, papírfelhasználás csökkentése, hulladékpapír gyűjtés stb.)

Iskolán kívüli együttműködés

Fenntartó – a környezeti nevelési program megvalósítása szempontjából is fontos a kölcsönös együttműködés.

Környezeti neveléssel is foglalkozó intézmények - Iskolai tanulmányai során tanulóink eljutnak múzeumokba, állatkertbe, nemzeti parkba. Erre az iskolai kirándulások keretében kerül sor.

Civil szervezetek előadásain, programjain évek óta részt vesznek pedagógusaink (Környezeti nevelési konferencia, Környezetvédő Egyesület, Hulladékgazd. Intézet). Továbbá a környék civil szervezeteivel is közös projekteket dolgozunk ki (horgászegyesületek, alapítványok).

7.4.2 Anyagi erőforrások

Saját erőforrások – környezeti feladatok ellátására tanulónként egy bizonyos összeget kellene biztosítani a költségvetésben, aminek felhasználását a tantestület határozná meg. Az anyagi igényeket az évenkénti költségvetési tárgyalások során tudjuk kialakítani a fenntartó segítségével.

Külső erőforrások: az iskolát támogató alapítvány és pályázatok

Iskolánk Környezeti nevelési programjába a következőképpen kerülnek be a tanórán kívüli környezeti nevelési tevékenységek:

- 5. évfolyamon erdei iskola,
- 6. évfolyamon egy napos kirándulás,
- 7. évfolyamon többnapos tanulmányi kirándulás az Magyarország egy nevezetes tájegységére, vagy részvétel a Határtalanul! pályázatban, melyben fő prioritásként a környezetvédelmi szempontokat kell megjelölni.
- 8. évfolyamon egy napos kirándulás.

Ezek anyagi fedezetét egyrészt pályázatokból szeretnénk biztosítani, másrészt pedig szülői hozzájárulásból. Ha pályázaton nem nyer pénzt iskolánk, akkor teljes egészében a szülőknek kell állni a költségeket.(Erről a program szervezésének megkezdése előtt minden tanuló szülőjének nyilatkoznia kell.)

7.5 Jövőkép, alapelvek, célok

A környezettudatos magatartás előmozdításához elengedhetetlen, hogy az általános iskola befejezésekor a diákok megértsék, saját életükre alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat:

- fenntartható fejlődés
- a növekedés korlátai
- alapvető emberi szükségletek
- az elővigyázatosság elve
- kölcsönös függőség
- helyi és globális szintek összefüggései
- biológiai és társadalmi sokféleség

Általános, hosszú távú célunk, hogy tanulóink környezettudatos állampolgárokká váljanak. Ennek érdekében diákjainkban ki kell alakítani:

- a környezettudatos magatartást és életvitelt
- környezetkímélő, takarékos magatartást
- a környezet értékei iránti felelős magatartást
- a természet, környezet szeretetét, védelmét
- a globális összefüggések megértését
- bekapcsolódni a közvetlen környezet értékeinek megismerésébe, megőrzésébe
- az egészséges életmód igényét, és elsajátíttatni az ehhez vezető módszereket

A célok eléréséhez szükséges készségek kialakítása:

- problémamegoldó gondolkodás
- ökológiai szemlélet
- problémaérzékenység
- kreativitás
- együttműködés, tolerancia
- vitakészség
- kommunikáció, média használat
- részvétel és cselekvés
- értékelés, mérlegelés

7.5.1 Az iskola jövőképe

Szeretnénk, ha iskolánk olyan intézménnyé válna, ahova a szép természeti és épített környezet, a hangulatos belső terek miatt szívesen járnak tanulóink. Diákjaink és dolgozóink figyelnek az energia és vízfelhasználásra, a szép környezet megóvására. Csökken a keletkezett hulladék mennyisége. Diákjaink szerepet játszanak a környezettudatos szemlélet elterjesztésében a településen is.

7.5.2 Rövid távú célok, feladatok

- A környezeti nevelés az oktatás és nevelés valamennyi területén jelenjen meg.
- A szakórákon minden lehetőség megadása a környezeti nevelésre (tantermekben feladatok, módszerek)
- A hétköznapi környezeti problémák feldolgozása szakórákon és szakkörön.
- Interaktív módszerek kipróbálása (csoportmunka, önálló kísérlet, problémamegoldást fejlesztő feladatok)
- Felkészítés természetismereti -, védelmi vetélkedőkre, versenyekre.
- Multimédiás módszerek alkalmazása.

- Tanulóink 5. osztályos korukban 5 napos erdei iskolai programon vesznek részt.
- A tanulók ismerjék meg szűkebb környezetüket, lássák az értékeket, problémákat, ápolják a hagyományokat.
- Legyenek a tanulók környezetük, szülőföldjük védelmezői.
- Az iskola tisztaságának javítása, környezetének csinosítása.
- A szemét mennyiségének csökkentése.
- Takarékoskodás vízzel, villannyal.
- A pedagógusok, a felnőtt dolgozók, szülők személyes példájukkal legyenek a környezettudatos életvitel terjesztői.

7.6 Tanulásszervezési és tartalmi keretek

terepi munka: nyári tábor, tanulmányi kirándulás, gyalogos és kerékpáros túrák a környéken, hétvégi bakancsos túrák,

- tanulmányi séták,
- erdei iskola,
- gyakorlókerti munkák,
- természettudományos tanórák,
- kézműves foglalkozások: táborban, erdei iskolában, egy-egy ünnephez kötött játszóház,
- kiállítás szervezése,
- iskolai környezet szépítése,
- jeles napok,
- versenyek,
- pályázatok,
- szakkörök,
- Zöld Napok: Föld Napja, Madarak és fák napja, Állatok világnapja, Környezetvédelmi világnap,
- múzeum, állatkert, botanikus kert látogatása.

7.6.1 Feladatok

A tanmenetekben konkrétan jelöljük meg a feladatokat, és az alkalmazni kívánt módszereket.

- képzések, továbbképzések az adott témában,
- a tisztaságverseny folytatása az iskolában, tisztasági őrjárat szervezése a faluban,
- helyes vásárlói szokások kialakítása,
- szelektív hulladékgyűjtés,
- kiállítások, vetélkedők, előadások szervezése a” jeles napokra”,
- „Örökbefogadási” akciók (fa, terület, szobor, park, stb.),
- faültetés,
- téli madáretetés,
- részvétel a vetélkedőkön, pályázatokon.

7.6.2 Eszközigény

A kitűzött célok eléréséhez, a feladatok megvalósításához folyamatosan gyarapítani kell az iskola felszerelését:

- a tantermekbe interaktív tábla, projektor, számítógép szükséges;
- könyvek, folyóiratok, videó anyag, CD-k beszerzése, gyarapítása;
- kémiai kísérleti eszközök a környezeti vizsgálódáshoz;
- távcsövek;
- film, festék, papír, szemléltető táblázatok;
- felszerelés a megfigyelésekhez (pl. időjárás);
- gyakorlókerti és kézműves eszközök.

7.6.3 Módszerek

A környezeti nevelésben a hatékonyság érdekében módszertani megújulásra van szükség. Olyan módszereket kell választanunk, amelyek segítségével a környezeti nevelési céljainkat képesek leszünk megvalósítani.

Fontos lesz:

- a játék – pl. szituációs, érzékelést serkentő, memóriafejlesztő, ráhangolást segítő.
- a modellezés – pl. hatásvizsgálat, előrejelző, működő modellek elemzése.
- a riport módszer – pl. kérdőíves felmérés, direkt riport, fotó riport.
- a terepgyakorlat – pl. egyszerű megfigyelések, térképkészítés, célzott megfigyelések, mérések.
- aktív, kreatív munka – pl. madárvédelmi feladatok, tisztasági verseny, rekonstrukciós munkák, természetvédelmi és fenntartási munkák.
- közösségépítés - csoport szervezése a környezeti nevelés érdekében
- művészi kifejezés – pl. vizuális művészet, irodalmi alkotások, zene, fotó, tánc, népművészet, esztétikai érzékenység és élmény fejlesztése, a tanulók önkifejezése a művészetek nyelvén.

7.6.4 Kommunikáció

Fontos, hogy diákjaink a nagyszámú írott, hallott és látott médiairodalomban kritikusan, a híreket okosan mérlegelve tudják feldolgozni. Fontos, hogy képesek legyenek a szakirodalomban eligazodni. Tanulóinkat meg kell tanítani a fellépésre, szereplésre, az előadások módszertanára. Végzett munkájukról számot kell adniuk írásban és szóban egyaránt.

Iskolán belüli kommunikáció formái

- Kiselőadások tartása
- Házi dolgozat készítése
- Poszterek készítése
- Faliújságon közölt információk készítése

Iskolán kívüli kommunikáció formái

- Környezetvédelmi cikkek feldolgozása napilapokból
- Rádiós és televíziós hírek feldolgozása, értékelése
- A közvetlen környezet problémáinak felmérése, együttműködés az önkormányzattal.

7.7 Minőségfejlesztés

Az iskolai környezetnevelési munkájának értékelése eltér az iskola életének más területén alkalmazottaktól. Ennek oka, hogy a szakmai ismeretek mellett a többi tantárgyhoz képest markánsabban közvetít egy viselkedési módot, és értékrendet az embernek a világban elfoglalt helyéről. A szakmai tartalmakat az egyes tantárgyak helyi tantervébe építjük be, s ennek keretében kerülnek mérésre is. A természettudományi munkaközösség minden tanév elején elkészíti munkatervének részeként az iskola éves környezeti nevelési munkaprogramját.

Továbbképzés

A külső intézmények által szervezett környezeti nevelési továbbképzéseken rendszeresen részt kell venni egy-két kollégának, alsóban és felsőben tanítóknak egyaránt.

8. A Nemzeti alaptanterv által meghatározott pedagógiai feladatok megvalósítása

A fejlesztési területek – nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is.
E területek – összhangban a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, az oktatás és nevelés során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.
A nevelési célok a következőképpen érvényesülnek a tartalmi szabályozás különböző szintjein, és valósulnak meg a köznevelés folyamatában:
— beépülnek az egyes műveltségi területek, illetve tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba;
— tantárgyak részterületeivé válhatnak, vagy önálló tantárgyként jelenhetnek meg az iskola helyi tanterve szerint;
— alsó tagozaton tematizálják a tanítói munkát, a felsőbb évfolyamokon pedig elsősorban az osztályfőnöki órák témaköreit;
— témákat, fejlesztési helyzeteket körvonalaznak a nem tanórai keretek között folyó, egyéb iskolai foglalkozások, programok számára.
A nevelési célok intézményi szintű tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője.

8.1 Erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Megvalósulása tantárgyakban:

- etika óra
- hittan foglalkozások

- osztályfőnöki óra
- magyar nyelv és irodalom óra
- nemzetiségi népismeret

Megvalósulása tanórán kívüli foglalkozásokon, programokban:

- Az *iskolai rendezvények* fő céljai az erkölcsi neveléssel is párhuzamba vonhatók.
- Az *osztályszintű főbb témák,* melyek az erkölcsi neveléssel párhuzamba vonhatók:

- tanulmányi kirándulás év elején: közlekedési szabályok megismerése
- Állatok Világnapja (október 1.): élőhelyünk védelme, tisztelete
- idősek napja (október 1.): idősek segítése, tisztelete
- zenei világnap (október 1.): zene értéke, hasznossága
- Aradi vértanúk napja (október 6.): hősi halottainkra emlékezünk
- Október 23.: emlékezés a múltra, dicső tettekre
- Márton-nap: Márton jellemének erkölcsi értéke
- Mikulás, Szent Miklós: Miklós alakja, a jó tett jelentősége
- Karácsony: (osztálykarácsony) ünnep a családban, a szeretet
- Kultúra napja (január 22.): magyar kultúránk, Himnusz
- Téli közlekedés: korcsolyázás, kirándulás a hóban
- Drog hatása a szervezetre: drogmegelőzési előadás 8. osztály
- Nemzeti ünnep: emlékezés 1848. március 15-ére
- Egészség megőrzési órák a védőnő bevonásával- élet értékének, megőrzésének fontossága
- Falutévével való találkozás: média szerepe
- Anyák napja: az édesanya a családban
- Környezetvédelmi világnap (június 5.): osztálykiránduláson a természet védelme érdekében

8.2 Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

Megvalósulása tantárgyakban:

- etika óra
- osztályfőnöki óra
- magyar nyelv és irodalom óra
- nemzetiségi népismeret
- történelem, történelmi témájú olvasmányok alsó tagozatban

Megvalósulása tanórán kívüli foglalkozásokon, programokban:

Az *iskolai rendezvények* egy része a hazafias neveléssel is párhuzamba vonható esemény.

- nemzeti ünnepeink, emléknapok
- nemzetiségi projektnapok

Az *osztályszintű főbb témák,* melyek az hazafias neveléssel párhuzamba vonhatók:

- Földünkért világnap (október 21.): élőhelyünk védelme, tisztelete
- Zenei világnap (október 1.): zene értéke, hasznossága
- Aradi vértanúk napja (október 6.): hősi halottainkra emlékezünk
- Október 23.: emlékezés a múltra, dicső tettekre
- Márton-nap: Márton jellemének erkölcsi értéke
- Magyar nyelv napja: nyelvünk értékeinek megőrzése
- Kultúra napja (január 22.): magyar kultúránk, Himnusz
- Nemzeti ünnepeink: emlékezés 1848. március 15-ére
- Európa-nap (május 5.): európainak lenni, közösség szerepe
- Anyák napja: az édesanya a családban
- Nemzeti összetartozás emléknapja (június 4.): emlékezés a trianoni békediktátum hatásaira

8.3 Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

Megvalósulása tantárgyakban:

- etika óra
- osztályfőnöki óra
- magyar nyelv és irodalom óra
- történelem, történelmi témájú olvasmányok alsó tagozatban

Megvalósulása tanórán kívüli foglalkozásokon, programokban:

Az *iskolai rendezvények* egy része a demokráciára neveléssel is párhuzamba vonható esemény.

- nemzeti ünnepeink, emléknapok
- nemzetiségi projektnapok
- DÖK-gyűlések, DÖK-elnök választása

Az *osztályszintű főbb témák,* melyek a demokráciára neveléssel párhuzamba vonhatók:

- DÖK-gyűlések osztályszintű előkészítése
- Európa-nap (május 5.)- európainak lenni, közösség szerepe
- Kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapja: emlékezés a diktatúrára, mint a demokratikus államforma ellentétére, a hazánkban lezajlott közösségek elleni fellépésekre.

8.4 Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

Megvalósulása tantárgyakban:

- etika óra
- osztályfőnöki óra
- magyar nyelv és irodalom óra
- testnevelés óra
- művészeti nevelést támogató tanórák

Megvalósulása tanórán kívüli foglalkozásokon, programokban:

Az *iskolai rendezvények* egy része az önismeret és társas kultúra fejlesztésével is párhuzamba vonható esemény.

- kulturális bemutató
- karácsonyi műsorok
- nemzetiségi programok, nemzetiségi napok

Az *osztályszintű főbb témák*, melyek az önismeret és társas kultúra fejlesztésével párhuzamba vonhatók:

- Földünkért világnap (október 21.): élőhelyünk védelme, tisztelete
- Zenei világnap (október 1.): zene értéke, hasznossága
- Aradi vértanúk napja (október 6.): hősi halottainkra emlékezünk
- Október 23.: emlékezés a múltra, dicső tettekre
- Márton-nap: Márton jellemének erkölcsi értéke
- Kultúra napja (január 22.): magyar kultúránk, Himnusz
- 1848. március 15-ére emlékező nemzeti ünnepünk
- Európa-nap (május 5.): európainak lenni, közösség szerepe
- Anyák napja: az édesanya a családban

8.5 A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok

kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

Megvalósulása tantárgyakban:

- etika óra
- hittan foglalkozások
- osztályfőnöki óra
- nemzetiségi népismeret
- egészségneveléssel foglalkozó tanórák (környezetismeret, természetismeret, biológia, technika)

Megvalósulása tanórán kívüli foglalkozásokon, programokban:

A következő *iskolai rendezvények* a családi életre nevelést megcélzó programok.

- Szülői értekezletek
- Szülői fórumok
- Közös családi délutánok
- Nyílt napok, bemutató órák

Az *osztályszintű főbb témák,* melyek az erkölcsi neveléssel párhuzamba vonhatók:

- Idősek napja (október 1.): idősek segítése, tisztelete
- Karácsony: (osztálykarácsony) ünnep a családban, a szeretet
- Kultúra napja (január 22.): magyar kultúránk, Himnusz
- Drog hatása a szervezetre: drogmegelőzési előadás 8. osztály
- Egészség megőrzési órák a védőnő bevonásával: élet értékének, megőrzésének fontossága
- Anyák napja: az édesanya a családban

8.6 Testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. Motiválni fogjuk és segíteni a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Megvalósulása tantárgyakban:

- osztályfőnöki óra
- testnevelés óra
- egészségneveléssel foglalkozó tanórák (környezetismeret, természetismeret, biológia, technika)

Megvalósulása tanórán kívüli foglalkozásokon, programokban:

A következő *iskolai rendezvények* a testi, lelki egészség fejlesztését is segítő események:

- sportversenyek, sportszakkörök
- napközis nevelés munkaterve
- egészségmegőrző programok ld. Egészségnevelési program

A következő osztályfőnöki tevékenységek a testi, lelki egészség fejlesztését is segítő események

- Tanulmányi kirándulások: közlekedési szabályok megismerése
- Földünkért világnap (október 21.): élőhelyünk védelme, tisztelete
- Zenei világnap (október 1.): zene értéke, hasznossága
- Karácsony: (osztálykarácsony) ünnep a családban, a szeretet
- Kultúra napja (január 22.): magyar kultúránk, Himnusz
- Téli közlekedés: korcsolyázás, kirándulás a hóban
- Drog hatása a szervezetre: drogmegelőzési előadás 8. osztály
- Egészség megőrzési órák a védőnő bevonásával: élet értékének, megőrzésének fontossága
- Európa-nap (május 5.): európainak lenni, közösség szerepe
- Anyák napja: az édesanya a családban
- Környezetvédelmi világnap (június 5.): osztálykiránduláson a természet védelme érdekében

8.7 Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Intézményünk ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulókban úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári léthez.

Megvalósulása tantárgyakban:

- hit- és erkölcstan foglalkozások, etika foglalkozások
- osztályfőnöki óra
- történelem óra

Megvalósulása tanórán kívüli foglalkozásokon, programokban:

A következő *iskolai rendezvények* egyik célja a felelősségvállalás másokért, önkéntesség igényének fejlesztése:

- Idősek napja – települési program
- idős lakosok köszöntése
- Névadó ünnepségeken való részvétel
- Települési egészségvédelmi napokon, falutakarításokon, szemétszedéseken való részvétel
- Papírgyűjtés

Az *osztályszintű főbb témák*, melyek a felelősségvállalás másokért, önkéntesség igényének fejlesztésével párhuzamba vonhatók:

- Tanulmányi kirándulás év elején: közlekedési szabályok megismerése
- Földünkért világnap (október 21.): élőhelyünk védelme, tisztelete
- Idősek napja (október 1.): idősek segítése, tisztelete
- Október 23.: emlékezés a múltra, dicső tettekre
- Karácsony: (osztálykarácsony) ünnep a családban, a szeretet
- Nemzeti ünnep: 1848. március 15-én
- Európa-nap (május 5.): európainak lenni, közösség szerepe

- Környezetvédelmi világnap (június 5.): osztálykiránduláson a természet védelme érdekében

8.8 Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Megvalósulása tantárgyakban:

- hit-és erkölcstan óra, etika foglalkozások
- osztályfőnöki óra
- magyar nyelv és irodalom óra
- természettudományos órák (környezetismeret, természetismeret, földrajz, biológia, fizika, kémia)

Megvalósulása tanórán kívüli foglalkozásokon, programokban:

Az alábbi *iskolai rendezvények* főbb célja a környezettudatosság fejlesztése:

- Települési egészségvédelmi napokon, falutakarításokon, szemétszedéseken való részvétel
- Papírgyűjtés
- Iskolánk egészségvédelmi programja, környezeti nevelés programja

Az *osztályszintű főbb témák*, melyek az környezettudatosság fejlesztésével párhuzamba vonhatók:

- Tanulmányi kirándulás év elején: közlekedési szabályok megismerése
- Állatok világnapja (október 1.): élőhelyünk védelme, tisztelete
- Téli közlekedés: korcsolyázás, kirándulás a hóban
- Egészség megőrzési órák a védőnő bevonásával: élet értékének, megőrzésének fontossága
- Európa-nap (május 5.): európainak lenni, közösség szerepe
- Környezetvédelmi világnap (június 5.): osztálykiránduláson a természet védelme érdekében

8.9 Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítania, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.
Ezért fejleszteni kell bennük a segítéssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Megvalósulása tantárgyakban:

- osztályfőnöki óra
- földrajz óra
- történelem óra
- hit- és erkölcstan óra, etika foglalkozások
- technika, informatika óra

Megvalósulása tanórán kívüli foglalkozásokon, programokban:

Az alábbi *iskolai rendezvények* főbb célja a pályaorientáció fejlesztése:

- szülői értekezletek
- pályaválasztási programokon való részvétel (megyei munkaügyi központ által szervezett továbbtanulást segítő programok)
- kompetenciafejlesztő szakkör
- nyelvvizsga-felkészítő foglalkozások, középiskolai felvételi vizsgára felkészítő foglalkozások
- tehetséggondozó szakkör
- pályaorientációs projektnap, tanítás nélküli nap

Az *osztályszintű főbb témák,* melyek az pályaorientáció fejlesztésével párhuzamba vonhatók:

- Szakmák, családi foglalkozások megismerése
- vállalkozási ismeretek tanítása osztályfőnöki órán

8.10 Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. Ennek érdekében iskolánk biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

Megvalósulása tantárgyakban:

- osztályfőnöki óra
- matematika óra
- földrajz óra
- történelem óra

Megvalósulása tanórán kívüli foglalkozásokon, programokban:

Az alábbi *iskolai rendezvények* főbb célja a gazdasági ismeretek fejlesztése:

- szülői értekezletek, szülő fórumok
- pályaválasztási programokon való részvétel (megyei munkaügyi központ által szervezett továbbtanulást segítő programok)
- kompetenciafejlesztő szakkör
- tehetséggondozó szakkör

Az *osztályszintű főbb témák,* melyek az gazdasági ismeretek fejlesztésével párhuzamba vonhatók:

- Szakmák, családi foglalkozások megismerése

- vállalkozási, gazdasági, pénzügyi ismeretek tanítása osztályfőnöki órán

8.11 Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusaival, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

Megvalósulása tantárgyakban:

- magyar irodalom és nyelvtan óra
- osztályfőnöki óra
- történelem óra (integrálva a médiaismereti tananyagtartalom)

Megvalósulása tanórán kívüli foglalkozásokon, programokban:

A következő *iskolai rendezvények* főbb célja a médiatudatosság fejlesztése:

- Iskolai műsorainkon való szereplés

Az *osztályszintű főbb témák,* melyek az erkölcsi neveléssel párhuzamba vonhatók:

- iskolai műsorainkon való szereplés előtt ennek tudatosítása
- Falutévével való találkozás- média szerepe
- Médiatudatosság fejlesztését támogató programokon való részvétel

8.12 A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáférésével kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

Megvalósulása tantárgyakban:

A tantárgyak esetében fontos feladat a tanulásmódszertan fejlesztése, melyre külön figyelmet kell fordítani az egyes tanmenetekben.

Megvalósulása tanórán kívüli foglalkozásokon, programokban:

A tanulásmódszertannal kapcsolatos *iskolai rendezvények*:

- Szülői munkaközösség ülései, szülői fórumok, értekezletek
- Tanulásmódszertan foglalkozások
- Tehetséggondozás szakkörök, korrepetálások

Az *osztályszintű főbb témák*, melyek a tanulás tanításával párhuzamba vonhatók:

- Tanulás tanítását támogató osztályfőnöki órák

9. Kulcskompetenciák

A Nat az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, arra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat, továbbá azokat, amelyek jellemzői, hogy egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

9.1 A tanulás kompetenciái

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az ember képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve a hatékony gazdálkodást az idővel és az információval. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készteti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását, a képességek együttesére támaszkodó készségeit a legkülönbözőbb helyzetekben alkalmazza: tanulási és képzési folyamataiban, otthon, valamint a munkában egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

Az életben jól hasznosítható, a munka- vagy karriercélok elérését szolgáló tanuláshoz az embernek megfelelő ismeretekkel kell rendelkeznie saját képességeiről, a szükséges kompetenciákról, tudástartalmakról és szakképesítésekről. A hatékony és önálló tanulás feltétele, hogy ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, készségeinek és szaktudásának erős és gyenge pontjait, valamint képes legyen megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatásokat, támogatásokat.

A hatékony és önálló tanulás olyan alapvető készségek meglétét igényli, mint az írás, olvasás, számolás, valamint az IKT-eszközök használata. Ezekre épül az új ismeretek elsajátítása, feldolgozása és beépítése. A hatékony és önálló tanulás további feltétele a saját tanulási stratégia kialakítása, a motiváció folyamatos fenntartása, a figyelem összpontosítása, valamint a tanulás szándékának és céljának kritikus mérlegelése.

A tanulónak képesnek kell lennie a közös munkára és arra, hogy tudását másokkal megossza, saját munkáját tárgyilagosan értékelje, és szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

A pozitív attitűd tanulás iránti belső motivációt feltételez, amelynek folyamatos fenntartásához elengedhetetlen, hogy az ember korábbi tanulási és élettapasztalatait felhasználja, új tanulási lehetőségeket kutasson fel, és a tanultakat az élet minden területén széles körben alkalmazza.

9.2 Kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)

9.2.1 Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények, vélemények kifejezését és értelmezését, megőrzését és közvetítését szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás szóban és írásban), valamint a helyes, öntudatos és alkotó nyelvhasználatot az oktatásban és képzésben, a társadalmi és kulturális tevékenységek során, a családi és a társas életben, a munkában és a szabadidős tevékenységekben, a társas valóság formálásában.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

Az anyanyelvi kommunikáció az anyanyelv elsajátításának folyamata és eredménye, amely természeténél fogva kapcsolódik az egyén kognitív képességeinek fejlődéséhez. Az anyanyelvi kommunikáció feltétele a megfelelő szókincs, valamint a nyelvtan és az egyes nyelvi funkciók ismerete. Ez a tudásanyag felöleli a szóbeli és írásbeli kapcsolattartás fő típusainak, az irodalmi és nem irodalmi szövegek egész sorának, a különböző nyelvi stílusok sajátosságainak, valamint a különféle helyzetekben a nyelv és a kommunikáció változásainak ismeretét.

Az ember rendelkezik azzal a képességgel, hogy változatos helyzetekben, szóban és írásban képes másokkal érintkezni, kommunikációját figyelemmel tudja kísérni, és a helyzetnek megfelelően tudja alakítani. Képes nyelvileg megalkotni és kifejezni saját valóságát és valóságértelmezését, a nyelvhasználaton keresztül mások valóságértelmezését megismerni és a sajátjával összevetni, összehangolni, vagy ütköztetni. Képes a nyelvhasználat útján ismereteket szerezni és ismereteit gazdagítani, illetve új ismereteket, tudást létrehozni. Képes megkülönböztetni és felhasználni különböző típusú szövegeket, továbbá információkat keresni, gyűjteni, feldolgozni és közvetíteni. Tud segédeszközöket használni, saját szóbeli és írásbeli érveit a helyzetnek megfelelően, etikusan és meggyőzően kifejezni.

A pozitív attitűd magában foglalja a társas viszonyokra érzékeny, tudatos, érdeklődő és önkritikus magatartást, a törekvést az építő jellegű párbeszédre, az igényes megnyilvánulás értékének felismerését, az esztétikai minőség tiszteletét, mások megismerésének igényét és az anyanyelv iránti felelősség vállalását. Ehhez ismerni kell az anyanyelv és a nemzeti kultúra, a nyelv és a valóság, a kommunikáció és a társas világ közötti összetett kapcsolatot, a nyelv változó-változtató természetét, másokra gyakorolt hatását, a társadalmilag felelős nyelvhasználat jelentőségét.

9.2.2 Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció – az anyanyelvi kommunikációhoz hasonlóan – az alapvető nyelvi készségekre épül: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése idegen nyelven különböző tevékenységi formákban. Ilyen a hallott és olvasott szöveg értése, a szövegalkotás és az interakció szóban és írásban. Ezek a tevékenységek az élet különböző területein – oktatás és képzés, munka, családi és társas élet,

szabadidős tevékenységek – az egyén szükségleteinek megfelel□en folynak. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességekre és készségekre is támaszkodik, mint a közvetítés az anyanyelv és az idegen nyelv között, valamint más kultúrák megértése. A nyelvhasználó tudásszintje változhat a különböző nyelvek, nyelvi tevékenységek (hallott szöveg értése, beszédkészség, olvasott szöveg értése, íráskészség és közvetítő készség), valamint az idegen nyelvet használó társadalmi-kulturális háttere, igényei és érdeklődése szerint.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

A kommunikatív nyelvi kompetencia lexikális, funkcionális, grammatikai és szövegalkotási ismereteket, valamint szocio- és interkulturális készségeket feltételez. Az élethosszig tartó tanuláshoz a nyelvhasználónak el kell sajátítania az önálló tanulás stratégiáit és az ehhez szükséges eszközök használatát.

A pozitív attitűd magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődést és kíváncsiságot.

9.3 Digitális kompetenciák

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (információs és kommunikációs technológia, a továbbiakban IKT) és a technológiák által hozzáférhetővé tett, közvetített tartalmak magabiztos, kritikus és etikus használatát a társas kapcsolatok, a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul:

- az információ felismerése (azonosítása), visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje;
- digitális tartalomalkotás és -megosztás, továbbá kommunikációs együttműködés az interneten keresztül.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

A digitális kompetencia az IKT természetének, szerepének és lehetőségeinek megértését, alapos ismeretét, illetve ennek alkalmazását jelenti a személyes és társadalmi életben, a tanulásban és a munkában. Magába foglalja a főbb számítógépes alkalmazásokat – szövegszerkesztés, adattáblázatok, adatbázisok, információtárolás és -kezelés, az internet által kínált lehetőségek és az elektronikus média útján történő kommunikáció (e-mail, hálózati eszközök) – a szabadidő, az információ-megosztás, az együttműködő hálózatépítés, a tanulás, a művészetek és a kutatás terén.

A tanulónak értenie kell, miként segíti az IKT a kreativitást és az innovációt, ismernie kell az elérhető információ hitelessége és megbízhatósága körüli problémákat, valamint az ezek kiszűrésére használatos alapvető technikákat, továbbá az IKT interaktív használatához kapcsolódó veszélyeket és etikai elveket, valamint a szerzői jogból és a szoftver-tulajdonjogból a felhasználókra vonatkozó jogi kereteket.

A szükséges készségek magukba foglalják az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a kritikus alkalmazást, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését. Ide tartozik a komplex információ előállítását, bemutatását és megértését elősegítő eszközök használata, valamint az internet alapú szolgáltatások elérése, az ezek segítségével történő keresés, az IKT alkalmazása a kritikai gondolkodás, a kreativitás és az innováció területén.

Az IKT használata kritikus és megfontolt attitűdöket igényel az elérhető információ és az interaktív média felelősségteljes alkalmazása érdekében. A digitális kompetencia fejlődését segítheti továbbá az aktív részvétel a kulturális, társadalmi és/vagy szakmai célokat szolgáló közösségekben és hálózatokban. Az informatika mindennapi életünk szerves részévé vált. A földrajzi elhelyezkedésből és az anyagi különbségekből adódó esélyegyenlőtlenség jelentősen

csökkenthető az informatikai eszközök és a könyvtári szolgáltatások használatával. Az információ nyilvánossá és mindenki számára hozzáférhetővé válása esélyt ad a demokrácia erősítésére.

9.4 Matematikai, gondolkodási kompetenciák

A matematikai és gondolkodási kompetenciák kialakításához elengedhetetlen az olyan meghatározó bázisképességek fejlesztése, mint a matematikai gondolkodás, az elvonatkoztatás és a logikus következtetés. E kompetencia összetevőit alkotják azok a készségek is, amelyekre támaszkodva a mindennapi problémák megoldása során a matematikai ismereteket és módszereket alkalmazzunk.

A matematikai kompetencia kialakulásában, hasonlóan más területekhez, az ismeretek és a készség szintű tevékenységek egyaránt fontos szerepet töltenek be.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

A matematikai ismeretek magukban foglalják a számok, mértékek, struktúrák, az alapműveletek és az alapvető matematikai fogalmak, jelölések és összefüggések készség szinten alkalmazható tudását.

A matematikai kompetencia azt jelenti, hogy felismerjük az alapvető matematikai elveket és törvényszerűségeket a hétköznapi helyzetekben, elősegítve a problémák megoldását a mindennapokban, otthon és a munkahelyen. E kompetencia teszi lehetővé a törvényszerűségek felismerését a természetben, és alkalmassá tesz az érvek láncolatának követésére, a matematika nyelvén megfogalmazott törvények megértésére. A matematikai műveltséghez való pozitív hozzáállás annak az igazságnak a tiszteletén alapul, hogy a világ rendje megismerhető, megérthető és leírható.

A kulcskompetenciáknak megfelelően a matematikai műveltség fejlesztésének kiemelt területe a biztos számolási készség kialakítása. Ugyancsak nagy gondot kell fordítani a kommunikáció fejlesztésére (a szövegértésre, mások szóban és írásban közölt gondolatainak meghallgatására, megértésére, a saját gondolatok közlésére), az érveken alapuló vitakészség fejlesztésére.

A tanulók matematikai fejlődése és a tanulási folyamat során alapvető, hogy ki tudják választani és alkalmazni tudják a természeti és társadalmi jelenségekhez illeszkedő modelleket, gondolkodásmódokat (analógiás, heurisztikus, becslésen alapuló, matematikai logikai, axiomatikus, valószínűségi, konstruktív, kreatív stb.), módszereket (aritmetikai, algebrai, geometriai, függvénytani, statisztikai stb.) és leírásokat. Ugyanakkor fontos a modellek érvényességi körének és gyakorlati alkalmazhatóságának eldöntését segítő készségek kialakítása, valamint az ezeket megalapozó képességek fejlesztése. Egyaránt lényeges a reproduktív és a problémamegoldó, alkotó gondolkodásmód megismerése, elsajátítása, miközben nem szorulhatnak háttérbe az alapvető tevékenységek (pl. mérés, alapszerkesztések), műveletek (pl. aritmetikai, algebrai, transzformációk) automatizált végzése sem. A tanulás elvezethet a matematika szerepének megértésére a természet- és társadalomtudományokban, a humán kultúra számos ágában.

Fontos néhány neves matematikus és a tudomány fejlődése során felmerült, érdekes matematikai probléma megismertetése a diákokkal.

A tanítás folyamán tudatosítandó, hogy érték a pontos, kitartó, fegyelmezett munkavégzés, az önellenőrzés igénye, a sajátunkétól eltérő szemlélet tisztelete. A matematikai értékek és eredmények megismerésének köszönhetően a tanulók hatékonyan használhatják megszerzett kompetenciáikat az élet különböző területein.

9.5 Személyi és társas kapcsolati kompetenciák

A személyes, értékalapú, személyek és kultúrák közötti párbeszédre nyitott szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel, valamint a közösségi beilleszkedés feltételei. A közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amelynek révén az ember hatékony és építő módon vehet részt az egyre sokszínűbb társadalmi és szakmai életben, továbbá – ha szükséges – képes a konfliktusok megoldására.

Az állampolgári kompetencia lehetővé teszi, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudást felhasználva aktívan vegyünk részt a közügyekben.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

Az állampolgári kompetencia a demokrácia, az állampolgárság fogalmának és az állampolgári jogoknak az ismeretén alapul, ahogyan ezek az Európai Unió Alapjogi Chartájában és a nemzetközi nyilatkozatokban szerepelnek, és ahogyan ezeket helyi, regionális, nemzeti, európai és nemzetközi szinten alkalmazzák. A kompetencia magába foglalja az aktuális események, valamint a nemzeti, az európai és a világtörténelem főbb eseményeinek és tendenciáinak, továbbá a társadalmi és politikai mozgalmak valós céljainak, értékeinek és törekvéseinek az ismeretét. Idetartozik az európai integráció és az EU struktúráinak, főbb célkitűzéseinek és értékeinek az ismerete, valamint az európai sokféleség és a kulturális azonosságtudat fontosságának tudatosítása egyaránt.

A pozitív attitűdök az emberi jogok teljes körű tiszteletén alapulnak, ideértve az egyenlőség, a demokrácia, vallási és etnikai sokszínűség tiszteletben tartását. Pozitív attitűd a településhez, országhoz, a nemzethez, az EU-hoz és általában az Európához való tartozás tudata, a részvétel iránti nyitottság a demokratikus döntéshozatal valamennyi szintjén, valamint a felelősségérzetnek és a közösségi összetartozást megalapozó közös értékek, demokratikus elvek elfogadásának és tiszteletben tartásának kinyilvánítása. Az alkotó részvétel az állampolgári tevékenységeket, a társadalmi sokféleség és kohézió, valamint a fenntarthatóság támogatását és mások értékeinek, magánéletének tiszteletét is jelenti.

A személyes és szociális jólét megköveteli, hogy az egyén rendelkezzék a saját fizikai és mentális egészségére vonatkozó ismeretekkel és alkalmazza is őket. A kiegyensúlyozott kapcsolatok és a társadalmi életben való aktív, sikeres részvétel érdekében elengedhetetlen a normatudat és az általánosan elfogadott magatartási szabályok elsajátítása. Fontos az egyénnel, a csoporttal, a munkaszervezettel, a nemek közti egyenlőséggel, a megkülönböztetés-mentességgel, a társadalommal és a kultúrával kapcsolatos alapvető fogalmak ismerete. Kívánatos a tájékozódás az európai társadalmak kulturális és társadalmi-gazdasági viszonyaiban, továbbá a nemzeti és az európai identitás kapcsolatának a megértése is.

E kompetencia alapja az a sokféle képességre épülő készség, hogy az ember különféle területeken tud hatékonyan kommunikálni, figyelembe veszi és megérti a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereiben bizalmat kelt, és empátiával fordul feléjük.

Az attitűdök vonatkozásában az együttműködés, a magabiztosság és az integritás a legfontosabb. Nélkülözhetetlen még a társadalmi-gazdasági fejlődés, az interkulturális kommunikáció iránti érdeklődés. Az attitűd fontos része a személyes előítéletek leküzdése és a törekvés a kompromisszumra. Ide tartozik még a stressz és a frusztráció megfelelő kezelése, valamint a változások iránti fogékonyság.

A társadalomismeret és az állampolgári ismeretek tartalmainak feldolgozása jó alapot ad a tudatos közéleti részvételhez, és a kulcskompetenciák kialakításán keresztül erősíti a demokrácia értékeinek (többek között a jogállamiság, részvétel a döntéshozatalban, a társadalmi igazságosság, az önrendelkezés, a szolidaritás, a tolerancia, az együttélés) tiszteletét.

A kompetenciaterület legfontosabb általános fejlesztési feladatai:

- a személyiségi és emberi jogok tiszteletére, az erkölcsi értékekre nevelés;
- a nemzettudat és állampolgári ismeretek kialakítása, tudatosítása, fejlesztése;
- a társadalmi igazságosság, méltányosság és szolidaritás értékeinek tudatosítása;
- a társadalmi, gazdasági problémák iránti érzékenység megteremtése;
- a környezetért és fenntarthatóságért érzett felelősség kialakítása;
- más kultúrák megismerése és elfogadása, különös tekintettel a Kárpát-medencében együtt élő népekére, vallásokra;
- a demokratikus intézményrendszer működésének megértése;
- az egyenlő bánásmóddal és esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismeretek és készségek fejlesztése;
- a társadalomtudományi szemlélet és gondolkodás kialakítása, az ilyen természetű problémák vizsgálatához és elemzéséhez szükséges készségek kialakítása és fejlesztése.

A társadalomtudományi műveltség többrétegű. Nemcsak ismereteket, hanem intellektuális eszközöket is biztosítani kell a diákoknak ahhoz, hogy képesek legyenek reflektálni és kritikusan értékelni, mert csak így alkalmazhatják hatékonyan a megszerzett tudást.

Az 1–4. évfolyamokon a műveltségterület egyes tartalmait olvasmányok, tevékenységek révén dolgozzák fel. A tanulók ebben a képzési szakaszban a történelmi látásmód (időbeliség, helyszín, szereplők), továbbá az erkölcsi gondolkodásmód alapelemeit sajátíthatják el a személyes, családi históriák, valamint a magyar történelem jelentős eseményeinek, szereplőinek megismerésén keresztül.

Az 5–8. évfolyamokon a tananyag feldolgozásának alapelve a történetek elbeszélésén, megjelenítésén alapuló, tevékenység-központú történelemtanítás, amelynek egyik eszköze a jelentős történelmi személyiségek bemutatása. Fontos szempont a szűkebb és tágabb környezet történelmi, kulturális, vallási értékeinek átadása, valamint az, hogy a diákok megismerjék a történelmi múltat feldolgozók (történész, régész, nyelvész) munkájának alapelemeit. Ezt a törekvést támogatja a múzeumok és más közgyűjtemények (pl.: levéltárak) látogatása, rendeltetésének, szerepének ismerete. A képzési szakasz második felében a történelmi gondolkodás továbbfejlesztése áll a középpontban, a történelmi dokumentumok feldolgozása pedig a társadalmi és állampolgári normák elsajátítására is irányul.

9.6 A kreativiás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

Az kreatív alkotás, önkifejezés kompetenciái magukban foglalják az esztétikai megismerést, illetve az elképzelések, képzetek, élmények és érzések kreatív kifejezésének elismerését, befogadását mind a hagyományos művészetek nyelvén, mind a média segítségével, különösen az irodalomban, a zenében, a táncban, a drámában, a bábjátékban, a vizuális művészetekben, a tárgyak, épületek, terek kultúrájában, a modern művészeti kifejezőeszközök, a fotó és a mozgókép segítségével.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

E kompetenciaterület feltételezi a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség tudatosítását, a főbb művészeti alkotások értő és beleérző ismeretét a népszerű kortárs kultúra és kifejezésmódok vonatkozásában is. Ide tartozik az európai országok, nemzetek és a kisebbségek kulturális és nyelvi sokfélesége megőrzésére irányuló igénynek, a közízlés fejlődésének, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepének a megértése is.

Olyan képességek és készségek értendők ide, mint a művészi önkifejezés, a művészi érzék, a műalkotások és előadások értelmezése és elemzése, a saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása, s ez által az általános életminőség javítása.

A pozitív attitűdök alapját a művészet szeretete, a művészi kifejezés sokfélesége iránti nyitottság és az esztétikai érzék fejlesztésére való hajlandóság képezi. A nyitottság, az érdeklődés, a fogékonyság fejleszti a kreativitást és az azt támogató készséget, hogy a művészi önkifejezés és a kulturális életben való részvétel révén gazdagodjon az állampolgárok önismerete, emberi kapcsolatrendszere és eligazodó készsége a világban.

A zenei élmény személyiség- és közösségformáló erejének pedagógiai jelentősége messze túlmutat a zenélés tevékenységén.

A zenei nevelés kiemelten fontos része az iskolai tantervnek; a zene az érzelmi intelligencia, az önismeret, az empátia, a figyelemirányítás fejlesztésének eszköze (az érzelmek, a nyitottság és a figyelem iskolája).

A kulturális tudatosság kompetenciáinak fejlesztése

A befogadáshoz szükséges képességek a művészeti alkotásokra vonatkozó tájékozódást segítő emlékezet, a koncentráció, a kreatív fantázia, azonosulás a művészeti folyamatokkal és tartalmakkal, valamint a zenei, drámai, önkifejezési formák során zajló történések értelmezésének képessége.

A dráma és tánc a közös, aktív tevékenységek élménye révén segíti elő a tanulók alkotó- és kapcsolatteremtő készségének kibontakozását, összpontosított, megtervezett munkára szoktatását, testi-térbeli biztonságának javulását, idő- és ritmusérzékének fejlődését.

Hozzájárul mozgásuk harmóniájához és beszédük tisztaságához, szolgálja ön- és társismeretük gazdagodását, segít az oldottabb és könnyebb kapcsolatépítésben és az önkifejezésben. Különösen alkalmas a fogékonyság, a fantázia, a koncentráció, valamint a tolerancia és az együttműködés fejlesztésére. A tanulói tevékenységek a gondolatok és érzelmek kifejezését, a drámai és színházi kifejezési formák megértését szolgálják.

9.7 Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A innovációs és a vállalkozói kompetencia segíti az embert, hogy igyekezzék megismerni tágabb környezetét, és ismeretei birtokában képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. Ez tudást, kreativitást, újításra való törekvést és kockázatvállalást jelent, valamint azt, hogy az egyén céljai érdekében terveket készít és valósít meg. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek, készségeknek és magatartásformáknak, amelyekre a mindennapi életben, a társadalomban és a munkahelyen szükség van.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

A szükséges ismeretek egyrészt az ember személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek, kihívások felismerését, értelmezését, másrészt a gazdaság működésének átfogóbb megértését és a pénz világát érintő magabiztos tájékozódást foglalják magukban. Az egyénnek tudatában kell lennie a vállalkozások működésének pénzügyi és jogi feltételeivel is.

Olyan készségek, képességek tartoznak ide, mint a tervezés, a szervezés, az irányítás, a vezetés, a feladatok megosztása, az elemzés, a kommunikáció, a jó ítélőképesség, a tapasztalatok értékelése, a kockázatfelmérés és -vállalás, a munkavégzés egyénileg és csapatban, valamint az etikus magatartás.

A pozitív attitűdöt a függetlenség, az alkotó- és újítókészség, a célok elérésére irányuló motiváció és eltökéltség jellemzi a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában.

10. A tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei

1. Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket a közoktatásért felelős miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van: testnevelés, technika, rajz.

2. Fontos fejlesztendő terület a digitális taneszköztár, melynek részei a személyi számítógépek mellett az aktív táblák, ezekhez szükséges alkalmazási programok és egyéb digitális taneszköz-szoftverek.

3. Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

4. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleteken) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

5. A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének
- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használható.
- A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.
- Figyelembe vesszük a szülők anyagi lehetőségeit is.
- Illusztráltság, érdekesség, problémák bemutatása, mint motivációs tényező.
- Az érthetőség, életszerűség, pontosság, jól áttekinthető szerkezet, mint az ismeretátadásban fontos szempont.
- A differenciált feladatadásra való alkalmasság, mint a pedagógus tanulásirányítási munkáját megkönnyítő tényező.
- Az ismeretek alkalmazását gyakoroltató, rendszerező kérdéseket tartalmazó könyv, mint a tanulásban, a készségfejlődést segítő eszköz-szerep.
- A digitális taneszközök esetében célunk a minél fejlettebb technológiák alkalmazása, megújítása a rendelkezésre álló anyagi források és pályázati lehetőségek kihasználásával.

6. Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve más támogatásokból egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók – a törvényi ingyenesen használhatják.

11. Esélyegyenlőséget szolgáló tevékenységek

Célunk az, hogy iskolánkban érvényesüljön a

- diszkrimináció mentesség
- szegregáció mentesség
- integráció biztosítása
- halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának támogatása
- minőségi oktatáshoz történő egyenlő hozzáférés biztosítása.

11.1 A tanulók esélyegyenlőségének biztosításával kapcsolatos alapelvek

1. A tanulók bárminemű, különösen nemük, koruk, nemzetiségük, fajuk, származásuk, vallásuk miatti hátrányos megkülönböztetésétől való tartózkodás.
2. A hátrányos megkülönböztetés minden eszközzel való megelőzése és megakadályozása, kivéve az oktatás jellegéből vagy természetéből egyértelműen következő, szükséges megkülönböztetés eseteit.
3. A tanév alatti értékelés, vizsga során az adott tárgy elsajátításához szükséges készségek, képességek, jártasságok, tárgyi tudás minősítése az egyedüli szempont.
4. Befogadó, diszkrimináció-mentes légkör biztosítása a tanulók számára.
5. A tanulók emberi értékeit, méltóságát, egyediségének tiszteletben tartása az oktatás során.
6. A tanulók esélyegyenlőségének biztosítása érdekében:
   - Figyelemmel kísérjük a hátrányos helyzetű csoportokba tartozó tanulók helyzetét, folyamatosan kapcsolatot tartunk, együttműködünk a szociális és gyermekjóléti ellátások tekintetében illetékességgel és hatáskörrel bíró intézményekkel, szervezetekkel, részt veszünk a gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetésében.
   - Az iskola a megfelelő személyi feltételek biztosításával, a szükséges eszközök, felszerelések folyamatos beszerzésével segíti elő az SNI tanulók megfelelő oktatásának folyamatát. (korrepetálás, felzárkóztatás, egyéni bánásmód, differenciálás)

11.2 Pályaorientáció

Pályaválasztást elősegítő tevékenységünkben számítunk a pályaválasztási tanácsadó és a Győr-Moson-Sopron Megyei Iparkamara és a megyei pedagógiai szakszolgálat keretében működő pályaválasztási tanácsadásra.

A sikeres pályaorientációs munka összetevői:

- a tanulók ismerete
- a tanulók önismeretének fejlesztése
- pályaismeret
- pályaalkalmasság

A tanulók megismerése a pályaorientáció szempontjából a tantestület valamennyi tagjának törekednie kell arra, hogy megismerje a tanulók:

- verbális és nem verbális képességét,
- tanulási és problémalátási képességét,
- intelligenciáját,
- kreativitását,
- speciális képességeit (manuális, zenei, sport, matematikai, nyelvi, stb.)
- az érdeklődését és annak:
- irányait,
- intenzitását,
- tartósságát,
- érzelmi telítettségét és
- szerepét a pályaválasztásban.

Tájékozódás szükséges a tanulók egészségi állapotáról:

- - fizikai állóképességéről,
- - súlyosabb betegségeiről,
- - érzékszerveinek főbb jellemzőiről,
- - mozgáskoordinációjáról.

A pedagógus tájékozódása terjedjen ki:

- - a családi háttérre,
- - a gyermek szűkebb települési és társadalmi környezetére,
- - a család műveltségi szintjére és igényességére,
- - szociokulturális szükségleteire,
- - gazdasági helyzetére,
- - a szülők pályaelképzelésére.

Pályaválasztási tevékenységünk céljai

Kiemelt figyelmet fordítunk tanulóink pályaorientációjára, a sikeres pályaválasztás elősegítésére. Arra törekszünk, hogy az iskolánkban végzettek többsége megállja helyét a választott szakmákban, iskolákban. Célunk, hogy a szülővel közösen megtaláljuk azt az utat, amely megfelel a tanuló egyéni képességeinek, érdeklődésének és tudásának.

A pályaválasztás színterei

Osztályközösségben:

- osztályfőnöki óra,
- szaktanár segítsége,
- a szülői értekezlet.

Iskolai szinten:

- pályaválasztási szülői értekezlet középiskolákból meghívott előadókkal
- faliújság.

Tanáraink pályaválasztási tevékenységében a következő célokat valósítják meg:

- Pedagógiai feladatunk és osztályfőnöki kötelességünk, hogy feltárjuk a tanulóinkban lévő adottságokat, képességeket. Gondozzuk a tehetségeket (versenyek, szakkörök), és a hátrányos helyzetűeket felzárkóztassuk.
- Tudatosítjuk diákjainkban, hogy adottságaik, felkészültségük, érdeklődésük mely pályákra, iskolákra, szakmai területekre teszik őket alkalmassá.
- Szakmai munkánkkal segítő hátteret adunk egyéni elképzelésük realizálásához.

- Tudatosítjuk a tanulókban, hogy milyen értékekkel, pozitív tulajdonságokkal rendelkeznek.
- Pályatükörrel és információs anyagok közlésével, tanórai és választható szabadidős elfoglaltságok sorával segítjük elő a pályaorientációt, a megfelelő szakma kiválasztását.
- Nevelő munkánkkal erősítjük diákjainkban azt a követendő magatartást, hogy a kitartás hozhat elismerést és sikert számukra.
- Célunk az is, hogy önmaga is megismerje saját adottságait, és ezek kifejtési lehetőségeit.

12. Egyéb pedagógiai feladatok

12.1 A szorobán használata matematika órákon

Az általános iskola kezdő szakaszán a matematika tanulása alapozó jellegű. A képességfejlesztésnek kiemelt szerepe van. Nagyon fontos, hogy a gyermekek az életkoruknak megfelelő számkörben biztos szám- és műveletfogalomra épülő számolási készséggel rendelkezzenek. Ehhez elengedhetetlen, hogy biztonságosan eligazodjanak a tízes számrendszerben. A szorobán megismerésével, rendszeres használatával mindez biztosítható.

12.1.1 A program célja

A program célja kettős. Egyrészt az alapvető matematikai képességek kialakítása, a gondolkodás fejlesztése, másrészt a matematika tanulása iránti érdeklődés felkeltése, a pozitív attitűd alapozása.

Bár a program tantárgyhoz kötött, a kognitív (megismerő) képességeket fejleszti, transzfer hatásán keresztül az agy azon területére hat, amely például a nyelvtanulásért, a zene, a képzőművészet befogadásáért felelős.

12.1.2 Miben segít a szorobán? Milyen képességeket fejleszt a szorobán?

A számok világának megismerése, törvényeinek megértése sok gyereknek okoz – néha megoldhatatlannak látszó- nehézséget. Súlyosbítja a helyzetet, hogy a szülők többsége nem titkolja ellenszenvét a matematika iránt. Ezen hibás szemlélet elleni harcot a kicsiknél kell kezdeni, az alapfogalmak, szemléletes, pontos tanításával. Ennek a munkának lehet egyik hasznos eszköze a szorobán.

A matematika területén:

- A matematika órákon a szorobán használatának leglátványosabb eredménye a gyors fejszámolás, mely napjainkban is nagyon fontos. Fejleszti a fejszámolás képességét, ugyanis az egységes ujjmozdulatok elraktározódnak az agyban, és onnan tetszés szerint előhívhatók. Kellő gyakorlás után mindazt, amit eszközzel meg tudnak csinálni, megcsinálják fejben is. (Órán naponta 5-10 percet használjuk az új tananyag előkészítéséhez vagy a régebbi gyakorlásához.)
- A szorobán kiválóan alkalmazható a tízes számrendszer felépítésének szemléletes bemutatására, valamint a számok képi megjelenítésére.
- Előnye a gyerekkorunkban használt számológéppel szemben, hogy a számok úgy jelennek meg, ahogy leírjuk őket, továbbá – kevesebb golyó lévén – könnyebben áttekinthető. (A 10 golyós nem segítette a számfogalom alakítását, mert ott egyenként leszámlálgathatták a golyókat.)
- A szorobán használatával jól kialakítható, illetve fejleszthető a helyiérték fogalma, lévén a tengelyeken jól megjeleníthető az egyes, tízes, százas stb. helyiérték. (Ez olyan gyerekeknél is megfigyelhető, akiknek egyébként nehezen alakult ki a számfogalmuk, vagy akik enyhén diszkalkuliára utaló jeleket produkáltak.)
- A természetes számokat szorobánnal láthatóvá tudjuk tenni, hiszen minden számnak van egy és csak egy képe.

- Lehetővé teszi, hogy lépésről, lépésre lássák a gyerekek a számolás folyamatát: Pótlást, bontást, összeadást, kivonást, helyi értékeket, szorzást, osztást, maradékos osztást, mértékváltást.
- Nem azonos a számológépek mechanikus használatával, mert a szorobán segíti a számfogalom alakítását, erősítését, közben állandó fejszámolásra, gondolkodásra ösztönöz.
- A szorobánnal jól szemléltethető a szorzás, a bennfoglalás és az egyenlő részekre bontás. Az eszköz elsősorban a megértést segíti, természetesen nem pótolja a szorzótábla biztos tudását. Az osztási maradék megértése gyakran gondot jelent a második osztályban, ez azonban a szorobánon jól látható, így könnyebben megérthető.
- A számolóeszköz sajátosságából adódóan támogat több gyakorlati megvalósítást (pl. a **pénzismeretet** is), ami ékesen igazolja tanulóink szemében, hogy a megszerzett tudás a mindennapi élet szükséges velejárója. Ugyanakkor a szóbeli számolási készség megszerzése közben **fejlődik az emlékezet és a képzelőerő**. A számokat, a részeredményeket egy sajátos rendszerben kell megjegyeznünk, az összetett feladatokhoz pedig erős, **fegyelmezett fantázia** szükséges. Az eszközön való számolás **koncentrált és kitartó figyelmet** igényel
- A számok kirakása és a műveletek végzése során a tanulók **finommotorikus** mozgása is intenzíven fejlődik. Az eszközön manipuláló kéz a figyelem középpontjába kerül, ügyesedik, terhelhetősége nő, mozgásának koordinációja más területre is hatással van.
- A gyerekek aktivitása lényegesen jobb, a szorobán a gyengébb képességű tanulók számára is **biztosítja a siker élményét**, hiszen a jól kimunkált **váltások mechanikus szintre emelésével** biztosan, gyorsan és pontosan számolnak ők is (elhanyagolható időeltolódással).
- A természetes számokkal végzett munka közben az egyesektől jobbra mindig vannak használaton kívüli oszlopok, amelyek alacsonyabb helyi értékek (pl. tizedek) létezését sejtetik, és bevezetésük után megértésüket segítik. Felsőben a negatív számok, a törtek, gyökvonás és hatványozás terén is használható.
- Bármilyen képességű gyermekek esetében (akár enyhén értelmi fogyatékosoknál is) a szorobánozás javítja a finom szenzomotorikus mozgást, fejleszti a figyelmet.
- További gyakorlati előnye még a szorobánnak a mértékegységek átváltásának szemléltetése. A mérés témakörének feldolgozásakor mindig gondot okozott a **mértékegységek váltása**. A szorobán erre is megoldást ad. A mértékegységek átváltását szorobán segítségével nagyon egyszerűen és biztonsággal végezhetjük. A váltás igen képszerűen jelenik meg a hosszúság, az űrmérték és tömeg mértékegységeinek átváltásakor. Mindhárom esetben a mértékegységek közötti váltószám a tíz hatványaival fejezhető ki. Ezt felhasználva egy egyszerű segédlettel, egy úgynevezett mértékváltó szalaggal végezzük a mértékegységek átváltását. A helyi értéket képviselő tengelyekhez kapcsoljuk a megfelelő mértékegységeket. Így a mértékegységek átváltása a megfelelő tengelyről való leolvasást jelenti.
- A szorobánnak nagy fegyelmező ereje van. Nem mindegy, hogy melyik ujjammal mit csinálok. Fontos, hogy a gyerek megtapasztalja, nem érdemes kapkodni, jobb egy kicsit gondolkodni helyette. (Pl. a + 99 esetében érdemesebb egyből százat hozzáadni, s utána elvenni belőle egyet, stb.) Az eszköz használatával fejlődik a tanulók figyelme, koncentrációs készsége, emlékezete, mely egyéb tantárgyak tanulását is elősegíti.

Az élet minden területére kihatóan:

- Neuropszichológusok véleménye szerint a szorobán használatakor mindkét agyfélteke egyszerre dolgozik, így különösen előnyös lehet később az idegen nyelvek elsajátítása szempontjából.
- A szorobános fejszámolás rendszeres gyakorlásának eredményeként a gyerekek vizuális memóriája gyorsan fejlődik. Jobb lesz a tanulók forma-, szám-, és szövegemlékezete, fejlődik gondolkodásuk.
- A szorobán használata fejleszti a vizuális memóriát (csukott szemmel történő „vak szorobánozás", amikor a gyerek úgy számol fejben, hogy közben maga elé képzeli a szorobán képét), valamint a verbális memóriát is. (Az órákon gyakran diktálás után dolgoznak a gyerekek, s aki egy-egy váltásnál elakad, kénytelen a többi számot fejben tartani ahhoz, hogy ne maradjon le.)

12.1.3 A szorobán felépítése

A szerkezetet egy **keret** tartja. Ebben a keretben **függőleges rudak** helyezkednek el, melyeken kis golyók csúsztathatók fel – alá. Fontos tartozék **a vízszintes keresztléc vagy értékléc**, (csak annak a golyónak van értéke, ami ehhez hozzáér.) Ez két részre osztja az eszközt. A felső mezőben levő golyók **öt egység**, az alsóban levők **egy egység** értékűek.

Az oszlopok egy-egy helyi értéket képviselnek. A keresztlécen apró pont jelöl meg minden harmadik oszlopot. Ezek egyikét választjuk egyes helyi értéknek. Az egyesektől balra a nagyobb, jobbra a kisebb helyi értékű oszlopokat találjuk.

Mielőtt számolni kezdenénk, nullára kell állítani a szorobánt. Ilyenkor a keresztléchez nem ér golyó.

Helyes ujjrend: A szorobán kezelése közben csak a jobb kéz mutató és hüvelykujját használjuk. Az alsó mezőben levő golyókat hüvelykujjal toljuk felfelé és mutatóujjal lefelé, míg a felső mezőben levő golyók mozgatása mindkét irányban mutatóujjal történik.

12.1.4 Versenyek

Hazánkban 1996 óta rendeznek országos szintű szorobán versenyt, ahol egyre több iskola egyre nagyobb számú tanulóval vesz részt. Az országos szorobán versenyt megelőzik a területi versenyek, ahonnan az 1-4 helyezett gyerek jut tovább. A térségi területi versenyt 1998 óta iskolánk szervezi minden évben. E verseny egyrészt az országos versenyre is juttat tovább diákokat, másrészt kyu-vizsgákat is le lehet tenni. Érdekessége a területi versenyeknek, hogy csak az juthat tovább, aki legalább 80%-ra teljesíti a feladatsort. Ezen több iskola, több mint 200 tanulója vesz részt.

A verseny első és második osztályban 3 részből áll. Az "A" feladatlap fejszámolás, a "B" szorobánon való számolás, míg a "C" logikai feladatsor. Harmadik és negyedik osztályban "D" résszel bővül a megoldandó feladatok köre, mely szorzást, illetve osztást is tartalmaz. 5-8. osztályosok számára is van verseny, az ő feladatsorok is koruknak megfelelő nehézségű (pl. két és háromjegyű számok szorzása, osztása, illetve sokkal bonyolultabb logikai feladatok).

A szorobán lehetőséget biztosít egy másfajta „versenyzési módra" is, melyen mindenki csak „magával versenyez". Ezen olyan gyerekek is részt vehetnek, akik egyébként nem vesznek részt matematikai versenyeken, hiszen logikai készségük kevésbé fejlett. Ez az ún. Kyú vizsga, mely egyfajta szintfelmérő, ahol –(akárcsak a küzdősportokban a dan, vagy a különböző színű

övek megszerzése) - egy bizonyos feladatsort kell százalékra teljesíteni meglehetősen szűk időkeretek között. Kyú versenyen is egyre több iskola tanulói vesznek részt. Érdekessége a Kyú vizsgáknak, hogy nincs osztályhoz kötve, bárki bármikor jelentkezhet 10-es, 9-es, 8-as stb. vizsgára, ha tudását megfelelőnek érzi. 4 éve felnőttek is részt vehetnek ezen a vizsgán. Felkészülésüket tanfolyamon biztosítjuk. A gyerekek számára külön plusz élményt jelent, hogy a tudásukat igazoló oklevelet Japánból kapják meg.

Kezdetektől ott vagyunk az országos versenyeken. Van már országos szorobán bajnokunk, második, harmadik, negyedik stb. helyezettünk is.

12.1.5 Beépülése az oktatásba

A szorobánt **alsó tagozatban** a matematika órán használhatják a tanulók. A matematika tantárgyat oktató pedagógus döntése, hogy alkalmazza-e a tanórákon az eszközt. Amennyiben alkalmazza, akkor a Helyi tantervben meghatározott tananyag-tartalmakat kell ebben az esetben is megvalósítani, és a tanórai eszközök között szerepeltetni a szorobánt.

Felső tagozatban szakköri foglalkozásokon gyakorolják az eszköz használatát, de ha a matematikát oktató pedagógus engedélyezi, a tanórákon is használhatják.

12.2 A tanulók fizikai állapotának felmérése

1. A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik el a testnevelés órákon, január - május hónapban. A felmérés a „NETFITT” című tesztrendszer alapján került összeállításra.
2. A mérés eredménye alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják, és ezt az internetes program segítségével a fenntartó és a szülők tudomására hozzák.
3. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósítási módját a Nemzeti köznevelésről szóló törvény 27.§ (11.) bekezdése alapján szervezzük meg. Minden tanítási napon tervezünk testnevelési órákat a diákoknak, melyek közül 2 (külön megjelölt) óráról felmentést kaphat a diák, ha más bejegyzett sportegyesületnél sportol és erről igazolást hoz.

12.3 A tanulók matematikai-logikai és szövegértési-szövegalkotási kompetenciáinak felmérése

A tanulók matematikai-logikai és szövegértési-szövegalkotási kompetenciáit az Oktatási Hivatal által összeállított és szervezett Országos kompetenciamérésen mérjük fel. Ennek időpontját az oktatásért felelős miniszter jelöli ki a Tanév rendje című rendeletében. A mérés eredménye alapján a nevelők a tanulók legfontosabb tanulási kompetenciáiról kapnak képet, melynek során meghatározhatják a tanulók legfontosabb fejlesztendő képességeit.
Az évente kapott eredményeket összehasonlítják, és ezt az internetes program segítségével a fenntartó és a szülők tudomására hozzák. Iskolánk e mérés eredményei mellett a százalékos megoldottságról tájékoztatást ad a tanév végén egy a bizonyítvány mellett kiadott lapon.
Ehhez segítséget és felkészítést a tanítási órák mellett 6. és 8. évfolyamon a kompetencia-felkészítő foglalkozásokon ad az intézmény. Ezt a mérés értékelésében jártas pedagógusok végzik.

12.4 A tanulók idegen nyelvi kompetenciáinak felmérése

A tanulók idegen nyelvi kompetenciáit az Oktatási Hivatal által összeállított és szervezett nyelvi mérésen mérjük fel. Ennek időpontját az oktatásért felelős miniszter jelöli ki a Tanév rendje című rendeletében.
A mérés eredménye alapján a nevelők a tanulók idegen nyelvi tudásszintjéről kapnak képet, melynek során meghatározhatják a tanulók legfontosabb fejlesztendő képességeit.
Az évente kapott eredményeket összehasonlítják, és ezt az internetes program segítségével a fenntartó és a szülők tudomására hozzák. Iskolánk e mérés eredményeiről tájékoztatást ad a tanév végén egy, a bizonyítvány mellett kiadott lapon.

13. Az otthoni (napközis, tanulószobai) felkészüléshez előírt házi feladatok meghatározása

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

- A házi feladat elvégzése járuljon hozzá a tananyag elmélyítéséhez
- Adjon lehetőséget az ismétlésre, a gyakorlásra, a differenciált foglalkozásra, a képességek fejlesztésére, az egyéni és csoportos korrekcióra.
- Az otthoni (napközis) felkészüléshez megtervezett írásbeli, szóbeli feladatok meghatározásánál mindenkor vegyük figyelembe a tanított ismereteket, a tanulók életkori sajátosságait, terhelhetőségét.
- Az írásbeli és szóbeli feladatok mennyiségét a napi tanórai foglalkozások számától tesszük függővé.

13.1 Az írásbeli és szóbeli házi feladatok meghatározásának korlátai

- A hét végi pihenőnapokra, a szorgalmi időben biztosított szabadnapokra csak annyi szóbeli és írásbeli házi feladatot kapnak tanulóink, amennyit egyik tanítási óráról a másikra kapnának.
- A tanítási szünetek idejére sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot nem adunk.

A tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal legfeljebb kettő témazáró, ill. félévi vagy év végi felmérő dolgozatot lehet íratni.

14. Nemzeti, etnikai kisebbségi iskolai nevelésben és oktatásban részt vevő tanulók részére a magyar nyelv és kultúra elsajátítását biztosító tananyag

A horvát és német nemzetiségi nevelést-oktatást választó diákjaink számára a magyar nyelv és kultúra elsajátítását biztosító tananyagot a magyar nyelv és irodalom tantárgy, valamint a hon-és népismeret modul kerettantervi tananyaga tartalmazza. Ez megegyezik a normál tantervet választó diákok számára előírt tananyaggal.

A nemzetiségi nevelést nem választók számára nincs előírt nemzetiségi tananyag, de a helyi tanterv tantárgyankénti előírt anyagai között nagyobb figyelmet kapnak az iskolánk nemzetiségeire vonatkozó tananyagtartalmak.

15. A Pedagógiai Program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések

A pedagógiai program érvényességi ideje:

Jelen pedagógiai program 2020. szeptember 1-től érvényes.

A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata:

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

A pedagógiai program módosítása

- A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:
  - az intézményvezető,
  - a nevelőtestület bármely tagja,
  - a szülők közössége, szülői munkaközösség,
  - az iskola fenntartója.
- A tanulók a pedagógiai program módosítását a diákönkormányzati képviselők útján javasolhatják.
- A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, amennyiben a fenntartóra nézve többletköltségeket tartalmaz, annak egyetértésével, az intézményvezető jóváhagyásával válik érvényessé. A jóváhagyás előtt be kell szerezni a szülői munkaközösség és a nemzetiségi önkormányzatok véleményét is.
- A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanév szeptember 1 napjától kell bevezetni.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

- Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.
- Nyilvánosságra kell hozni az intézmény honlapján, és a helyben szokásos módon: A pedagógiai program egy-egy példányát a következő személyeknél, ill. intézményeknél tekinthető meg:
  - Az intézmény fenntartójánál
  - irattárában
  - könyvtárában
  - nevelői szobájában
  - Az intézmény vezetőjénél
  - elektronikus formában az intézmény honlapján (www.kimlesuli.hu).

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA

Szülői Munkaközösség

A pedagógiai programot a **Kimlei Nemzetiségi Általános Iskola** Szülői Munkaközössége

a 2020. év 08.hó 24.napján tartott ülésén véleményezte, és elfogadásra javasolta.

Kelt: 2020.08.24.

.....

Az iskolai szülői munkaközösség elnöke

Nevelőtestület

A pedagógiai programot a Nevelőtestület

2020. év augusztus hó 31. napján tartott ülésén elfogadta.

Kelt: 2020 08 31.

....

Nevelőtestületi tag Nevelőtestületi tag

KIMLEI NEMZETISÉGI ÁLTALÁNOS ISKOLA

Nemzetiségi önkormányzatok

A Kimlei Nemzetiségi Általános Iskola Pedagógiai Programját a kimlei Horvát Nemzetiségi Önkormányzat

2020 év 08 hó 29 napján tartott ülésén jóváhagyta

Kelt: 2020. 08. 24.

Stipkovits Tamás

a Horvát Nemzetiségi Önkormányzat elnöke

Hrvatska Samouprava * Hrvátország Nemzetiségi Önkormányzat * KEMLJA KIMLE 48-as tér 1.

A Kimlei Nemzetiségi Általános Iskola Pedagógiai Programját a fenntartó kimlei Német Nemzetiségi Önkormányzat

2020 év 08. hó 24. napján tartott ülésén jóváhagyta

Kelt: 2020. 08. 24.

Gálné Elekes Mónika
.....

a Német Nemzetiségi Önkormányzat elnöke

Selbstverwaltung der deutschen Minderheit Kimling Német Nemzetiségi Önkormányzat Kimle

JÓVÁHAGYÁS

A Pedagógiai Programot az intézmény vezetője

jóváhagyta.

Kelt:

Kimle, 2020. 08. 31

NÉMET NEMZETISÉGI ÁLTALÁNOS ISKOLA 1. 9181 Kimle, Fő út 102.

intézményvezető